

دانشگاه تهران
دانشکده مهندسی عمران

پروژه طراحی لرزه‌ای پل

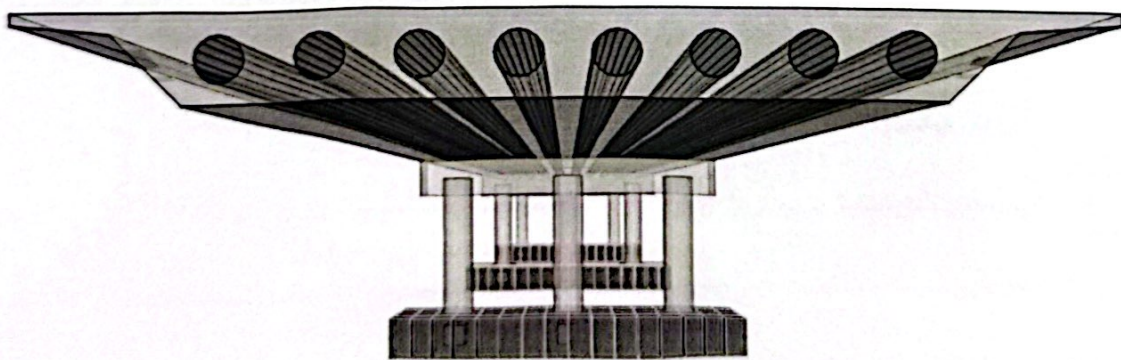
گردآورندگان:

محمد امین زندی - ۸۱۰۲۰۰۱۶۸

وینا شاهواروقی - ۸۱۰۲۰۰۱۷۷

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر خان محمدی

زمستان ۱۴۰۱

Etabs-SAP.ir
csiBridge.blog.ir

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات

- ۱-۱ مشخصات پروژه ۵
- ۲-۱ مشخصات مصالح ۷
- ۳-۱ آیین نامه های مورد استفاده ۷
- ۴-۱ نرم افزارهای مورد استفاده برای تحلیل و طراحی ۷

فصل دوم: بارگذاری

- ۱-۲ مقدمه ۸
- ۱-۲ بارهای دائمی ۹
- ۲-۲ بارهای بهره‌برداری ۱۲
- ۱-۲-۲ بارهای زنده ۱۲
- ۲-۲-۲ اثر ترمز ۱۹
- ۳-۲-۲ نیروی گریز از مرکز ۱۹
- ۴-۲-۲ بارهای پیاده‌رو ۲۰
- ۵-۲-۲ نیروهای بلندکننده ۲۰
- ۶-۲-۲ غوطه‌وری ۲۱
- ۷-۲-۲ بارهای ناشی از برخورد وسایل نقلیه ۲۱
- ۸-۲-۲ فشار جانبی خاک ۲۱
- ۳-۲ بار باد ۲۲

۲-۴ بار زلزله..... ۲۳

۲-۵ نیروهای ناشی حرارت..... ۳۰

فصل سوم: حالات بار و ترکیبات بار گذاری

۳-۱ الگوهای بار..... ۳۳

۳-۲ ترکیبات بار..... ۳۵

۳-۳ ترکیبات مورد استفاده در نرم افزار SAP..... ۳۶

فصل چهارم: مدلسازی در نرم افزار

۴-۱ معرفی مقاطع و مصالح..... ۳۷

۴-۲ معرفی تکیه گاه ها..... ۴۴

۴-۳ اختصاص اجزای پل..... ۴۶

فصل پنجم: آنالیز در نرم افزار

۵-۱ تعریف تابع طیف پاسخ (Response Spectrum Function)..... ۴۹

۵-۲ خروجی نرم افزار CSI Bridge..... ۵۰

۵-۳ خروجی نرم افزار SAP2000 (V24)..... ۵۰

فصل ششم: طراحی بر اساس نیرو (Force Based Design)

۶-۱ طراحی الاستومرها..... ۵۱

۶-۲ طراحی ستون ها..... ۵۹

۶-۲-۱ طراحی خمشی ستون ها..... ۵۹

۶-۲-۲ طراحی برشی ستون ها..... ۶۷

فصل هفتم: طراحی بر اساس تغییرمکان (Displacement Based Design)

۷۱	۱-۷ مقدمه
۷۲	۲-۷ ضوابط طراحی بر اساس آشتو
۷۳	۳-۷ تحلیل خطی و محاسبه تقاضا تغییرمکانی
۷۴	۴-۷ تحلیل استاتیکی غیرخطی (پوش آور) و محاسبه ظرفیت تغییرمکانی
۷۴	۱-۴-۷ کلیات
۷۶	۲-۴-۷ تغییرمکان هدف
۷۷	۳-۴-۷ تعریف مشخصات غیرخطی
۸۳	۴-۴-۷ پوش سازه (Pushover)
۸۵	۵-۷ کنترل تغییرمکانی سازه
۸۶	۶-۷ کنترل شکل پذیری سازه
۸۹	۷-۷ کنترل P- Δ
۸۹	۸-۷ کنترل حداقل و حداکثر آرمانور طولی و قطر آن
۹۰	۹-۷ طراحی و کنترل آرمانورهای برشی طبق AASHTO
۹۲	۱۰-۷ کنترل حداقل طول نشیمن الاستومر
۹۳	۱۱-۷ کنترل گره اتصال
۹۵	۱۲-۷ کنترل نسبت بعد ستون به ضخامت عرشه

فصل اول: کلیات

۱-۱ مشخصات پروژه

این پروژه طراحی پلی با طول ۸۴ متر است که هر مسیر آن ۲ دهانه میانی ۲۳ متری و دو دهانه کناری ۱۹ متری دارد و به طور کلی تعداد ۸ رمپ و لوپ ورودی و خروجی را دارا می‌باشد.

عرض کلی پل ۱۷/۹ متر است که شامل چهار خط عبوری در هر مسیر (۱۴/۴ متر) و عرض شانه راه (۳/۵ متر) می‌باشد. عرض هر خط عبور ۳/۶ متر در نظر گرفته شده است.

سیستم روسازه از نوع عرشه بتنی جعبه‌ای مجوف انتخاب شده است. (با توجه به طول دهانه‌ها) پایه پل شامل یک سرستون به طول ۱۱/۵ متر (تقریباً در بعد پایین)، عرض ۲ متر و ارتفاع ۱/۱۵ متر و سه ستون دایره‌ای به قطر ۱/۱۵ متر می‌باشد.

ارتفاع ستون‌های پل ۶/۵۵ متر و ارتفاع عرشه ۱/۳ متر می‌باشد.

این پل در طبقه‌بندی پل‌های تخت قرار می‌گیرد که در ادامه به بررسی این دسته از پل‌ها می‌پردازیم:

← پل‌های تخت برای دهانه‌های متوسط ۸ تا ۱۰۰ متر به کار برده می‌شود.

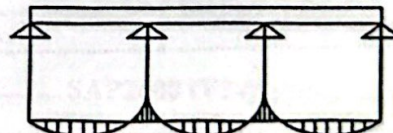
← عبورگاه این پل‌ها معمولاً از نوع دال تخت، دال و تیر و یا تیر تنها ساخته می‌شود. مقطع عبورگاه در طول دهانه ممکن است ثابت یا متغیر باشد.

← از نظر استاتیکی عبورگاه به صورت دهانه ساده یا یکسره بر روی چند دهانه ساخته شود.

عرشه با دهانه های ساده

عرشه پیوسته

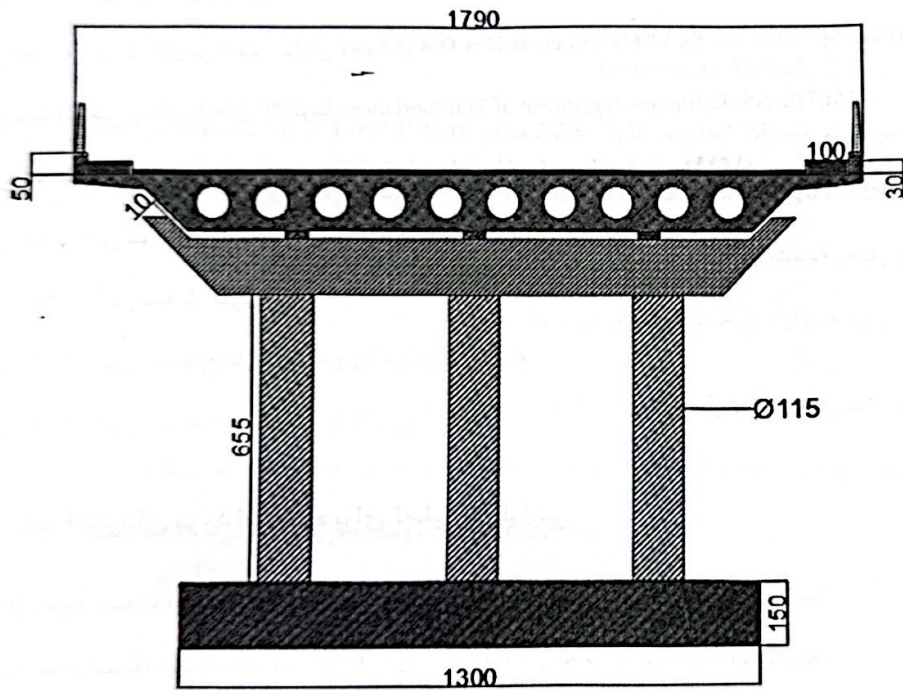
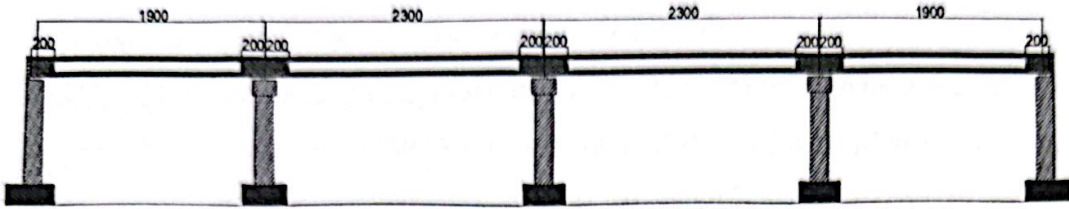
← مزیت استفاده از عرشه پیوسته نسبت به دهانه ساده، عدم وجود درز ابساط در تکیه‌گاه‌ها است. وجود درز انبساط

هزینه‌های اجرایی و نگهداری زیادی راه تحمیل می‌کند. اجرای نادرست این درزها باعث به وجود آمدن ناهمواری‌هایی

در سطح پل می‌شود. مزیت دیگر پیوسته بودن عرشه در ضریب اطمینان بالاتر در مقابل خرابی هاست اما در مقابل

تغییرات نشست تکیه‌گاهی بسیار حساس است.

مشخصات هندسی و نمای کلی پل در شکل زیر نمایش داده شده است.

۲-۱ مشخصات مصالح

بتن با مقاومت فشاری ۳۵۰ کیلوگرم بر سانتی مترمربع برای عرشه
بتن با مقاومت فشاری ۲۸۰ کیلوگرم بر سانتی مترمربع برای پایه‌ها و پی‌ها و گوله‌ها
میلگردها از نوع AIII و AIII با سختی طبیعی و حداقل مقاومت جاری شدن ۴۰۰۰ و ۳۰۰۰ کیلوگرم بر سانتی مترمربع
می‌باشند

الاستومری با قطر ۷۵ سانتی متر، ارتفاع ۲۰ سانتی متر و مدول برشی ۱/۲ مگاپاسکال

۳-۱ آیین نامه های مورد استفاده

آیین نامه طراحی پل آستو ویرایش نهم (AASHTO LRFD Bridge Design Specifications 2020)

آیین نامه طراحی لرزه‌ای پل آستو ویرایش دوم (AASHTO Guide Specifications for LRFD Seismic Bridge Design)

آیین نامه طراحی لرزه‌ای پل‌های کالیفرنیا (CALTRANS- California Department of Transportation)

آیین نامه طراحی سازه های بتنی: مبحث نهم مقررات ملی ساختمان ویرایش پنجم (۱۳۹۹)

آیین نامه طراحی سازه های فولادی: مبحث دهم مقررات ملی ساختمان ویرایش پنجم (۱۴۰۰)

نشریه ۱۳۹ - آیین نامه بارگذاری پل‌ها

نشریه ۴۶۳ - آیین نامه طرح پل های راه و راه آهن در برابر زلزله

نشریه ۳۸۹ - آیین نامه طرح و محاسبه پل های بتن آرمه

۴-۱ نرم افزارهای مورد استفاده برای تحلیل و طراحی

نرم افزار مورد استفاده برای تحلیل و طراحی سازه: SAP2000 و CSiBridge و AutoCAD

نرم افزار مورد استفاده جهت محاسبات: Excel

فصل دوم: بارگذاری

۱-۲ مقدمه

در این فصل، بارهای وارد بر پل محاسبه شده و نحوه تعیین بارگذاری مدل سازه‌ای پل در نرم‌افزار تشریح می‌شود. تعریف بارها در برنامه در منوی Loads و اختصاص بارها به اجزای روسازه در منوی Bridge Object صورت می‌پذیرد. اما بارهای استاتیکی وارد بر اجزای زیرسازه باید به صورت دستی اختصاص داده شوند.

★ تذکر: بارهای اختصاص داده شده به صورت دستی، پس از بروزرسانی مدل (Update) از بین خواهند رفت.

⊗ اختصاص بارگذاری (Load Assignment)

← اختصاص بار متمرکز (Point Load Assign)

در خصوص بار متمرکز، ابتدا باید الگوی بارگذاری در Load Pattern تعریف شده و سپس مقدار بار در Load Distribution تعریف گردد. در قسمت Start Station باید موقعیت قرارگیری بار روی روسازه در راستای طولی پل، تعداد بارها در قسمت Number و همچنین فاصله میان آن‌ها در Spacing مشخص گردد. در این پروژه هیچ‌گونه بار متمرکزی روی عرشه نداریم.

← اختصاص بار گسترده خطی (Line Load Assign)

در خصوص بار گسترده خطی، ابتدا باید الگوی بارگذاری در Load Pattern تعریف شده و سپس مقدار بار در Load Distribution تعریف گردد. در قسمت Start Station باید موقعیت قرارگیری شروع و در قسمت End Section محل پایان بار گسترده خطی در راستای طولی پل، مشخص گردد. در این پروژه بارهای نرده در دو طرف پل به صورت خطی وارد می‌شوند.

← اختصاص بار گسترده سطحی (Area Load Assign)

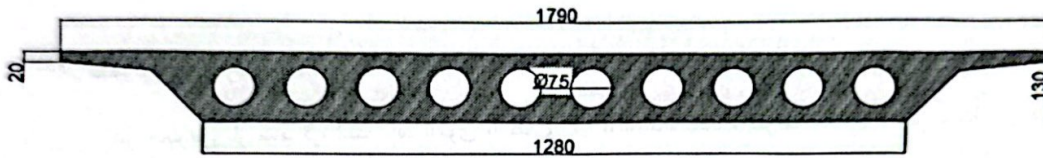
در خصوص بار گسترده سطحی، ابتدا باید الگوی بارگذاری در Load Pattern تعریف شده و سپس مقدار بار در Load Distribution تعریف گردد. در قسمت Start Station باید موقعیت قرارگیری شروع و در قسمت End Section محل پایان بار گسترده روی روسازه در راستای طولی پل، مشخص گردد. در این پروژه بارهای آسفالت و پیاده‌رو به صورت سطحی وارد می‌شوند.

۱-۲ بارهای دائمی

بارهای دائمی اثرکننده بر پل شامل وزن اجزای باربر و غیرباربر تشکیل‌دهنده پل و نیز وزن خاک روی عرشه پل می‌باشد. اجزای باربر پل قطعانی هستند که نقش سازهای داشته و در انتقال بار به تکیه‌گاه نقش دارند. در برآورد این بار لازم است کلیه اجزای باربر و غیرباربر پل به طور مجزا شناسایی شده و وزن آنها تعیین شود. جهت برآورد وزن اجزای باربر و غیر باربر پل وزن هر یک از مصالح مصرفی بر اساس جداول مبحث ششم از مقررات ملی ساختمان تعیین می‌شود

⊗ بار مرده ناشی از عرشه

← وزن مقطع عرشه مجوف

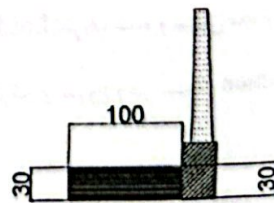
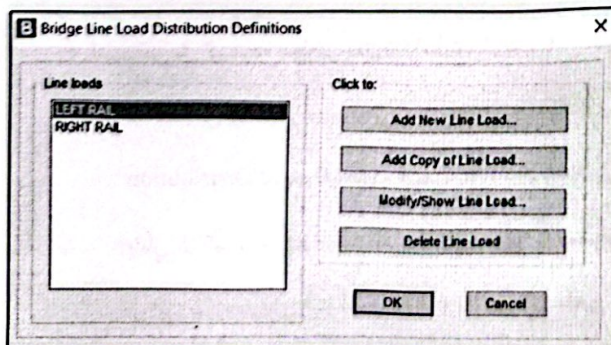
$$(216132.8912 \text{ cm}^3 - 4416 \times 10 \text{ cm}^3) \times 2400 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \times 10^{-7} = 42 \frac{\text{t}}{\text{m}}$$

← وزن قسمت پر شده با بتن (هر ۲ متر)

$$10 \times \frac{\pi \times 70 \times 70}{4} \text{ cm}^2 \times 2400 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \times 2 \text{ m} \times 10^{-7} = 22 \text{ t}$$

← وزن نرده‌ها

$$\left(0.2 \text{ m} \times 0.5 \text{ m} \times 2.4 \frac{\text{t}}{\text{m}^2}\right) + 0.15 \frac{\text{t}}{\text{m}} = 0.51 \frac{\text{t}}{\text{m}} \text{ نرده‌ها}$$

Bridge Line Load Distribution Definition Data

Load Name: RIGHT RAIL Units: Kgf, m, C

Load Direction:
 Load Type: Force
 Coordinate System: GLOBAL
 Direction: Gravity

Load Value:
 Value: 510

Load Transverse Location:
 Reference Location: Right Edge of Deck
 Load Distance from Reference Location: 0/15

Load Vertical Location:
 Top Slab is Loaded at Midheight of its Thinnest Portion

OK Cancel

Bridge Line Load Distribution Definition Data

Load Name: LEFT RAIL Units: Kgf, m, C

Load Direction:
 Load Type: Force
 Coordinate System: GLOBAL
 Direction: Gravity

Load Value:
 Value: 510

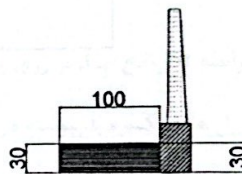
Load Transverse Location:
 Reference Location: Left Edge of Deck
 Load Distance from Reference Location: 0/15

Load Vertical Location:
 Top Slab is Loaded at Midheight of its Thinnest Portion

OK Cancel

← وزن پیاده‌رو

$$0.3 \text{ m} \times 1.4 \frac{\text{t}}{\text{m}^2} = 0.42 \frac{\text{t}}{\text{m}^2} \text{ پیاده‌رو}$$

Bridge Area Load Distribution Definition Data

Load Name: LEFT PEDESTRAIN Units: Kgf, m, C

Load Direction:
 Load Type: Force
 Coordinate System: GLOBAL
 Direction: Gravity

Load Value:
 Left Edge Value: 720
 Right Edge Value: 720

Load Transverse Location:
 Left Reference Location: Left Edge of Deck
 Left Load Distance from Left Ref. Location: 0/3
 Right Reference Location: Left Edge of Deck
 Right Load Distance from Right Ref. Location: 1/3

Load Vertical Location:
 Top Slab is Loaded at Midheight of its Thinnest Portion

OK Cancel

Bridge Area Load Distribution Definition Data

Load Name: RIGHT PEDESTRAIN Units: Kgf, m, C

Load Direction:
 Load Type: Force
 Coordinate System: GLOBAL
 Direction: Gravity

Load Value:
 Left Edge Value: 720
 Right Edge Value: 720

Load Transverse Location:
 Left Reference Location: Right Edge of Deck
 Left Load Distance from Left Ref. Location: 1/3
 Right Reference Location: Right Edge of Deck
 Right Load Distance from Right Ref. Location: 0/3

Load Vertical Location:
 Top Slab is Loaded at Midheight of its Thinnest Portion

OK Cancel

← وزن آسفالت

$$0.1 \times 22 \times \frac{kg}{m^2} \times 10^{-2} = 0.22 \frac{t}{m^2}$$

⊗ بار مرده وارد بر پایه

شامل بار مرده منتقل شده از عرشه، وزن سرستون‌ها، وزن ستون‌ها، وزن خاک کوله‌ها

← وزن سرستون‌ها

$$17.012 \text{ cm}^2 \times 24.0 \times \frac{kg}{m^2} \times 1.0 \text{ m} \times 10^{-3} = 61.2 \text{ t}$$

← وزن ستون‌ها

$$\frac{\pi \times 110^2}{4} \text{ cm}^2 \times 24.0 \times \frac{kg}{m^2} \times 6.30 \text{ m} \times 10^{-3} = 10.82 \text{ t}$$

← بار مرده منتقل شده از عرشه به ستون

$$W = (\text{وزن قسمت پر شده} \times 2) + (\text{طول بارگیر پایه} \times (\text{وزن نرده} + \text{وزن مقطع عرشه})) +$$

$$(\text{طول بارگیر پایه} \times 15.2 \times \text{وزن آسفالت}) + (\text{طول بارگیر پایه} \times 1 \times \text{وزن پیاده‌رو})$$

$$(42.22 + 0.51) \times L + (2 \times 22) + (0.72 \times L) + (0.22 \times 15.2 \times L)$$

$$L = \frac{19}{2} + \frac{22}{2} = 21 \text{ m} \quad W = 1021.726 \text{ t}$$

$$L = \frac{22}{2} + \frac{22}{2} = 22 \text{ m} \quad W = 1115.268 \text{ t}$$

۲-۲ بارهای بهره‌برداری

۱-۲-۲ بارهای زنده

بار وسایل نقلیه از بارهای زنده وارد بر پل می‌باشد. انواع وسایل نقلیه بر اساس آیین‌نامه‌های مختلف کشورها، در کتابخانه نرم‌افزار وجود دارند و با گزینه Import Vehicle می‌توان آن‌ها را وارد بارگذاری کرد. هر بار خودرو شامل یک یا چند بار متمرکز، بار گسترده و یا ترکیبی از هر دو است. بارهای محور وسیله نقلیه (Axle) در یک موقعیت طولی منفرد از خودرو وجود دارند. بارهای گسترده یکسواخت (Uniform) نیز می‌توانند بین یک جفت محور یا قبل و بعد از محورها وارد شوند.

⊗ ضرب ضربه

وسيله نقلیه‌ای که با سرعت نرمال از روی پل عبور می‌نماید تنش‌هایی تولید می‌کند که از تنش‌های مربوط به حالت بارگذاری استاتیک آن وسیله بزرگتر می‌باشد. این افزایش تنش، اثر دینامیکی یا اثر ضربه نامیده می‌شود. اثر بار عادی باید در ضریبی به نام ضریب دینامیکی یا ضریب ضربه ضرب شود که مقدار آن از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\delta = 1.3 - 0.005L - 0.150 \geq 1$$

در این رابطه h ارتفاع خاکریز روی پل بر حسب متر و L بر اساس حالت‌های زیر به دست می‌آید:

- در پل‌های یکسره یا پیوسته در محاسبه لنگر خمشی مثبت هر دهانه L طول همان دهانه و در محاسبه لنگر خمشی تکیه‌گاهی L مقدار متوسط طول‌های دو دهانه مجاور تکیه‌گاه مورد نظر است.
 - در مورد تیرهای عرضی و دال‌ها، L طول دهانه مربوطه است.
 - در محاسبه اجزای طرهای، L طول طره می‌باشد.
- ضریب ضربه باید در محاسبه تمامی اعضای عرشه پل منظور شود. دیوارهای حائل، کوله‌ها و پی‌ها از این قاعده مستثنی می‌باشند.

⊗ تعریف وسایل نقلیه (Vehicles)

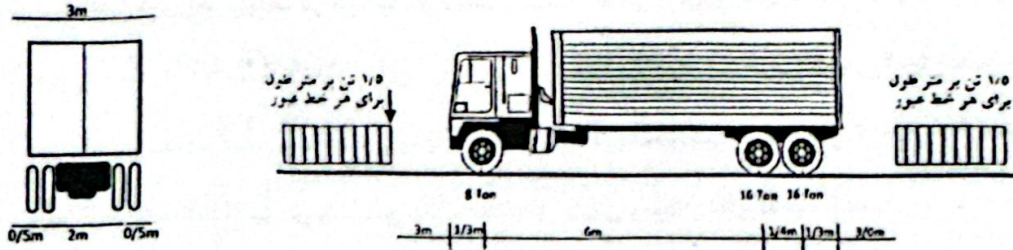
در آیین‌نامه بارگذاری پل ایران، بارهای زنده شامل سه نوع بار فرضی در نظر گرفته شده است.

• بار نوع اول

این بارگذاری که بار عادی نامیده می‌شود، معرف اثر محورهای سنگین قطار، کامیون‌ها و وسایل نقلیه معمولی می‌باشد که به طور معمول در سطح راه‌های کشور تردد می‌کنند. بار عادی هر خط عبور مطابق شکل زیر شامل دو قسمت است:

الف) یک کامیون محاسباتی به وزن ۴۰ تن

ب) در بقیه طول خط عبور ابتدا سه متر جلو و سه متر عقب کامیون بدون بارگذاری در نظر گرفته می‌شود و سپس بار یکنواختی به میزان یک و نیم تن بر متر به طور پیوسته در ادامه‌ی طول پل قرار داده می‌شود. حداقل فاصله محور چرخ از لبه پیاده‌رو نیم متر در نظر گرفته می‌شود.

ضریب کاهش هم‌زمانی بارها	تعداد خطوط عبور
۱	یک یا دو خط عبور
۰/۹	سه خط عبور
۰/۷۵	چهار خط عبور و بیشتر

$$L (\text{بار کامیون}) = \frac{\text{تعداد خطوط عبور}}{\text{طول کل پل}} \times [(16 - \text{طول کل پل}) \times 1.5 + 40] \times \text{ضریب کاهش}$$

- با انتخاب گزینه Vehicle Applies to Straddle Lanes Only ، بار خودرو به مسیرهای عبور مجاور همراه با ضریب کاهش اعمال می‌شود.

- گزینه Vehicle Remains Fully in Lane، وسیله نقلیه را در تمام موقعیت ها در خط عبور نگه داشته و اجازه بیرون رفتن از مسیر عبور را نمی دهد.
- با انتخاب گزینه Lane Negative Moments at Supports، برنامه برای بار زنده مورد نظر، لنگرهای منفی ناشی از عبور این بار را محاسبه می کند.
- گزینه Interior Vertical Support Forces، مربوط به محاسبه واکنش تکیه گاهی در تکیه گاه های میانی است و با انتخاب این گزینه این نیروها توسط برنامه تعیین خواهند شد.
- دو گزینه Lane Exterior Edge و Lane Interior Edge، کمینه فاصله بار محور را تا لبه مسیر عبور درونی و بیرونی مشخص می کند. در خصوص تعریف کامیون استاندارد ایران مطابق ضوابط نشریه ۱۳۹، مقادیر مذکور را باید به ترتیب برای لبه بیرونی نیم متر و برای لبه درونی یک متر منظور نمود.
- در قسمت Vertical Loading مشخصات بارهای قائم (مطابق کامیون استاندارد)، ضرایب ضربه و ... قابل مشاهده است.

Vehicle Data - Vertical Loading

Uniform Load Scale Factor: 1/19 Axle Load Scale Factor: 1/19

Load Length Type	Minimum Distance	Maximum Distance	Uniform Load	Uniform Width Type	Uniform Width	Axle Load	Axle Width Type	Axle Width
Leading Load	Infinite		15'	Fixed Width	3'	0'	Lane Width Line	
Leading Load	Infinite		15'	Fixed Width	3'	0'	Lane Width Line	
Fixed Length	4/3		5'	Zero Width		80'	Two Points	2'
Fixed Length	6'		5'	Zero Width		160'	Two Points	2'
Fixed Length	14		5'	Zero Width		160'	Two Points	2'
Fixed Length	4/3		5'	Zero Width		0'	Lane Width Line	
Trailing Load	Infinite		15'	Fixed Width	3'			

Add Insert Modify Delete

Fixed Axle Loads

	Value	Width Type	Axle Width
For Lane Moments	0	One Point	1
For Other Responses	0	One Point	1

Floating Axle Load Scale Factor: 1

Double the Lane Moment Load when Calculating Negative Span Moments

Ignore Vertical Loads if Horizontal Centrifugal or Braking Loads are Defined

Superelevation Effects

Adjust Vertical Loads for Superelevation

Axle Load Factor: 1

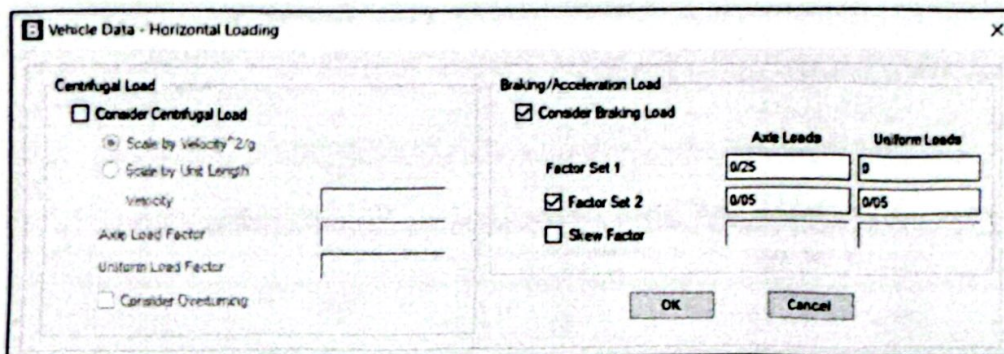
Uniform Load Factor: 0

OK Cancel

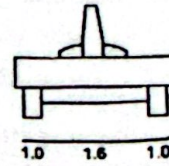
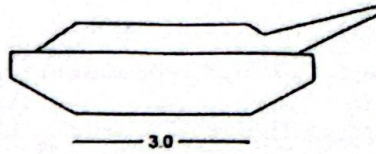
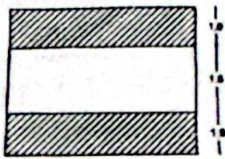
- ضریب ضربه باید در هر دو بار متمرکز و بار گسترده ضرب شود و برای پل های راه به طول دهانه وابسته است و به صورت زیر تعریف می شود:

$$\delta = 1.3 - 0.005 \square - 0.0015 \square = 1.3 - 0.005 \times 22 = 1.19$$

- گزینه Adjust Vertical Loads for Superelevation آثار بارهای قائم را متناسب با شیب عرضی به برنامه وارد می‌کند.
- در بخش Horizontal Loading، مشخصات بارهای افقی وارد بر عبورگاه پل نظیر نیروی ترمز و نیروی گریز از مرکز وجود دارد که مطابق نشریه شماره ۱۳۹، بارهای ترمز روی کف روسازه و نیروی گریز از مرکز در ارتفاع ۱/۸ متری از سطح روکش راه اعمال می‌گردند. در این پروژه پل دارای قوس افقی نمی‌باشد و این نیروی گریز از مرکز محاسبه نمی‌شود.

- بار نوع دوم
این بار یک بار متمرکز ۸ تن می‌باشد که سطح اثر آن مربعی به ابعاد ۳۰ سانتی‌متر می‌باشد و موقعیت آن در محدوده سواره‌رو متغیر می‌باشد.
- بار نوع سوم
در طراحی تمامی پل‌هایی که امکان عبور تانک و یا تریلی تانک‌بر از روی آن‌ها وجود دارد باید اثر بار غیرعادی شامل دو نوع بار نظامی به شرح زیر در محاسبات منظور شود:
الف) بار تانک
این بار به میزان ۷۰ تن بر روی دو زنجیر به ابعاد یک در سه و نیم مترمربع مطابق شکل در نظر گرفته می‌شود. در هر قسمت از عرض سواره‌رو پل، تنها یک تانک و در امتداد طول پل حداقل فاصله مرکز به مرکز تانک‌های متوالی ۳۰ متر منظور می‌شود. در این پروژه یا توجه به طول پل (۸۴ متر) سه عدد تانک در طول پل جای می‌گیرد.
ضریب ضربه برای تانک یک منظور شده است.

Vehicle Data

Vehicle Name: Tank-BAR Design Type: Vehicle Live Units: KN, m, C

Source: User Defined

Length Effects:
 Axle: None
 Uniform: None

Vehicle Location in Lane:
 Vehicle Applies To Shoulder (Adjacent) Lanes Only
 Straddle Reduction Factor:
 Vehicle Remains Fully in Lane (in Lane Longitudinal Direction)

Usage:
 Lane Negative Moments at Supports
 Interior Vertical Support Forces
 All other Responses

Min Dist Allowed From Axle Load:
 Lane Exterior Edge: 0/048
 Lane Interior Edge: 0/096

Center of Gravity:
 Height - Axle Loads: 0/
 Height - Uniform Loads: 0/

Load Plan:
 Load Elevation:
 Modify/Show Loads: Vertical Loading Horizontal Loading

OK Cancel

Vehicle Data - Vertical Loading

Uniform Load Scale Factor: 1 Axle Load Scale Factor: 1

Load Length Type	Minimum Distance	Maximum Distance	Uniform Load	Uniform Width Type	Uniform Width	Axle Load	Axle Width Type	Axle Width
Fixed Length	0/5		0/	Fixed Width	1/	87/5	Two Points	2/8
Fixed Length	0/5		0/	Fixed Width	1/	87/5	Two Points	2/8
Fixed Length	0/5		0/	Fixed Width	1/	87/5	Two Points	2/8
Fixed Length	0/5		0/	Fixed Width	1/	87/5	Two Points	2/8
Fixed Length	0/5		0/	Fixed Width	1/	87/5	Two Points	2/8
Fixed Length	0/5		0/	Fixed Width	1/	87/5	Two Points	2/8

Add Insert Modify Delete

Floating Axle Loads:
 For Lane Moments: Value: 0 Width Type: One Point Axle Width: 1
 For Other Responses: Value: 0 Width Type: One Point Axle Width: 1
 Floating Axle Load Scale Factor: 1

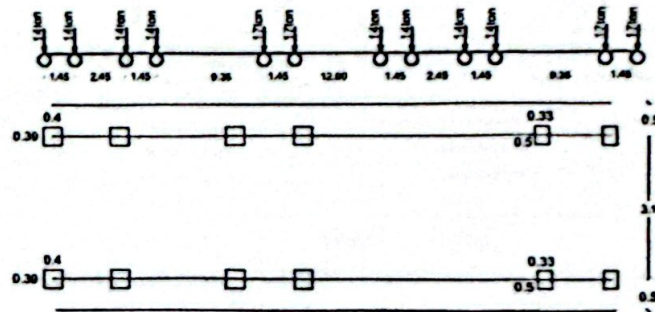
Superlevation Effects:
 Adjust Vertical Loads for Superlevation
 Axle Load Factor:
 Uniform Load Factor:

OK Cancel

(ب) بار تریلی تانکبر

این وسیله نقلیه که برای حمل تانک مورد استفاده قرار می‌گیرد مطابق شکل دارای ۶ محور به وزن کل ۹۰ تن می‌باشد. در عرض پل تنها یک تریلی و در طول پل حداکثر دو دستگاه تریلی تانکبر (با حداقل فاصله ۱۲ متر بین چرخ‌های دو وسیله متوالی) می‌توان در نظر گرفت. فاصله محور تا محور چرخ‌ها در تریلی تانکبر در جهت عرض تریلی تانکبر معادل ۳/۱ متر و حداقل فاصله چرخ‌های آن از لبه پیاده‌رو نیم متر می‌باشد. در این پروژه با توجه به طول پل (۸۴ متر) دو عدد تریلی در طول پل قرار می‌گیرد.

ضریب ضربه برای تریلی تانکبر یک منظور شده است.

Vehicle Data

Vehicle Name: Tank TR 84M Design Type: Vehicle Live Units: kN, m, C

Source: User Defined Notes: Notes...

Length Effects: Auto: None Uniforms: None

Vehicle Location in Lane: Vehicle Applies To Straddle (Adjacent) Lanes Only Straddle Reduction Factor: Vehicle Remains Fully in Lane (in Lane Longitudinal Direction)

Usage: Lane Negative Moments at Supports Interior Vertical Support Forces All other Responses

Min Dist Allowed From Auto Load: Lane Exterior Edge: 0/5 Lane Interior Edge: 1

Center of Gravity: Height - Axle Loads: 0/7 Height - Uniform Loads: 0/7

Load Plan: Load Elevation: Modify/Show Loads: Vertical Loading... Horizontal Loading...

OK Cancel

Vehicle Data - Vertical Loading

Leads

Uniform Load Scale Factor: 1 Axle Load Scale Factor: 1

Lead Length Type	Minimum Distance	Maximum Distance	Uniform Load	Uniform Width Type	Uniform Width	Axle Load	Axle Width Type	Axle Width
Fixed Length	145		0	Zero Width		170	Two Points	31
Fixed Length	127		0	Zero Width		140	Two Points	31
Fixed Length	145		0	Zero Width		140	Two Points	31
Fixed Length	245		0	Zero Width		140	Two Points	31
Fixed Length	145		0	Zero Width		140	Two Points	31
Fixed Length	870		0	Zero Width		170	Two Points	31
Fixed Length	4000		0	Zero Width		170	Two Points	31

Add Insert Modify Delete

Floating Axle Loads

Value Width Type Axle Width

For Lane Moments: 0 One Point 1

For Other Responses: 0 One Point 1

Floating Axle Load Scale Factor: 1

Double the Lane Moment Load when Calculating Negative Span Moments

Ignore Vertical Loads if Horizontal Centrifugal or Braking Loads are Defined

OK Cancel

Superelevation Effects

Adjust Vertical Loads for Superelevation

Axle Load Factor: _____

Uniform Load Factor: _____

تعریف کلاس وسایل نقلیه (Vehicle Classes) ⊗

سه خودروی طراحی مد نظر نشریه تحت یک کلاس با ضریب یک با هم ترکیب می‌شوند.

Vehicle Class Data

Vehicle Class Name: CLASS1

Define Vehicle Class

Vehicle Name	Scale Factor
Tank-IRAN	1
Tank-IRAN	1
Tank TR-IRAN	1
Truck-IRAN	1

Add Modify Delete

OK Cancel

۲-۲-۲ اثر ترمز

برای تعیین اثر ترمز وسایل نقلیه روی پل مطابق نشریه ۱۳۹، فرض می‌شود که فقط یک نیروی افقی در یکی از خطوط عبور اعمال شود. مقدار این نیروی افقی از رابطه زیر تعیین می‌شود:

$$F_f = 1.0 + 0.70 \leq 4.0 \text{ ton}$$

در این رابطه L فاصله درز انبساط تا درز انبساط بعدی بر حسب متر و F_f نیروی ترمز بر حسب تن می‌باشد.
حداکثر نیروی ترمز به وزن یک کامیون محاسباتی یعنی ۴۰ تن محدود شده و ضریب ضربه به نیروی ترمز اعمال نمی‌شود.
برای تعیین اثر ترمز وسایل نقلیه روی پل مطابق آشتو مقدار این نیرو در هر خط عبور برابر است با بزرگترین دو مقدار زیر:

(۱) ۲۵ درصد وزن محورهای کامیون طراحی یا جفت محور

(۲) ۵ درصد مجموع وزن کامیون طراحی یا جفت محور و بار یکنواخت عبور

۳-۲-۲ نیروی گریز از مرکز

پلهایی که در قوس افقی واقع می‌شوند، باید برای نیروی گریز از مرکز محاسبه شوند که به صورت افقی و در امتداد عمود بر خط مماس بر محور طولی پل اثر می‌کند. این نیرو به صورت درصدی از بار زنده یک کامیون در هر خط عبور در نظر گرفته می‌شود و در فاصله ۱/۸ متر در بالای عرشه پل اعمال می‌شود. در محاسبه آن اثر ضربه منظور نمی‌شود.

$$K_c = \frac{V^2}{Rg}$$

$$F_c = K_c W$$

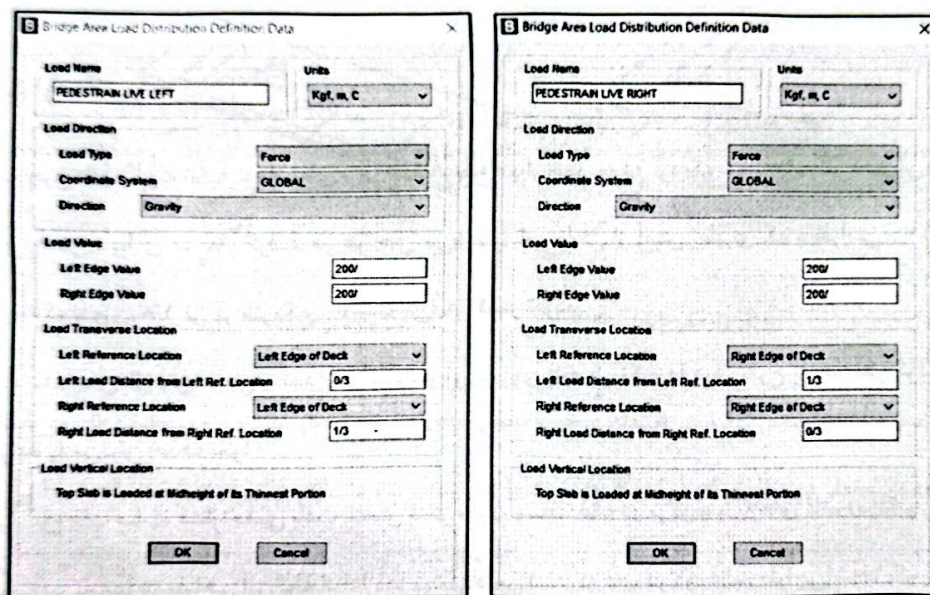
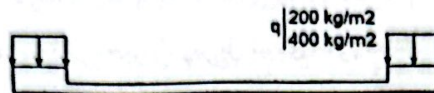
در رابطه V سرعت طرح بر حسب متر بر ثانیه، R شعاع انحنای محور اصلی پل بر حسب متر، g شتاب ثقل زمین بر حسب متر بر مجذور ثانیه، W وزن هر کامیون، F_c نیروی گریز از مرکز بر حسب تن می‌باشد.
در این پروژه پل دارای قوس افقی نمی‌باشد و این نیرو محاسبه نمی‌شود.

۴-۲-۲ بارهای پیاده‌رو

برای محاسبه نیروی داخلی اجزای عرشه پل، بارهای پیاده‌رو به شکل زیر در نظر گرفته می‌شوند:

در صورتی که بار عادی (بار کامیون محاسباتی یا بار معادل) روی سطح سواره‌رو قرار داده شود، مقدار بار اعمال شده روی هر پیاده‌رو معادل ۲۰۰ کیلوگرم بر مترمربع می‌باشد.

در محاسبه ثانوی عرشه پل (غیر از تیرهای باربر و اصلی) باید باری معادل ۴۰۰ کیلوگرم بر مترمربع در سطح هر پیاده‌رو اعمال شود.

۵-۲-۲ نیروهای بلندکننده

در دهانه‌های یکسره وقتی که بارهای زنده اولین دهانه داخلی قرار گیرند، گاهی مواقع می‌توانند تولید نیروی بلندکننده در پایه‌های دیگر نمایند. در این حالت تدابیری برای اتصال کافی عبورگاه پل به پایه‌های پل به وسیله ایجاد وزنه‌های بتنی یا بنایی که وزن آن مساوی بزرگترین در حالت‌های زیر می‌باشد، در نظر گرفته می‌شود:

- ۱۰۰ درصد نیروی بلندکننده محاسبه شده ناشی از هر بارگذاری یا ترکیب بارگذاری که در آن‌ها بار زنده به علاوه ضربه دو برابر شده است.

- ۱۵۰ درصد نیروی بلندکننده محاسبه شده در بارهای بهره‌برداری

۲-۲-۶ غوطه‌وری

در حالی که قسمتی از پایه‌های پل در آب غرق باشد، اثر این نیرو باید لحاظ شود. در این پروژه این موضوع مطرح نیست.

۲-۲-۷ بارهای ناشی از برخورد وسایل نقلیه

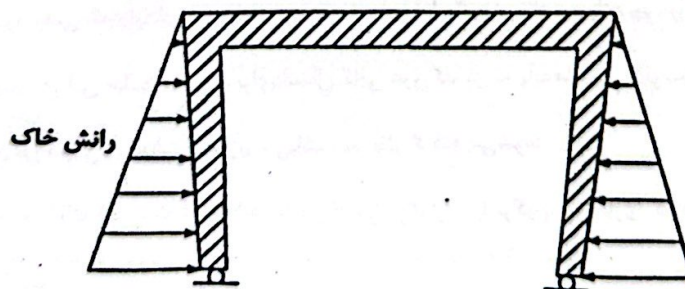
اصولاً پایه‌هایی از پل‌های سواره‌رو که در کناره راه قرار می‌گیرند، باید برای جلوگیری از برخورد وسایل نقلیه به وسیله دیواره و یا جان‌پناه حفاظت شوند. اگر چنین حفاظتی به عمل نیاید لازم است روی پایه پل و در امتداد موازی محور راه در زیر پل یک نیروی افقی معادل ۸۰ تن و در امتداد عمود بر محور راه زیر پل نیروی افقی معادل ۳۰ تن اعمال شود. هر یک از این دو نیرو به صورت مجزا و در ارتفاع یک متری از سطح راه، بر پایه پل اثر داده می‌شود.

۲-۲-۸ فشار جانبی خاک

در صورتی که چرخ‌های وسیله نقلیه تا فاصله‌ای برابر نصف ارتفاع دیوار حائل به آن نزدیک شوند، باید اثر فشار آن‌ها را به صورت رانش افقی بر چنین دیواری در نظر گرفت. در هر حال می‌بایست این رانش از رانش نظیری که با افزایش ۱۰۰ سانتی‌متر بر ارتفاع واقعی خاک با وزن $1/8$ تن بر مترمکعب بدست می‌آید، کمتر نگردد.

در صورتی که یک پیش‌دال بتن مسلح مطمئن که یک سر آن بر روی پایه پل تکیه دارد در طرح پل در نظر گرفته شود، سربار ناشی از بار زنده را می‌توان حذف نمود.

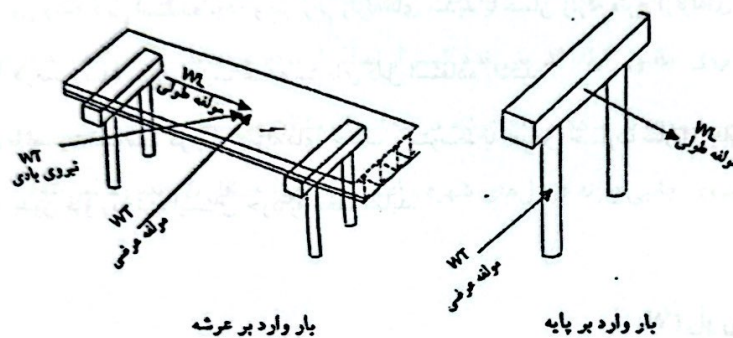
در سازه‌های از نوع قاب صلب، فشار جانبی باعث کاهش لنگر مثبت وسط دهانه در ترکیب با بارهای قائم (مرده و زنده) می‌گردد. به همین دلیل آیین‌نامه‌ها در طراحی این‌گونه از سازه‌ها پیشنهاد می‌کنند که قاب در دو حالت طراحی شود: یک حالت که تحت تأثیر رانش مایعی با وزن مخصوص ۵۰۰ کیلوگرم بر مترمکعب باشد و دیگری حالتی که تحت تأثیر رانش مایعی با وزن مخصوص ۲۵۰ کیلوگرم بر مترمکعب قرار گیرد و در نهایت برای بحرانی‌ترین نیروها طراحی گردد.

۲-۳ بار باد

در حالت کلی اثر باد به عواملی چون موقعیت جغرافیایی، ارتفاع منطقه از سطح دریا، وضعیت توپوگرافی محل و مشخصات هندسی پل بستگی دارد. بارگذاری باد برای اجزای بادگیر پل‌ها بر اساس اصول و ضوابط مبحث ششم از مقررات ملی ساختمان انجام می‌شود. در شرایط متعارف برای تخمین بار باد بر پل‌ها می‌توان فرض‌های ساده زیر را در نظر گرفت:

امتداد باد افقی است و شدت آن روی سطح بادگیر، در دوران بهره‌برداری، بدون بار ترافیک معادل ۲۵۰ کیلوگرم بر مترمربع و با بار ترافیک برابر ۱۲۵ کیلوگرم بر مترمربع خواهد بود. نیروی باد به مرکز ثقل سطح بادگیر اعمال می‌شود. بار باد در دو امتداد طولی و عرضی به طور جداگانه اثر می‌نماید و ترکیب اثر دو امتداد لازم نیست.

سطح بارگیر عرشه پل و وسایل نقلیه در امتداد عرضی، سطح نمای قائم آن‌ها در امتداد محور طولی پل می‌باشد و در امتداد طولی نصف همین مقدار در نظر گرفته می‌شود. در مورد پل‌های با عرشه متشکل از تیر مشبک، مساحت واقعی محاسبه شده برای تیر مشبک در ضریب ۱/۵ ضرب می‌شود. در صورتی که جان‌پناه روی سطح پل اجرا شود سطح بارگیری آن مشابه سطح عرشه و در صورت تعبیه نرده سطح بارگیر مشابه تیرهای مشبک محاسبه می‌شود. ارتفاع سطح بارگیر وسایل نقلیه از روی سطح سواره‌رو به میزان ۲ متر در سراسر طول پل منظور می‌شود. نیروی باد از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$W = P \cdot A$$

W نیروی باد، P شدت بار باد و A سطح بادگیر می‌باشند.

سطح بادگیر پایه‌ها در امتداد عرضی، سطح نمای قائم آن‌ها در امتداد طولی بزرگترین سطح نمای قائم پایه (سطح واقعی پایه) در نظر گرفته می‌شود.

در صورتی که زاویه مسیر باد مشخص باشد بار باد بر روی پل در امتداد واقعی در نظر گرفته می‌شود.

۲-۴ بار زلزله

آیین‌نامه‌ها بیان می‌کنند که استانداردهای آن‌ها حداقل ضوابطی است که برای حفظ جان انسان‌ها نیاز است و نمی‌تواند جلوگیری از خسارات را تضمین نماید. نیروهای آیین‌نامه‌ای به طور معمول کمتر از نیروهایی است که در یک زلزله ممکن است به سازه اعمال شود، بنابراین فرض می‌شود که سازه نیروهای بزرگتر از نیروی آیین‌نامه‌ای را می‌تواند تحمل کند به گونه‌ای که امنیت جانی تضمین شود ولی ممکن است خسارات سازه‌ای ایجاد شود.

با رعایت ضوابط آیین‌نامه طرح پل‌های راه و راه آهن در برابر زلزله انتظار می‌رود پل‌های با اهمیت زیاد در برابر زلزله‌های خفیف و متوسط یا همان زلزله سطح بهره‌برداری (زلزله‌ای که احتمال وقوع آن در ۵۰ سال بیشتر از ۹۹/۵ درصد باشد) با قابلیت بهره‌برداری بدون وقفه قابل استفاده بوده و در برابر زلزله‌های شدید یا همان زلزله طرح (زلزله‌ای که احتمال وقوع آن در ۵۰ سال کمتر از ۱۰ درصد باشد) بدون آسیب عمده سازه‌ای قابل استفاده باشند.

همچنین در پل‌های با اهمیت متوسط در برابر زلزله‌های خفیف و متوسط با حداقل خسارت سازه‌ای قابل بهره‌برداری آتی بوده و در زلزله‌های شدید بدون فرو ریختن، ایستای خود را حفظ نماید.

▽ ضوابط کلی

- امتداد عمود بر هم، قادر به تحمل نیروهای جانبی ناشی از زلزله باشند و در هر یک از این امتدادها نیروهای جانبی را به نحوی مناسب به شالوده‌ها برسانند. این دو امتداد معمولاً محور طولی پل و محور عمود بر آن انتخاب می‌شود. در مورد پل‌هایی که در پلان قوس دارند، یکی از محورها را می‌توان موازی خطی که کوله‌ها را به هم متصل می‌کنند در نظر گرفت.

- کوله‌های پل و دیوارهای حائل باید بتوانند فشار خاک اضافی ناشی از زلزله را تحمل نمایند.
- برای تعیین بار زلزله دو روش کلی موجود است:

- روش تحلیل استاتیکی معادل

- روش تحلیل دینامیکی

در پل‌هایی که طول کل پل کمتر از ۳۰۰ متر و دارای دهانه کمتر است ۱۰۰ متر و پایه‌های با ارتفاع کمتر از ۳۰ متر باشند می‌توان از روش تحلیل استاتیکی معادل استفاده کرد.

- شرایط پل‌های منظم:

- تعداد دهانه‌های پل ۶ و یا کمتر باشد.

- زاویه قوس در پلان مساوی و یا کمتر از ۹۰ درجه باشد.

- در پل‌های با دهانه ساده متوالی، زاویه قوس پل در پلان حداکثر ۲۰ درجه باشد.
- نسبت طول دهانه‌های متوالی کمتر از ۲ باشد.
- نسبت سختی پایه‌های متوالی میانی کمتر از ۳ باشد. برای محاسبه سختی پایه‌ها سختی سیستم تکیه‌گاهی باید منظور شود.

- در محاسبه نیروها فقط مولفه افقی نیروی زلزله در نظر گرفته شود و از اثر مولفه قائم صرف نظر شود.
- در محاسبه نیروها، اثر مولفه افقی نیروی زلزله در هر امتداد با ۳۰ درصد از اثر نیروی زلزله در امتداد عمود بر آن به طور هم‌زمان باید اعمال شود.
- نیروی زلزله باید در هر یک از امتداد های پل به صورت رفت و برگشت در نظر گرفته شود.
- در محاسبه نیروی جانبی زلزله، اگر بار زنده کمتر از نصف بار مرده عرشه باشد، بار زنده منظور نمی‌گردد. در غیر این صورت دو سوم مجموعه بار مرده و زنده عرشه در محاسبات منظور می‌شود.
- در محاسبه نیروی جانبی زلزله در پل‌های شهری، اعم از راه آهن، حداقل بار زنده منظور شود.

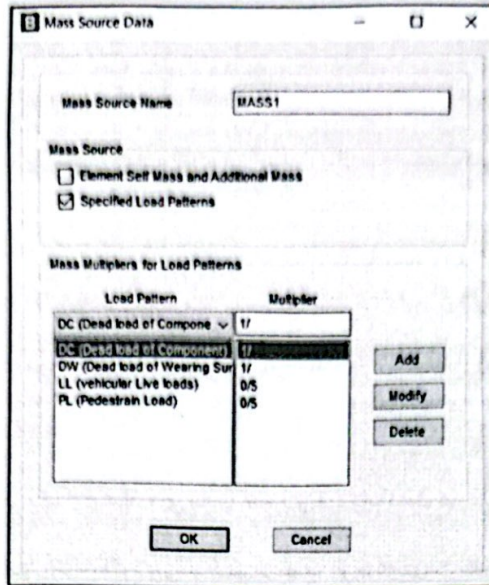
▽ جرم موثر لرزه‌ای پل (W)

جهت محاسبه زمان تناوب و نیروی زلزله نیاز به جرم موثر سازه می‌باشد. برای تعیین سهم بارهای دائمی و بهره‌برداری در تخمین جرم موثر سازه، باید با توجه به آیین‌نامه‌های بارگذاری عمل کرد. با توجه به نشریه شماره ۴۴۳، در مورد پل‌های شهری باید اثر ۵۰ درصدی بار زنده همراه با کل بارهای دائمی در تخمین جرم موثر لرزه‌ای سازه مد نظر قرار گیرد.

در سربرگ Advanced و منوی Mass Source، Define را انتخاب کرده و جهت محاسبه جرم سازه بر اساس الگوهای بار استاتیکی تعریف شده در Load Pattern گزینه Specified Load Pattern را انتخاب کرده و ترکیب بار وارد می‌شود. لازم است تا یک بار زنده معادل روی روسازه به صورت استاتیکی تعریف شود تا امکان لحاظ کردن آثار بار زنده در تعیین جرم موثر لرزه‌ای سازه وجود داشته باشد. برای معادل‌سازی بار زنده با بار کامیون استاندارد ایران بر اساس نشریه شماره ۱۳۹، می‌توان از قواعد تعادل و تبدیل همه بارهای متمرکز و گسترده کامیون در مسیرهای عبور به یک بار گسترده معادل استفاده نمود، اما باید دقت کرد که آثار این بار دقیقاً معادل بارهای زنده واقعی نیست.

$$W_{equivalent} = LL = \frac{\text{تعداد خطوط عبور}}{\text{طول پل} \times \text{عرض پل}} \times [(16 - \text{طول کل پل}) \times 15 + 400] \times \text{ضریب کاهش} \times \text{ضریب ضربه}$$

$$W_{equivalent} = LL = \frac{4}{84 \times 17.9} \times [(84 - 16) \times 15 + 400] \times 0.75 \times 1.19 = 2.27 \frac{kN}{m^2}$$

در محاسبه نیروی افقی زلزله در پل‌های شهری اعم از پل‌های راه و راه‌آهن در محاسبه W علاوه بر بار مرده عرشه، همواره باید حداقل نصف بار زنده پل را نیز در نظر گرفت. در سایر پل‌ها اگر بار زنده عرشه پل کمتر از نصف بار مرده آن باشد، در تعیین وزن موثر لرزه‌ای عرشه پل، بار زنده در نظر گرفته نشده و W فقط برابر بار مرده عرشه پل خواهد بود. در غیر این صورت اگر بار زنده عرشه پل بیشتر از نصف بار مرده عرشه پل باشد، W برابر با دو بیوم مجموع بار زنده عرشه پل در نظر گرفته می‌شود.

$$DL = (42 + 0.51) \times 84 + (8 \times 22) + (0.72 \times 2 \times 84) + (0.22 \times 15.3 \times 84) = 4234 \text{ t}$$

$$LL = 4 \times [(84 - 16) \times 1.5 + 40] \times 0.75 \times 1.19 = 5.7 \text{ t}$$

$$M = DL + 0.5 \square \square + (\text{سرتون}) + (0.5 \times \text{ستون}) = 4234 + 3 \times 65 + \frac{1}{4} \times 9 \times 15.82 = 4500 \text{ t}$$

زمان تناوب ▽

زمان تناوب اصلی نوسان پل بر اساس روش بار یکنواخت و یا رابطه مشابه در روش توزیع بر اساس مد اصلی ارتعاش محاسبه می‌شود:

$$T_x = 2 \sqrt{\frac{W}{Kg}} = 2 \sqrt{\frac{M}{K}} \quad \text{طولی}$$

$$T_y = 2 \sqrt{\frac{W}{Kg}} = 2 \sqrt{\frac{M}{K}} \quad \text{عرضی}$$

در روابط فوق K سختی جانبی پل در جهت مورد نظر است که از تقسیم نیروی جانبی فرضی که در مرکز جرم عرشه پل وارد می شود به تغییر مکان حداکثری که در عرشه پل ایجاد می گردد به دست می آید. همچنین M جرم موثر لرزه ای پل، W وزن موثر پل و g شتاب ثقل زمین می باشد.

$$K_{cx} = 2 \times 2 \times \frac{2 \times 27286 \times \frac{\pi \times 115^4}{64}}{655^3} \times \frac{1}{100} = 226 \frac{t}{cm} \quad K_{cx} = 0.4 \times 226 = 90.4 \frac{t}{cm}$$

$$K_{cy} = 2 \times 2 \times \frac{12 \times 27286 \times \frac{\pi \times 115^4}{64}}{655^3} \times \frac{1}{100} = 90.4 \frac{t}{cm} \quad K_{cy} = 0.4 \times 90.4 = 361.6 \frac{t}{cm}$$

$$K_{elastomer} = \frac{GA}{h_{eff}} = \frac{1.2 \text{ MPa} \times \frac{\pi \times 7.7^2}{4} \text{ cm}^2}{0.7 \times 20 \text{ cm}} = 3.2 \frac{t}{cm}$$

$$K_x = K_{cx} + 6 K_{elastomer} = 110.2 \frac{t}{cm}$$

$$K_y = K_{cy} + 6 K_{elastomer} = 381.5 \frac{t}{cm}$$

$$T_x = 2 \sqrt{\frac{M}{K_x}} = 2 \sqrt{\frac{4500}{110.2 \times 981}} = 1.20 \text{ s}$$

$$T_y = 2 \sqrt{\frac{M}{K_y}} = 2 \sqrt{\frac{4500}{381.5 \times 981}} = 0.789 \text{ s}$$

$$0.5 \leq T_x \leq 2.5 \rightarrow K = 0.5 T_x + 0.75 = 1.375$$

$$0.5 \leq T_y \leq 2.5 \rightarrow K = 1.1$$

ضریب زلزله (C) ▽

$$C = \frac{ABI}{R_u}$$

• A: نسبت شتاب مبنای طرح

مطابق با بند ۲-۴-۳، سازه در منطقه با لرزه خیزی خیلی زیاد قرار دارد و این نسبت برابر با ۰/۳۵ می باشد.

ضریب شتاب	دسته بندی اهمیت	
	I ضروری	I معمولی
A		
$A < 0.09$	A	A
$0.09 < A < 0.19$	B	B
$0.19 < A < 0.29$	C	C
$A > 0.29$	D	C

مقدار شتاب مبناى طرح (A)	خطر نسبی پهنه	منطقه
۰/۳۵	خیلی زیاد	۱
۰/۳۰	زیاد	۲
۰/۲۵	متوسط	۳
۰/۲۰	کم	۴

$$S_{a_{1...}} = (0.3 \sim 0.5) S_{a_{1v}}$$

$$S_{a_{1...}} = (1.2 \sim 1.3) S_{a_{1v}}$$

$$S_{a_{21v}} = 1.5 S_{a_{1v}}$$

• A: ضریب اهمیت سازه

مطابق با بند ۳-۴-۷، پل در گروه پل‌های با اهمیت متوسط قرار می‌گیرد و ضریب اهمیت برابر ۱ می‌باشد.

ضریب اهمیت پل (I)	گروه پل
۱/۲	گروه با اهمیت زیاد
۱/۰	گروه با اهمیت متوسط

• B: ضریب بازتاب پل

مطابق با بند ۲-۴-۴ زمین منطقه از نوع دوم و منطقه با لرزه‌خیزی خیلی زیاد می‌باشد پس بر اساس جدول:

خطر نسبی زیاد و خیلی زیاد	خطر نسبی کم و متوسط	T_S	T_D	نوع زمین
S	S			
۱/۵	۱/۵	۰/۴	۰/۱	I
۱/۵	۱/۵	۰/۵	۰/۱	II
۱/۷۵	۱/۷۵	۰/۷	۰/۱	III
۱/۷۵	۲/۲۵	۱/۰	۰/۱۵	IV

$$T_x = 0.1 S, \quad T_S = 0.5 S, \quad S = 1.5, \quad T_x = 1.25 S, \quad T_y = 0.189 S$$

$$\left. \begin{aligned} B &= 1 + S \left(\frac{T}{T_x} \right) && \Leftrightarrow 0 \leq T \leq T_x \\ B &= S + 1 && \Leftrightarrow T_x \leq T \leq T_S \\ B &= (S + 1) \left(\frac{T_S}{T} \right)^{\frac{1}{4}} && \Leftrightarrow T \geq T_S \end{aligned} \right\} \Rightarrow B_x = 1.257, \quad B_y = 2.019$$

• R_{ux} : ضریب رفتار سازه

این ضریب عواملی از قبیل شکل پذیری، سیستم سازه‌ای پل، درجه نامعینی و اضافه مقاومت موجود در پایه‌های پل را مشخص می‌کند و با توجه به سیستم سازه‌ای پایه، از جدول زیر تعیین می‌شود.

R	اتصالات ^۱	R	زیرسازه ^۱
۰/۸	- اتصال روسازه به کوله	۲	- پایه های دیرباری
۰/۸	- درز انقباض واقع در دهانه روسازه	۵	- قاب چند ستونی
		۳	- تک ستونها
۱/۰	- اتصال ستونها، پایه ها با قاب		- شمع ستون بتن آرمه (قاب‌هایی که ستونهای آنها را شمع تشکیل می‌دهد)
۱/۰	شمعها به تیر سرستون، تیر سرشمع (Cap Beam) یا روسازه	۳	(a) لفظ شمعهای قائم
	- اتصال ستونها یا پایه ها به شالوده	۲	(b) دارای حداقل یک شمع مایل
		۵	- قاب شمعهای فولادی یا مرکب (فولاد و بتن آرمه)
		۳	(c) لفظ شمعهای قائم
			(d) دارای حداقل یک شمع مایل
			- شالوده‌ها، سرشمعها و شمعها *
			نصف مقدار R که در محاسبه پایه ها به کار برده شده است

Substructure	Importance Category		
	Critical	Essential	Other
Wall-type piers—larger dimension	1.5	1.5	2.0
Reinforced concrete pile bents			
• Vertical piles only	1.5	2.0	3.0
• With batter piles	1.5	1.5	2.0
Single columns	1.5	2.0	3.0
Steel or composite steel and concrete pile bents			
• Vertical pile only	1.5	3.5	5.0
• With batter piles	1.5	2.0	3.0
Multiple column bents	1.5	3.5	5.0

دلیل آنکه آنالیز خطی برای محاسبه نیروها انجام می‌شود، سطح نیروها بالاتر از حد واقعی است (که بستگی به شکل پذیری دارد). بنابراین با توجه به شکل پذیری مورد انتظار (وابسته به رفتار و نامعینی) حد نیروها با ضریب رفتار R کاهش می‌یابند. در این پروژه پایه‌های پل در جهت طولی، ستون و در جهت عرضی پایه سه ستونه هستند و در دسته پل‌های متعارف فرض شده‌اند. بنابراین با توجه به آیین‌نامه آشتو طبق جدول زیر، ضریب رفتار در جهت عرضی ۵ و در جهت طولی ۳ است.

$$R_{ux} = 3 \quad \text{طولی}$$

$$R_{uy} = 5 \quad \text{عرضی}$$

• در نتیجه ضریب زلزله برابر است با:

$$C_x = \frac{ABI}{R_u} = \frac{0.35 \times 1.357}{3} = 0.158 \quad AB = 0.48$$

$$C_y = \frac{ABI}{R_u} = \frac{0.35 \times 2.019}{5} = 0.141 \quad AB = 0.707$$

★ باید به این نکته توجه کرد چون پل‌ها از نظر عملکردی دسته‌بندی می‌شوند بنابراین در پل‌ها ضریب اهمیت (I) نداریم.

▽ توزیع نیروی جانبی زلزله

در صورتی که عرشه صلب باشد، نیروی جانبی زلزله وارد به عرشه، باید به نسبت سختی پایه‌های مقاوم در برابر بار جانبی بین آن‌ها تقسیم شود. در غیر این صورت در توزیع نیروی زلزله بین پایه‌ها باید اثر تغییرشکل ایجادشده در عرشه مورد توجه قرار گیرد.

پایه‌های پا علاوه بر نیروی زلزله ناشی از وزن عرشه، نیروی زلزله ناشی از وزن خود را نیز تحمل نمایند. نیروی اخیر از حاصل ضرب ضریب زلزله در وزن پایه‌ها به دست می‌آید. محل اثر این نیرو در مرکز جرم پایه‌ها می‌باشد.

در برآورد تلاش‌های داخلی و تغییرمکان جانبی پایه‌های پل لازم است اثر $p - \Delta$ را در حالتی که تغییرمکان جانبی قابل ملاحظه‌ای در پایه‌ها به وقوع می‌پیوندد در نظر گرفت. تغییرمکان جانبی قابل ملاحظه تغییرمکانی است که باعث شود لنگرهای خمشی ثانویه، بیش از ۱۰ درصد لنگرهای خمشی اولیه باشد.

▽ روش تحلیل دینامیکی

در این روش‌ها نیروی جانبی زلزله با استفاده از بازتاب دینامیکی که پل در اثر حرکت زمین ناشی از زلزله نشان می‌دهد، تعیین می‌گردد. اثرات حرکات زمین ممکن است به یکی از صورت‌های طیف بازتاب شتاب یا تاریخچه زمانی تغییرات شتاب مشخص شود. روش‌های تحلیل دینامیکی شامل روش تحلیل طیفی و روش تحلیل تاریخچه زمانی خواهند بود.

روش تحلیل طیفی (با استفاده از آنالیز مدها):

به طور کلی در روش تحلیل طیفی ابتدا پل با استفاده از روش آنالیز مدها تحلیل شده و زمان تناوب و تغییر مکان نسبی اجزای پل در هر مد نوسان تعیین می‌شود. آثار بیشینه در اجزای پل در هر مورد با توجه به زمان تناوب نوسان، شکل مد و با استفاده از طیف بازتاب طرح بدست آمده و سپس با یکدیگر ترکیب می‌شوند.

بازتاب‌های بدست‌آمده از این ترکیب‌ها از قبیل تغییر مکان‌ها، برش‌ها و لنگرهای خمشی در طراحی پل مورد استفاده قرار می‌گیرند. همچنین تعداد مدهای نوسانی که در ترکیب مدهای مختلف در هر امتداد در نظر گرفته می‌شود، باید حداقل ۳ برابر تعداد دهانه‌های پل و حداکثر ۲۵ باشد.

تحلیل دینامیکی در این روش با فرض رفتار خطی سازه و با استفاده از حداکثر بازتاب کلیه مدهای نوسانی بر سازه که در بازتاب کل سازه اثر قابل توجهی دارند، انجام می‌گیرد. حداکثر بازتاب در هر مد با توجه به زمان تناوب آن مد از طیف طرح بدست می‌آید و در نهایت بازتاب کلی سازه از ترکیب آماری بازتاب‌های حداکثر هر مد تخمین زده می‌شود. طیف‌های طرح با استفاده از دو روش تعیین می‌شوند:

(۱) طیف طرح استاندارد

این طیف از حاصل ضرب ضریب بازتاب سازه (B) در مقدار شتاب مبنای طرح (A)، ضریب اهمیت (I) و عکس ضریب رفتار (R) بدست می‌آید. در تعیین این طیف نسبت میرایی ۵ درصد در نظر گرفته می‌شود.

(۲) طیف طرح ویژه ساختگاه

این طیف با استفاده از مشخصات زلزله‌های منطقه ساختگاه و با توجه به ویژگی‌های زمین‌شناسی، تکتونیکی، لرزه‌شناسی، میزان خطرپذیری و مشخصات خاک در لایه‌های مختلف ساختگاه با میرایی ۵ درصد تعیین می‌گردد. مقادیر محاسبه شده این طیف باید در ضریب اهمیت (I) و عکس ضریب رفتار (R) ضرب شود. همچنین مقادیر طیف طرح ویژه ساختگاه نباید کمتر از $\frac{2}{3}$ مقادیر طیف طرح استاندارد در نظر گرفته شود.

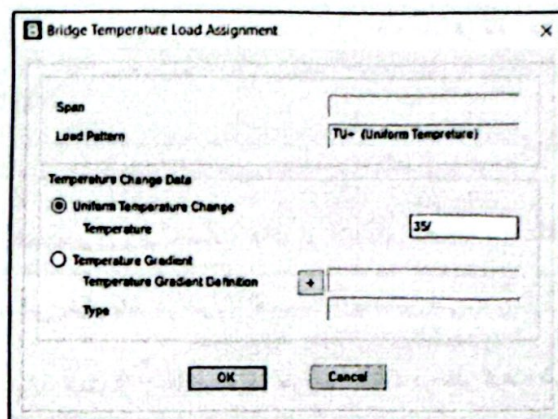
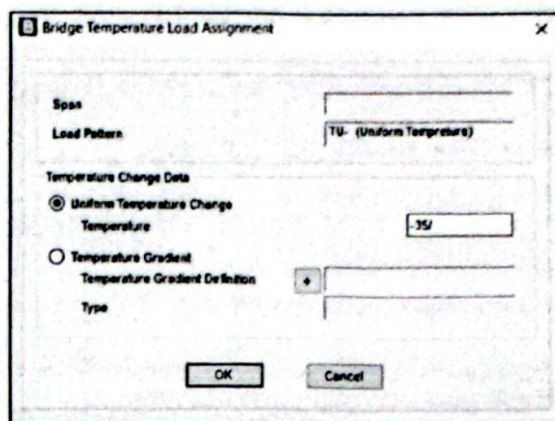
۲-۵ نیروهای ناشی حرارت

تغییرات دما در سازه پل باعث ایجاد تغییر شکل شده و گاهی می‌تواند تنش‌های اضافی نیز در سازه پل ایجاد نماید. بنابراین اثر تغییر دما باید در محاسبه سازه پل مورد توجه قرار گیرد. تغییرات دما نسبت به دمای متوسط محل احداث پل در سال‌های مختلف به صورت زیر در نظر گرفته می‌شود:

▽ تغییر دما

اثر تغییرات یکنواخت دما باید در محاسبات تمامی اجزای باربر پل در نظر گرفته شود. این اثر برای پل‌های سطحی که روی آن‌ها خاکریزی صورت نمی‌گیرد، برابر $\pm 35^\circ$ درجه سانتی‌گراد و برای پل‌های مدفون در خاک ولی کم عمق (ارتفاع خاک روی پل ۳ متر و کمتر) برابر ۲۰ درجه سانتی‌گراد منظور می‌شود.

نکته‌ای که باید به آن توجه نمود این است که اختلاف یکنواخت دما (شاخص TU) نیازی به تعریف در Load Distribution ندارد و همزمان با اختصاص گرادیان حرارتی (شاخص TG) در Bridge Object تعریف و اختصاص داده می‌شود. در قسمت temperature load این اثر را در هر چهار دهانه لحاظ می‌کنیم.

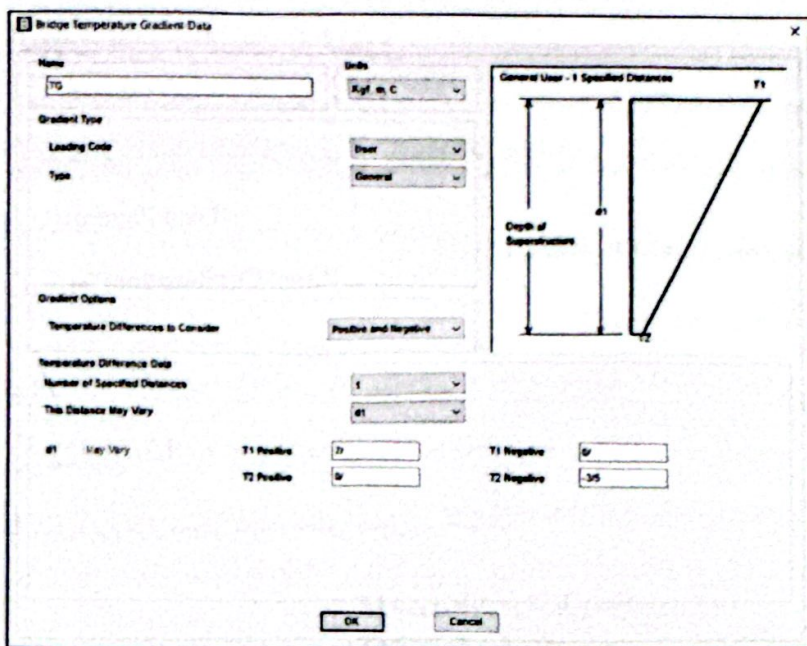
اختلاف دما ▾

اثر اختلاف دما بین سطوح بالایی و پایینی عرشه پل با این فرض که تغییر دما در ضخامت مقطع خطی است باید در محاسبات لحاظ شود. این اثر که به آن گرادیان حرارتی نیز می‌گویند، تابع اوضاع فصلی محل ساخت پل بوده و در یکی از دو حالت زیر در نظر گرفته می‌شود:

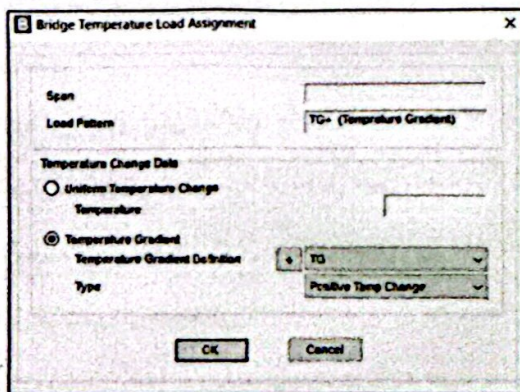
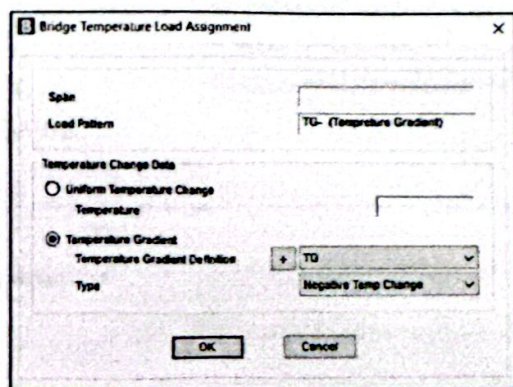
حالت اول: تابش خورشید روی سطح بالایی و سایه در سطح پایینی عرشه پل

حالت دوم: یخبندان روی سطح بالایی عرشه

لواحات فصلی	نوع پل	
	فلزی	بتنی
حالت ۱	۱۰	۷
حالت ۲	۵	۲/۵

پس از تعریف گرادیان حرارتی در Load Distribution، در Bridge Object اختصاص گرادیان حرارتی به روسازه پل انجام می پذیرد.

فصل سوم: حالات بار و ترکیبات بارگذاری

در نرم افزار دو نوع تعریف جهت انجام فرآیند بارگذاری، تحلیل و طراحی وجود دارد:

- (۱) تعریف الگوی بار (Load Pattern)
- (۲) ترکیب جبری نیروها (Load Combination)

۱-۳ الگوهای بار

▽ بر مبنای آیین نامه ایران

الگوهای باری که باید به نرم افزار معرفی شوند، مطابق جدول زیر هستند.

D: بار مرده	L: نیروی طول در اثر بار زنده (نیروی ترمز)
L: بار زنده	CF: نیروی گریز از مرکز
I: ضربه بار زنده	R: اثر حاصل از کوتاه شدن قوس و تیرهای پیش تنیده
E: فشار خاک	S: نیروی حاصل از افت مصالح
B: نیروی غوطه‌وری	EQ: نیروی زلزله
W: بار باد	T: نیروی حاصل از تغییر دما
WL: بار باد بر روی بار زنده	SF: نیروی حاصل از جریان رودخانه
PF: نیروی حاصل از پیش تنیدگی	
ST: نیروی حاصل از نشست تکیه گاهی	

▽ بر مبنای آشتو (Permanent Loads)

* بارهای دائمی

- (DC) بار مرده (وزن اجزای سازه‌ای و غیرسازه‌ای به جز روکش روسازی)
- (DW) بار روکش روسازی
- (PS) بار آثار پیش تنیدگی (نیروی پیش تنیدگی)
- (CR) بار ناشی از خزش مصالح (اثر خزش صرفاً در تحلیل حین ساخت در برنامه قابل بررسی است)
- (SH) بار ناشی از جمع‌شدگی مصالح (اثر خزش صرفاً در تحلیل حین ساخت در برنامه قابل بررسی است)
- (DD) نیروی فروکش در شمع‌های اصطکاکی
- (EH) فشار افقی خاک (پشت کوله‌ها در شرایط بهره‌برداری به سه صورت سکون، فعال، مقاوم ایجاد می‌شود)

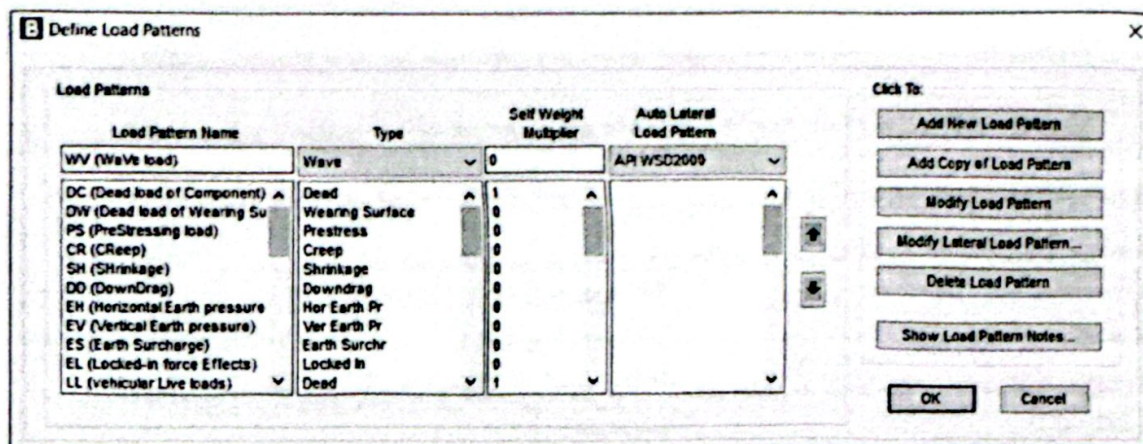
- (EV) فشار قائم خاک (روی پنجه و پاشنه دیوارهای حایل و روی عناصر افقی آبروها ایجاد می‌شود)
- (ES) سربار خاک (در اثر وجود سربار در بالادست یک گود به دیواره گود به صورت افقی وارد می‌شود)
- (EL) نیروی قفل‌شدگی ناشی از فرآیند اجرا در پل‌های قطعه‌ای

*** بارهای غیر دائمی (Transient Loads)**

- (LL) بار ناشی از عبور وسایل نقلیه
- (BR) بار ترمز وسایل نقلیه (به صورت افقی و در راستای طولی پل اعمال می‌شود)
- (CE) بار گریز از مرکز وسایل نقلیه (به صورت افقی و در راستای جانبی به پل دارای قوس افقی وارد می‌شود)
- (IM) اثر ضربه دینامیکی عبور عادی وسایل نقلیه
- (LS) سربار ناشی از بار زنده (به هنگام عبور بار زنده از روی خاکریز، به صورت افقی به دیوار حائل وارد می‌شود)
- (PL) بار پیاده‌رو
- (CT) بار برخورد وسایل نقلیه به پل (به صورت افقی و در راستای جانبی به پایه‌ها هنگام تصادف اعمال می‌شود)
- (CV) بار برخورد کشتی به پل (به صورت افقی و در راستای جانبی به پایه‌ها هنگام برخورد اعمال می‌شود)
- (BL) بار ناشی از انفجار (به هنگام انفجار به اجزای پل اعمال می‌شود)
- (WS) بار باد وارد بر سازه پل (دارای مولفه افقی و قائم)
- (WL) بار باد وارد بر وسایل نقلیه
- (EQ) بار زلزله (این بار را می‌توان به صورت استاتیکی، طیفی یا تاریخچه زمانی در تحلیل لحاظ کرد)
- (SE) بار ناشی از نشست (در سازه‌های نامعین به علت نشست تکیه‌گاهی در اجزای سازه ایجاد می‌گردد)
- (TU) بار ناشی از اختلاف یکنواخت دما (به علت انقباض و انبساط)
- (TG) بار ناشی از گرادیان حرارتی (به علت اختلاف دما در مقطع روسازه پل)
- (WA) بار ناشی از فشار جریان آب
- (FR) بار ناشی از اصطکاک
- (IC) بار ناشی از یخ (به علت تجمع یخ اطراف پایه پل‌ها)

← نرم افزار

در این قسمت فقط به تعریف الگوهای بارهای وارد بر پل در نرم افزار می پردازیم. الگوهای بار به طور پیش فرض بر اساس آیین نامه های مختلف نظیر AASHTO و Euro Code در نرم افزار تعریف شده اند. تمامی الگوهای بار یادشده در فصل قبل در منوی Load Pattern قابل تعریف هستند و در تحلیل های استاتیکی می توان از آن ها استفاده کرد.

۲-۳ ترکیبات بار

▽ بر مبنای آیین نامه ایران

بر مبنای آیین نامه بارگذاری، همزمانی بارها باید مورد توجه قرار گیرد.

گروه (۱) مجموعه ای از بارها شامل بار مرده، اثر کاهش وزن ناشی از غوطه وری، تغییر شکل های تابع زمان مصالح

(جمع شدگی و وارفتگی)، نشست پایه ها و فشار خاک

گروه (۲) بارهای بهره برداری همراه با اثر ضربه، ترمز و گریز از مرکز

گروه (۳) بار باد + بار باد

گروه ۲ + بار باد

گروه (۴) گروه ۱ + اثر تغییر دما

گروه ۲ + اثر تغییر دما

گروه (۵) گروه ۱ + بار زلزله

گروه (۶) گروه ۱ + بارهای ویژه

ترکیبات بارگذاری ایران در طراحی به روش حالات حدی به شرح زیر است.

۱)	$1/25 (D+B+R+S+ST+PF+SF+E)$
۲)	$1/6 (L+I) + 1/25 (L.F+CF)$ + گروه یک
۱-۳)	$1/85$ + گروه یک ($1/5W$)
۲-۳)	$1/85$ + گروه دو ($1/5W + 1/5WL$)
۱-۴)	$1/8$ + گروه یک ($1/25T$)
۲-۴)	$1/8$ + گروه دو ($1/25T$)
۵)	$1/8$ + گروه یک ($1/5EQ$)
۶)	$1/5$ + گروه یک (بارهای ویژه)

بر مبنای آشتو ▽

Load Combination	DC DD DW EH EV ES EL	LL IM CE BR PL LS	WA	WS	WL	FR	TU CR SH	TG	SE	Use One of These at a Time			
										EQ	IC	CT	CV
STRENGTH I (unless noted)	γ_r	1.75	1.00	-	-	1.00	0.50/1.20	γ_{TO}	γ_{SE}	-	-	-	-
STRENGTH II	γ_r	1.35	1.00	-	-	1.00	0.50/1.20	γ_{TO}	γ_{SE}	-	-	-	-
STRENGTH III	γ_r		1.00	1.40	-	1.00	0.50/1.20	γ_{TO}	γ_{SE}	-	-	-	-
STRENGTH IV	γ_r		1.00	-	-	1.00	0.50/1.20	-	-	-	-	-	-
STRENGTH V	γ_r	1.35	1.00	0.40	1.0	1.00	0.50/1.20	γ_{TO}	γ_{SE}	-	-	-	-

۳-۳ ترکیبات مورد استفاده در نرم افزار SAP

در این پروژه از ۱۱ ترکیب بار استفاده شده است که ترکیب بار نهایی آن Envelope نام دارد که مجموع ۱۰ ترکیب بار دیگر است که خروجی نتایج در آن، با در نظر گرفتن بحرانی ترین ترکیب است.

$$DD + L \quad (۱)$$

$$DD + ۰.۵ \square \quad (۲)$$

$$DD + ۰.۵ \square + EX + ۰.۲ \square \square \quad (۳)$$

$$DD + ۰.۵ \square - EX - ۰.۲ \square \square \quad (۴)$$

$$DD + ۰.۵ \square + EX - ۰.۲ \square \square \quad (۵)$$

$$DD + ۰.۵ \square - EX + ۰.۲ \square \square \quad (۶)$$

$$DD + ۰.۵ \square + ۰.۲ \square \square + EY \quad (۷)$$

$$DD + ۰.۵ \square - ۰.۲ \square \square - EY \quad (۸)$$

$$DD + ۰.۵ \square + ۰.۲ \square \square - EY \quad (۹)$$

$$DD + ۰.۵ \square - ۰.۲ \square \square + EY \quad (۱۰)$$

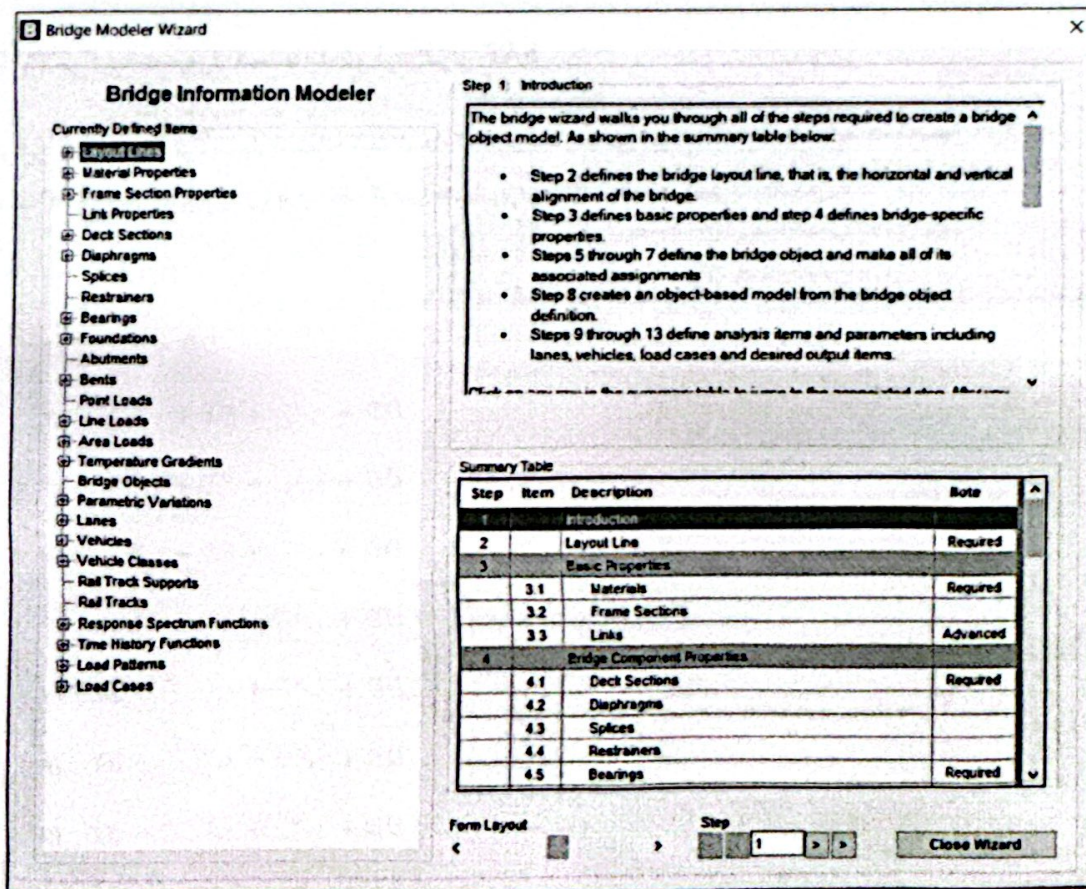
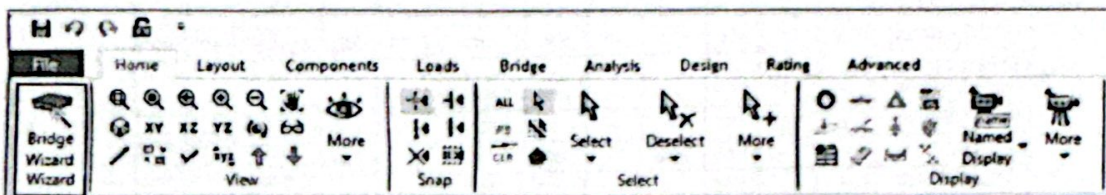
Envelope (۱۱)

فصل چهارم: مدلسازی در نرم افزار

۴-۱ معرفی مقاطع و مصالح

⊗ ایجاد مدل

پس از ورود به محیط برنامه CSiBridge از منوی اصلی File گزینهی New را انتخاب نموده و چون قصد استفاده از الگوهای آماده را نداریم، بنابراین روی گزینهی Blank کلیک می‌کنیم. مدلسازی را می‌توان مستقیماً با فرمان‌های داخل نرم‌افزار و یا استفاده از Bridge Wizard انجام داد.

تعریف هندسه پل

برای تعریف هندسه اولیه پل در پنل Summary Table وارد قسمت Layout Line می‌شویم. مطابق شکل‌های زیر در این پنجره کیلومتر نقاط ابتدا و انتهای پل و همچنین شکل افقی پل را در قسمت Horizontal Layout Data به صورت مستقیم (Straight) تعریف می‌نماییم.

The screenshot shows the 'Bridge Layout Line Data' dialog box. It includes the following fields and sections:

- Bridge Layout Line Name:** A text input field.
- Coordinate System:** A dropdown menu set to 'GLOBAL'.
- Shift Layout Line:** A dropdown menu set to 'Modify Layout Line Systems'.
- Units:** A dropdown menu set to 'M, N, C'.
- Plan View (N, Y Projection):** A diagram showing a horizontal line with a north arrow and coordinate axes (N, Y, X).
- Station:** A text input field.
- Bearing:** A text input field set to 'N 90°00'00" E'.
- Radius:** A text input field set to 'Infinite'.
- Grade:** A text input field set to '0 %'.
- X, Y, Z:** Text input fields for coordinates.
- Initial and End Station Data:** A section with input fields for 'Initial Station (m)', 'Initial Bearing', 'Initial Grade in Percent', and 'End Station (m)'.
- Horizontal Layout Data:** A section with a 'Define Horizontal Layout Data...' button and a 'Quick Start...' button.
- Define Vertical Layout Data:** A section with a 'Define Vertical Layout Data...' button and a 'Quick Start...' button.
- Buttons:** 'OK' and 'Cancel' buttons at the bottom.

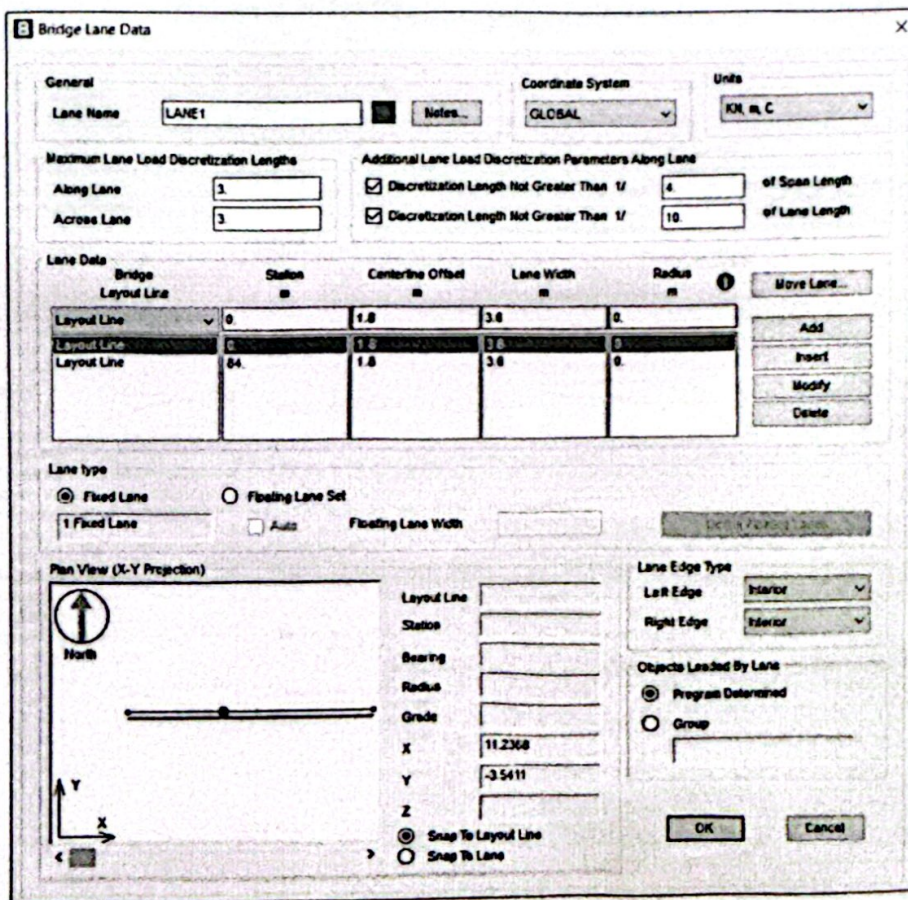
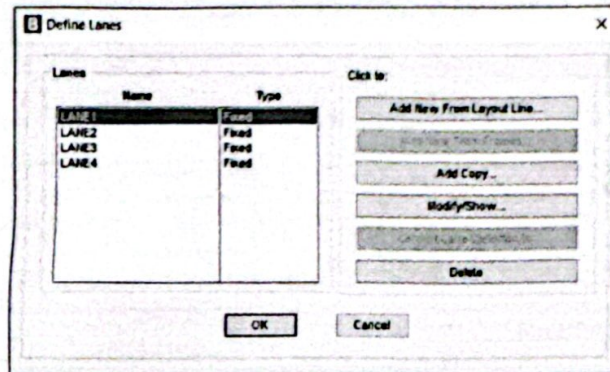
The screenshot shows the 'Horizontal Layout Line Data - Quick Start' dialog box. It features a grid of radio button options for different layout configurations, each accompanied by a small diagram illustrating the layout. The 'Straight' option is selected.

- Select a Quick Start Option:**
- Straight
- Straight - Bend Right
- Straight - Bend Left
- Straight - Bend Right - Bend Right
- Straight - Bend Left - Bend Left
- Curve Right
- Curve Left
- Straight - Curve Right
- Straight - Curve Left
- Curve Right - Straight
- Curve Left - Straight
- Straight - Curve Right - Straight
- Straight - Curve Left - Straight
- Straight - Curve Right - Straight - Curve Left - Straight
- Straight - Curve Left - Straight - Curve Right - Straight
- Straight - Curve Right - Straight - Curve Left - Straight
- Straight - Curve Left - Straight - Curve Right - Straight

At the bottom, there is a 'Curve Type' dropdown menu and 'OK' and 'Cancel' buttons.

⊗ تعریف خطوط عبور

در این پروژه با توجه به تحلیل بار متحرک، می‌بایست اطلاعات لازم برای تعریف خطوط عبور ترافیک معرفی شوند. برای تعریف از Layout Line تعریف شده استفاده می‌نماییم. بدین منظور در پنل Lanes اطلاعات لازم (فاصله آکس مسیر از Layout Line و عرض مسیر) را وارد می‌کنیم. که در این پروژه عرض مسیر ۳/۶ متر و فاصله آکس مسیر از Layout Line ۱/۸ متر است. این مرحله مطابق شکل (خط عبوری اول) با توجه به تعداد خطوط عبوری (۴ خط) انجام شود.

تعریف مشخصات مصالح

ابتدا در قسمت Material بتن‌های رده ۲۰ و ۲۵ و سپس میلگرد AIII با حد تسلیم ۴۰۰۰ کیلوگرم بر مترمربع را تعریف می‌کنیم. مشخصات هر یک از مصالح ذکر شده در شکل‌های زیر مشخص است.

Material Property Data

General Data

Material Name and Display Color: Concrete30

Material Type: Concrete

Material Grade:

Material Notes: Modify/Show Notes...

Weight and Mass

Weight per Unit Volume: 2400

Mass per Unit Volume: 244.7319

Units: Kgf, m, C

Isotropic Property Data

Modulus Of Elasticity, E: 2.73E+09

Poisson, ν : 0.3

Coefficient Of Thermal Expansion, α : 9.90E-06

Shear Modulus, G: 1.05E+09

Other Properties For Concrete Materials

Specified Concrete Compressive Strength, f_c : 3000000

Expected Concrete Compressive Strength: 3000000

Lightweight Concrete

Shear Strength Reduction Factor:

Switch To Advanced Property Display

OK Cancel

Material Property Data

General Data

Material Name and Display Color: Concrete35

Material Type: Concrete

Material Grade:

Material Notes: Modify/Show Notes...

Weight and Mass

Weight per Unit Volume: 2500

Mass per Unit Volume: 244.7319

Units: Kgf, m, C

Isotropic Property Data

Modulus Of Elasticity, E: 2.95E+09

Poisson, ν : 0.3

Coefficient Of Thermal Expansion, α : 9.90E-06

Shear Modulus, G: 1.13E+09

Other Properties For Concrete Materials

Specified Concrete Compressive Strength, f_c : 3500000

Expected Concrete Compressive Strength: 3500000

Lightweight Concrete

Shear Strength Reduction Factor:

Switch To Advanced Property Display

OK Cancel

Material Property Data

General Data

Material Name and Display Color: AB4000

Material Type: Rebar

Material Grade: Grade 60

Material Notes: Modify/Show Notes...

Weight and Mass

Weight per Unit Volume: 7850

Mass per Unit Volume: 808.4772

Units: Kgf, m, C

Uniaxial Property Data

Modulus Of Elasticity, E: 2.03E+10

Poisson, ν : 0.3

Coefficient Of Thermal Expansion, α : 1.17E-05

Shear Modulus, G:

Other Properties For Rebar Materials

Minimum Yield Stress, F_y : 40000000

Minimum Tensile Stress, F_t : 48000000

Expected Yield Stress, F_{ye} : 56000000

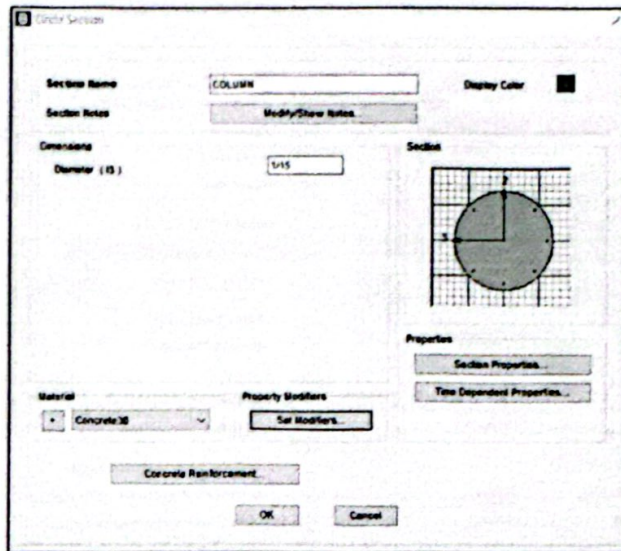
Expected Tensile Stress, F_{te} : 69000000

Switch To Advanced Property Display

OK Cancel

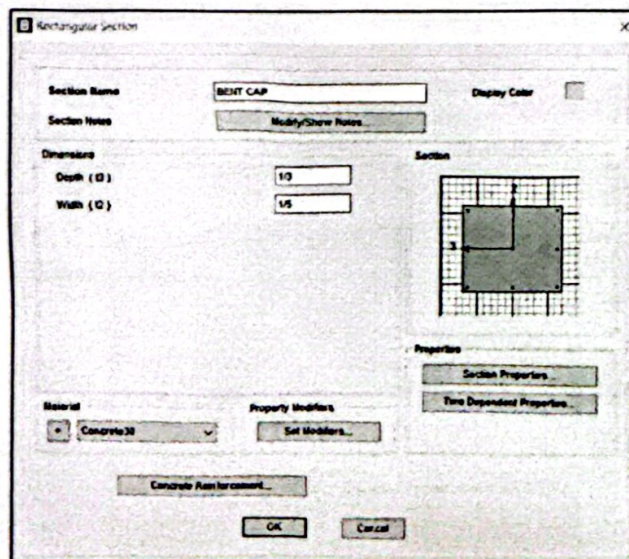
⊗ تعریف مقطع ستون

در این پروژه ستون بتنی دایره‌ای با قطر ۱/۱۵ متر استفاده شده است. جهت تعریف این ستون در نرم‌افزار وارد قسمت Frame Section شده و مشخصات ستون را وارد می‌کنیم. بتن مورد استفاده در ستون‌ها C30 است.

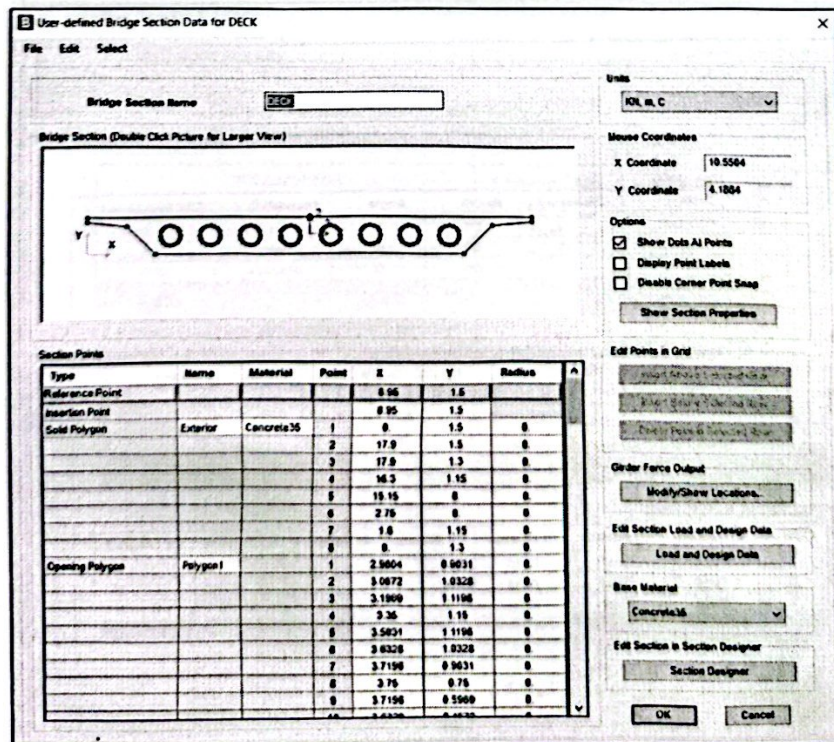
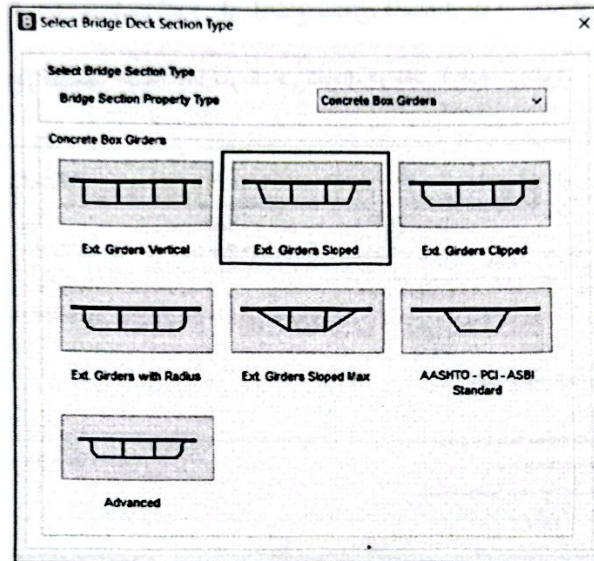
⊗ تعریف مقطع سرستون

در این پروژه سرستون بتنی مستطیلی با سطح مقطع ۱/۵×۱/۳ مترمربع استفاده شده است. جهت تعریف این سرستون در نرم‌افزار وارد قسمت Frame Section شده و پس از انتخاب شکل مقطع مورد استفاده (Rectangular) و مشخصات سرستون را وارد می‌کنیم. بتن مورد استفاده در سرستون‌ها C30 است. همچنین باید در قسمت Concrete Reinforcement نوع طراحی را Beam می‌گذاریم.

تعریف عرشه پل ⊗

برای تعریف عرشه در پنل Summary Table باید گزینه‌ی Deck Section را انتخاب نمود. پس از آن می‌بایست نوع عرشه (مجوف، جعبه‌ای و ...) را از بین موارد پیشنهادی نرم‌افزار انتخاب نمود و یا اینکه یک فایل DXF را فراخوانی کرد. با توجه به اینکه در این پروژه از عرشه مجوف استفاده می‌شود، گزینه‌ی Ext. Girders Sloped را انتخاب نموده و با توجه با طراحی انجام شده در اتوکد ابعاد مورد نظر را وارد می‌نماییم.

⊗ تعریف پایه میانی

برای تعریف پایه میانی در پنل Summary Table باید گزینهی Bent را انتخاب نمود. در این پروژه از پایه‌های سه ستونی با یک سرستون به طول ۱۱ متر استفاده شده است. فاصله‌ی مرکز به مرکز ستون‌ها با در نظر گرفتن یک فاصله‌ی ۷/۵ سانتی‌متری از لبه‌های سرستون، ۴۲۰ سانتی‌متر است. همچنین ستون‌ها در پایه گیردار هستند. در قسمت Bent Type با توجه به پیوسته بودن عرشه در محل پایه‌ها گزینهی Single Bearing Line را انتخاب می‌کنیم. در ادامه با انتخاب گزینهی Modify پنجره‌ای باز می‌شود که در آن ارتفاع ستون، فاصله آن‌ها از یکدیگر و نوع اتصال به پی که به صورت Combined Footing (در قسمت تکیه‌گاه‌ها تعریف می‌شود)، در نظر گرفته می‌شود.

Bridge Bent Data

Bridge Bent Name: BENT

Units: Kgf, m, C

Order Support Condition: Connected to Order Top and Bottom, Connected to Order Bottom Only

Bent Data:

Cap Beam Section: BENT CAP

Cap Beam Length: 11

Number of Columns: 3

Bent Type:

Single Bearing Line (Continuous Superstructure)

Double Bearing Line with Closure Pour

Double Bearing Line (Discontinuous Superstructure)

Bridge Bent Column Data

Bridge Bent Name: BENT

Units: Kgf, m, C

Column Data:

Column	Section	Distance	Weight	Angle	Foundation	Stiff Reduct Fact
1	COLUMN	1/3	8/5	0	Combined Footing	0/75
2	COLUMN	5/5	8/5	0	-Previous-	0/75
3	COLUMN	8/7	8/5	0	-Previous-	0/75

Seismic Hinge Data:

Column	RH Long	RH Trans	Hinge Prop. Top	Hinge Prop. Bottom
1	1/	1/	Auto	Auto
2	1/	1/	Auto	Auto
3	1/	1/	Auto	Auto

Moment Releases at Top of Column:

Column	R1 Release	R2 Release	R3 Release	R1 Stiffness	R2 Stiffness	R3 Stiffness	Eff Length Fa
1	Fixed	Fixed	Fixed				1/
2	Fixed	Fixed	Fixed				1/
3	Fixed	Fixed	Fixed				1/

۲-۴- معرفی تکیه‌گاه‌ها

تکیه‌گاه‌ها با توجه به رفتار طولی پل به سه نوع صلب، مفصلی و غلتکی تقسیم می‌شوند. در این پروژه اتصال روسازه به زیرسازه با الاستومر صورت گرفته که این به معنی اتصال مفصلی (سه جهت انتقالی ثابت و سه جهت دورانی آزاد) است. اتصالات کوله‌ها با عرشه هم با الاستومر است که به منزله‌ی اتصال غلتکی (جهت قائم و عمود بر Layout Line ثابت و سه جهت دورانی آزاد) است. چون می‌خواهیم کلیه‌ی نیروهای پای ستون به پی منتقل شود، اتصال پایه‌ها با فونداسیون به صورت گیردار (همه جهت ثابت) است.

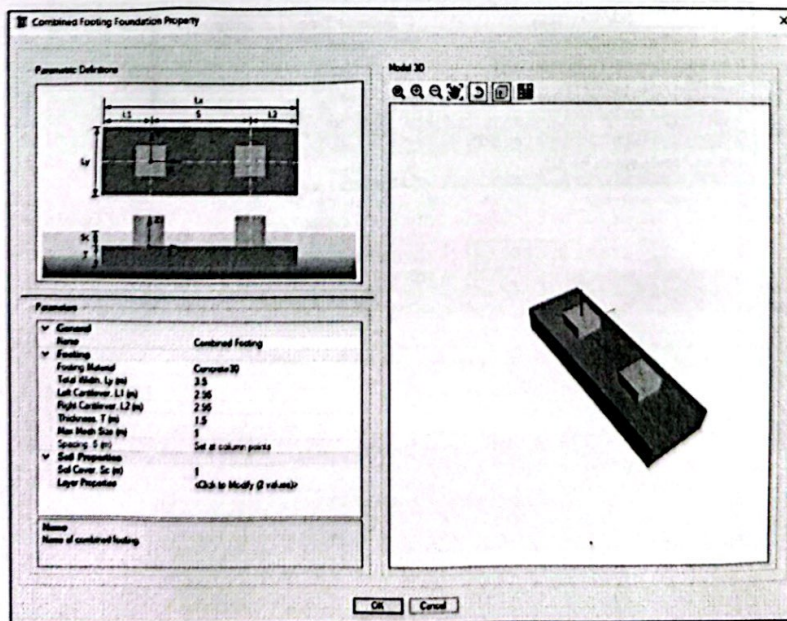
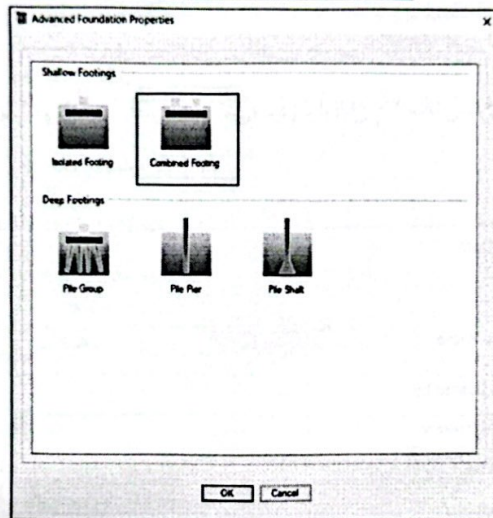
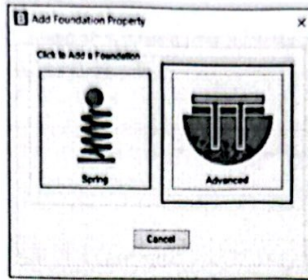
⊗ تعریف تکیه‌گاه مفصلی

برای تعریف تکیه‌گاه مفصلی در پنل Summary Table باید گزینه‌ی Bearing را انتخاب نمود. سپس همانطور که در شکل زیر مشخص است، در هیچ جهتی هیچ‌گونه توانایی جابجایی نداشته و ثابت است. این اتصال مفصلی در واقع اتصال روسازه و زیرسازه را تعریف می‌کند که قطر ۵۰ سانتی‌متری و ارتفاع ۲۰ سانتی‌متری دارد.

DOF/Direction	Release Type	Stiffness
Translation Vertical (U1)	Fixed	
Translation Normal to Layout Line (U2)	Fixed	
Translation Along Layout Line (U3)	Fixed	
Rotation About Vertical (R1)	Free	
Rotation About Normal to Layout Line (R2)	Free	
Rotation About Layout Line (R3)	Free	

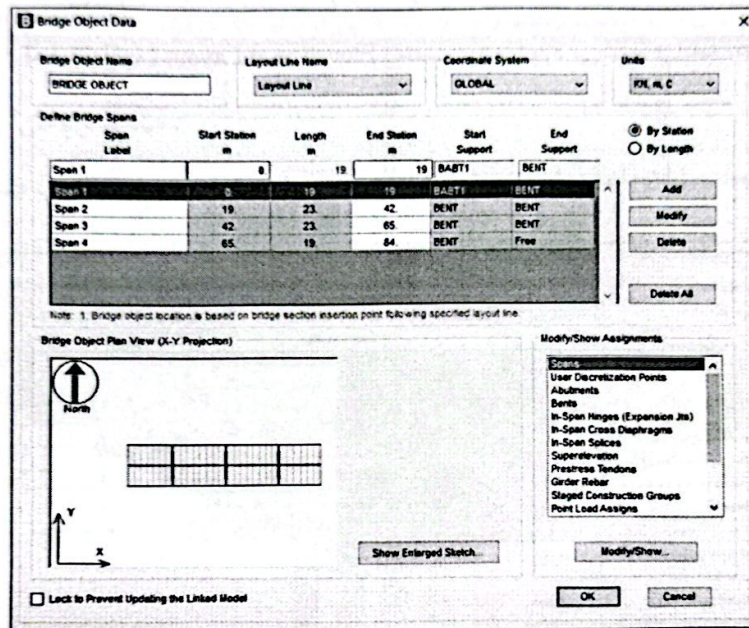
⊗ تعریف تکیه‌گاه گیردار فونداسیون

برای تعریف تکیه‌گاه گیردار در پنل Summary Table باید گزینه‌ی Foundation را انتخاب نمود. در این پنجره گزینه‌ی Advanced و سپس Combined Footing را انتخاب می‌کنیم. در پنجره‌ی باز شده مطابق شکل زیر ابعاد پی و محل قرارگیری هر ستون را مشخص می‌کنیم.

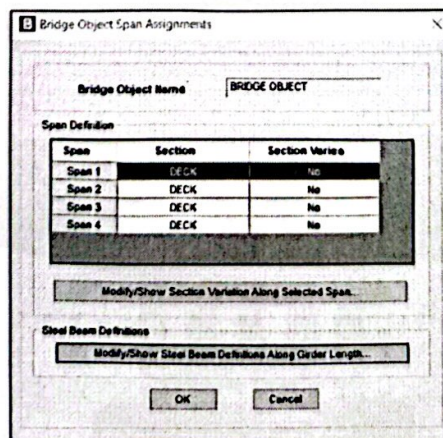
۳-۴ اختصاص اجزای پل

در این مرحله می‌بایست از مقاطع معرفی شده در مراحل قبل یک مدل یکپارچه به وجود بیاوریم. بدین منظور در ابتدا در پنل Summary Table وارد قسمت Bridge Object Definition شده و در آن مطابق شکل زیر ۴ دهانه موجود در این پروژه را تعریف می‌کنیم. همانطور که مشاهده می‌شود که دو دهانه‌ی ابتدایی و انتهایی ۱۹ متر و دو دهانه‌ی میانی ۲۳ متر در نظر گرفته شده‌اند.

⊗ اختصاص عرشه

برای اختصاص عرشه تعریف شده در پنل Bridge Object Assignment باید گزینه‌ی Deck Section را انتخاب نمود.

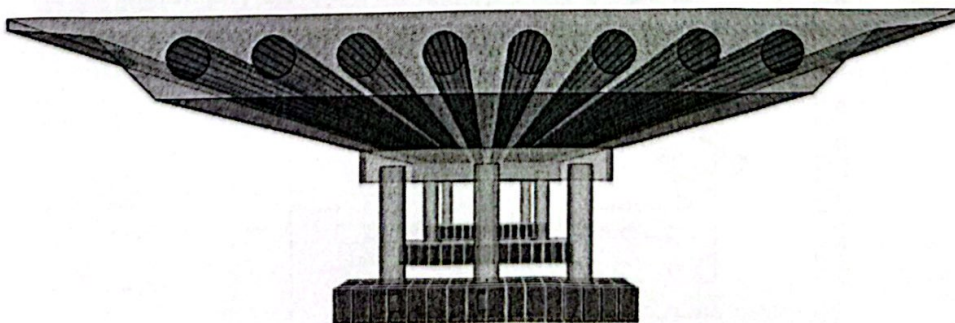

⊗ اختصاص پایه

برای اختصاص پایه تعریف شده در پنتل Bridge Object Assignment باید گزینه‌ی Bent را انتخاب نمود. ابتدا باید این نکته را در نظر گرفت که تراز ارتفاعی مبنا ($Z = 0$) در مدل، روی عرشه بدون آسفالت در نظر گرفته می‌شود. بنابراین تمام ترازهای ارتفاعی مربوط به اجزای پایه دارای علامت منفی خواهد بود. همانطور که در شکل زیر مشاهده می‌شود در قسمت Elevation (Global Z) باید بالاترین تراز ارتفاعی پایه (در محل اتصال به روسازه) را نشان دهد. که با توجه به این تعریف باید مجموع ضخامت الاستومر و عرشه را وارد نمود. قسمت Bearing Assignment را روی حالت General گذاشته و در Elevation at Layout Line, Global Z ضخامت عرشه را وارد می‌کنیم. در ادامه تعداد الاستومرها و فاصله مرکز به مرکز آن‌ها وارد می‌شوند.

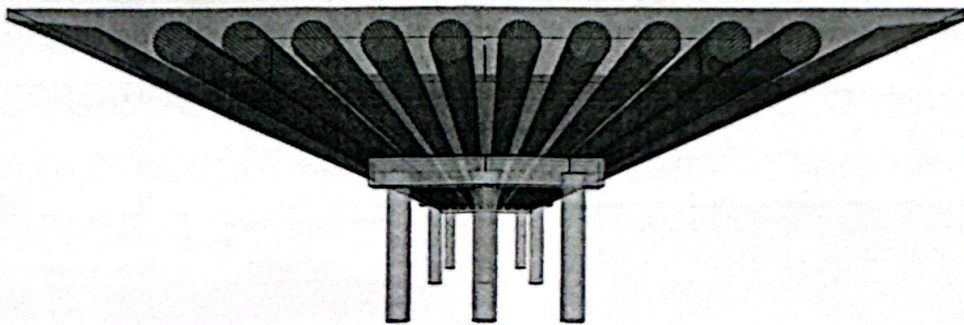
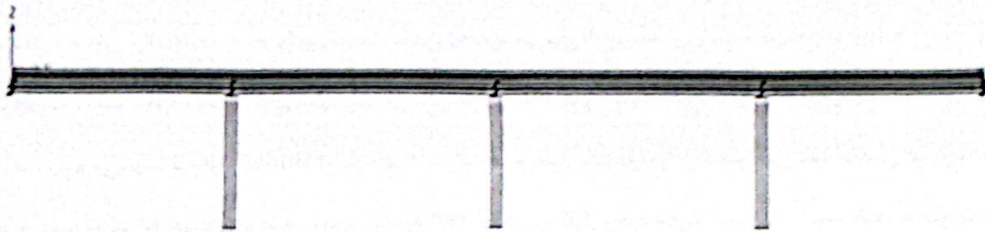
موارد گفته شده برای هر دهانه باید در نرم‌افزار تعریف شوند که تصاویر مربوط به دهانه‌ی اول و دوم آورده شده‌اند.

✓ مدلسازی در CSI BRIDGE

✓ مدلسازی در SAP

با توجه به این که این پروژه در SAP با استفاده از Bridge Wizard مدلسازی نشده است عرشه به صورت یک تیر مدل شده و سپس بارگذاری خطی با توجه به محاسبات فصل دو صورت گرفته است.

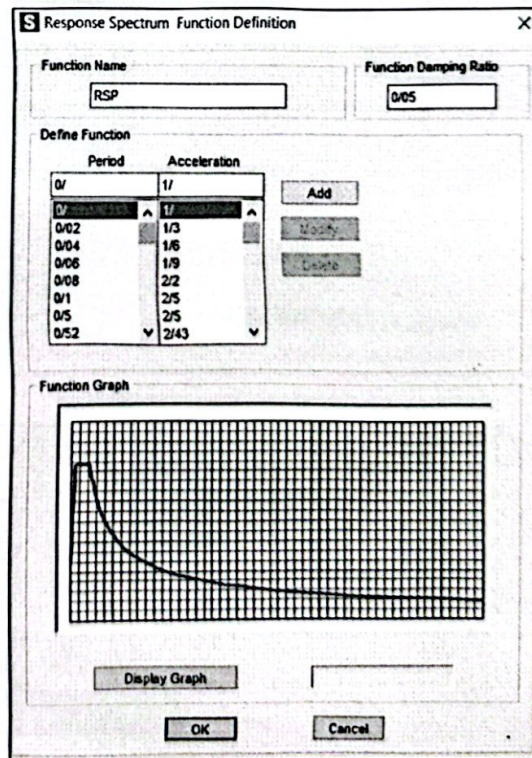

فصل پنجم: آنالیز در نرم افزار

۵-۱- تعریف تابع طیف پاسخ (Response Spectrum Function)

تحلیل طیف پاسخ نوعی از تحلیل آماری است که به منظور تعیین پاسخ محتمل سازه به هنگام اعمال بارهای ناشی از زلزله انجام می پذیرد. نمودار طیف پاسخ برای یک راستای معین توسط نقاط پاسخ شتاب شبه طیفی در برابر زمان تناوب سازه رسم می شود. به منظور ارائه طیف پاسخ برای یک ساختگاه مشخص، می توان از طیف های پاسخ آیین نامه ای (نشریه شماره ۴۶۳ یا آستو) استفاده نمود. طیف پاسخ دارای نسبت میرایی مشخص است و معمولاً طیف های پاسخ آیین نامه ای با نسبت میرایی ۵ درصد رسم می شوند. نرم افزار CSI Bridge قادر است تا طیف پاسخ استاندارد را بر اساس آیین نامه چندین کشور به صورت خودکار رسم نماید. اما جهت رسم طیف مطابق نشریه ۴۶۳ که در نرم افزار وجود ندارد، است لازم است طیف به صورت دستی تعریف شود. طیف های آیین نامه ای در ایران به صورت نمودار ضریب بازتاب سازه برحسب زمان تناوب رسم می شوند و لازم است کاربر برای تبدیل ضریب بازتاب به شتاب طیفی، از ضریب مقیاس $\frac{AI}{R}g$ در Load Case مربوط به تحلیل طیفی استفاده کند. باید دقت کرد که انجام تحلیل طیفی وابسته به استخراج مودهای ارتعاشی از تحلیل مودال تعریف صحیح جرم سازه می باشد. با توجه به ضریب رفتار سازه در راستای طولی ($R_x = 5$) و در راستای عرضی ($R_y = 3$) طیف به صورت زیر تعریف شده است.

T (Sec)	B	T (Sec)	B
0	1	1/4	1/258446
0/02	1/3	1/5	1/201875
0/04	1/6	1/6	1/15126
0/06	1/9	1/7	1/105658
0/08	2/2	1/8	1/064319
0/1	2/5	1/9	1/026639
0/12	2/5	2	0/992126
0/14	2/5	2/5	0/854988
0/16	2/5	3	0/757134
0/48	2/5	3/5	0/68319
0/5	2/5	4	0/625
0/52	2/435479	4/5	0/577801
0/54	2/374967	5	0/538609
0/56	2/318078	5/5	0/50545
0/58	2/264478	6	0/476964
0/6	2/213872	6/5	0/45218
0/7	1/997659	7	0/430383
0/8	1/827511	8	0/393725
0/9	1/689501	9	0/363992
1	1/574901	10	0/339302
1/1	1/477945	11	0/318414
1/2	1/394652	12	0/300469
1/3	1/322182	13	0/284855

۲-۵ خروجی نرم افزار CSI Bridge

Frame	Station	Output Case	P	V2	V3	M2	M3
Text	m	Text	Tonf	Tonf	Tonf	Tonf-m	Tonf-m
20	0	Envelope	-486.38	-85.26	-89.11	-599.94	-242.80
21	0	Envelope	-369.47	-86.10	-89.93	-602.84	-243.47
22	0	Envelope	-497.43	-80.64	-90.41	-604.65	-229.58
36	0	Envelope	-562.27	-87.25	-90.22	-605.13	-249.31
37	0	Envelope	-365.60	-87.15	-90.25	-605.22	-246.68
38	0	Envelope	-558.63	-81.54	-90.17	-605.14	-232.19
52	0	Envelope	-502.93	-93.49	-90.20	-604.56	-266.64
53	0	Envelope	-342.79	-94.07	-90.10	-604.24	-265.96
54	0	Envelope	-502.97	-88.09	-90.15	-604.57	-250.50

۳-۵ خروجی نرم افزار SAP2000 (V24)

Frame	Station	OutputCase	P	V2	V3	M2	M3
Text	m	Text	Tonf	Tonf	Tonf	Tonf-m	Tonf-m
17	0	Envelope	-485.02	-66.37	-70.95	-250.40	-529.97
18	0	Envelope	-392.16	-66.40	-73.49	-256.72	-530.01
19	0	Envelope	-485.02	-66.21	-72.48	-254.28	-529.33
20	0	Envelope	-482.29	-66.29	-69.78	-246.28	-529.69
21	0	Envelope	-387.98	-66.40	-72.27	-252.49	-530.05
22	0	Envelope	-482.29	-66.29	-71.29	-250.11	-529.69
23	0	Envelope	-485.02	-66.21	-70.95	-250.40	-529.33
24	0	Envelope	-392.16	-66.40	-73.49	-256.72	-530.02
25	0	Envelope	-485.02	-66.37	-72.48	-254.27	-529.98

فصل ششم: طراحی بر اساس نیرو (Force Based Design)

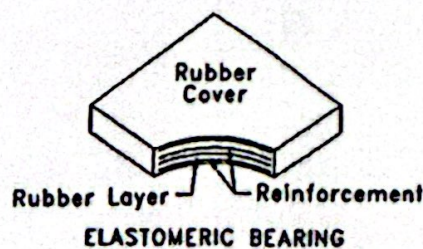
در طراحی به روش Force Based معیار کنترل نیرویی است. در این روش از ضوابط و روابط آیین نامه AASHTO با فرض دسته بندی پل به عنوان پل متعارف، استفاده می‌شود.

در روش طراحی نیرویی ابتدا برش پایه الاستیک کاهش یافته را بدست می‌آوریم و آنالیز خطی (استاتیکی خطی یا دینامیکی طیفی) انجام می‌دهیم. در طراحی پل‌ها با این روش برخلاف طراحی ساختمان‌ها نمی‌توانیم به طور صریح تغییر شکل‌ها را بررسی کنیم در واقع معیار دررفت مجاز Globally و Locally نداریم.

۱-۶ طراحی الاستومرها

الاستومرها از المان‌های مهم در پل‌ها می‌باشند که توانایی تغییر شکل‌های زیادی را دارا هستند. این المان‌ها در اکثر کشورهای دنیا به جز نیوزلند به مقصود غیر لرزه‌ای استفاده می‌شوند، در ایران الاستومرها عمدتاً به مقصود لرزه‌ای به کار گرفته می‌شوند و از آنجا که این المان‌ها جذب انرژی کمی دارند به کارگیری آنها به عنوان تنها المان لرزه‌بر شاید مناسب نباشد و از سوی دیگر آیین‌نامه‌ها الزام به الاستیک ماندن زیرسازه در صورت استفاده از الاستومرها دارند. به طور کلی الاستومرها به صورت لینک‌هایی که سختی جانبی دارند در نرم افزار تعریف می‌شوند و در جهت قائم از مدل کردن سختی محوری آنها به دلیل تاثیر کم آنها اجتناب می‌شود. در گام اول طراحی الاستومرها، برای بدست آوردن میزان نیروی محوری و تقاضای تغییر شکل آنها، روی کوله‌ها به صورت مفصل غلتکی مدل می‌شود و در گام‌های بعدی با انتخاب ابعاد و ضخامت الاستومرها سختی در دو راستای افقی و قائم به مدل معرفی می‌شوند. برای تعیین میزان نیروی محوری و تقاضای تغییر شکل روی الاستومرها از ترکیب بارهای $DL + 0.500 + EX + 0.200$ و $DL + 0.500 + EY + 0.200$ در هر گام تمامی روابط آیین‌نامه برای الاستومر انتخابی چک می‌شود. در ادامه تمامی روابط کنترل الاستومرها آورده شده است.

تکیه‌گاه‌های مورد استفاده در جداسازی لرزه‌ای می‌بایست لایه‌ای بوده و توسط ورق‌های فولادی میانی مسلح شده باشند.

در این گزارش الاستومرهای کوله ابتدایی طراحی می‌شوند. به طوری که نیروهای وارد بر آن‌ها از نرم‌افزار استخراج شده و کنترل‌های مربوطه صورت می‌گیرد. طراحی الاستومرهای پایه‌های میانی در اکسل صورت گرفته است.

⊗ کنترل حداقل و حداکثر سطح مقطع الاستومرها

حداکثر تنش قابل تحمل الاستومر بسته به نوع الاستومر متفاوت خواهد بود. این تنش قابل تحمل برای الاستومرهای وارداتی رنجی در حدود ۱۲۰ تا ۱۵۰ $\frac{kg}{cm^2}$ و برای الاستومرهای داخلی در حدود ۶۰ تا ۸۰ $\frac{kg}{cm^2}$ خواهد بود. در این پروژه تنش قابل تحمل ۸۰ $\frac{kg}{cm^2}$ لحاظ گردیده است و حداقل تنش موجود بر روی الاستومر برای پایداری الاستومر در برابر لغزش ۳۰ $\frac{kg}{cm^2}$ لحاظ گردیده است.

$$۳۰ \cdot \frac{kg}{cm^2} \leq \sigma = \frac{P_{EQ}}{A} \leq ۸۰ \cdot \frac{kg}{cm^2}$$

ABUT	COMB	Pe (t)	A_{max} (cm^2)	A_{min} (cm^2)	D(cm)	A	CONTROL
1	COMB 1	134	4466/66667	1675	50	1963/5	OK
1	COMB 2	134	4466/66667	1675	50	1963/5	OK
1	COMB 3	134	4466/66667	1675	50	1963/5	OK
1	COMB 4	134	4466/66667	1675	50	1963/5	OK
1	COMB 5	134	4466/66667	1675	50	1963/5	OK
1	COMB 6	134	4466/66667	1675	50	1963/5	OK
1	COMB 7	134	4466/66667	1675	50	1963/5	OK
1	COMB 8	134	4466/66667	1675	50	1963/5	OK
1	D+L	134	4466/66667	1675	50	1963/5	OK
1	D+0.5 L	134	4466/66667	1675	50	1963/5	OK

⊗ کنترل کرنش برشی کل

کرنش برشی کل طراحی که با استفاده از رابطه زیر تعیین می‌شود باید توسط معیارهای زیر کنترل شود:

$$\epsilon_{td} = \epsilon_c + \epsilon_s + \epsilon_a$$

که در این رابطه، ϵ_c کرنش ناشی از فشار، ϵ_s کرنش ناشی از تغییر مکان‌های طراحی لرزه‌ای و ϵ_a کرنش ناشی از دوران زاویه‌ای الاستومرها می‌باشد که در ادامه روابط آنها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

$$\nabla \text{کرنش برشی ناشی از فشار } (\epsilon_c)$$

از روابط زیر استفاده می‌شود بطوری که در این رابطه، σ تنش نرمال موثر ماکزیمم نشیمنگاه می‌باشد.

$$\varepsilon_c = \frac{1.5 \sigma_e}{SG}$$

$$\sigma_e = \frac{N_{sd}}{A_r}$$

که در این رابطه، N_{sd} نیروی محوری ماکزیمم روی الاستومر تحت ترکیب بارهای زلزله و A_r حداقل سطح مقطع موثر کاهش داده شده الاستومر است که برای الاستومرهای مستطیلی با ورق فولادی به ابعاد b_x و b_y به صورت رابطه زیر بوده که در این روابط $d_{E dx}$ و $d_{E dy}$ تغییرمکان‌های نسبی کلی لرزه‌ای در جهات x و y الاستومر است که شامل تغییرمکان لرزه‌ای افزایش یافته (به میزان ۵۰ درصد) با اثر پیچشی و نیز تغییرمکان‌های ناشی از تغییرشکل‌های تحمیل شده به روسازه همانند افت و خزش و ۵۰ درصد اثرات حرارتی طراحی است.

← نشیمنگاه‌های مستطیلی

$$A_r = (b_x - d_{E dx})(b_y - d_{E dy})$$

← نشیمنگاه‌های دایره‌ای با ورق فولادی به قطر D

$$A_r = \frac{(\delta - \sin \delta) D^2}{4}$$

$$\delta = \tau \arccos\left(\frac{d_{Ed}}{D}\right)$$

$$d_{Ed} = \sqrt{d_{E dx}^2 + d_{E dy}^2}$$

ABUT	COMB	$d_{E dx}$ (cm)	$d_{E dy}$ (cm)	d_{Ed} (cm)	δ	A_r (cm ²)
1	COMB 1	13/574	0/657	13/590	2/591	1292/447
1	COMB 2	13/574	-0/657	13/590	2/591	1292/446
1	COMB 3	-9/502	5/8E-05	9/502	2/759	1491/269
1	COMB 4	-13/574	-0/657	13/590	2/591	1292/447
1	COMB 5	4/072	2/189	4/624	2/956	1732/649
1	COMB 6	-4/072	2/189	4/624	2/956	1732/647
1	COMB 7	4/072	-2/189	4/624	2/956	1732/647
1	COMB 8	-4/072	-2/189	4/624	2/956	1732/649
1	D+L	0	0	0	3/142	1963/495
1	D+0.5 L	0	0	0	3/1416	1963/4954

فاکتور شکل لایه‌ای الاستومر یا S نسبت سطح فشرده شده موثر به سطح جانی آزاد مستعد انبساط است. در روابط

زیر t_e ضخامت لایه‌های الاستومر و t_c ضخامت کل الاستومر می‌باشد.

← نشیمنگاه‌های مستطیلی

$$S = \frac{b_x b_y}{\gamma (b_x + b_y) t_i}$$

← نشیمنگاه‌های دایره‌ای

$$S = \frac{D}{\gamma t_i}$$

ABUT	COMB	$\frac{N_{sd}}{P_e(t)}$	A_r (cm ²)	σ_e ($\frac{t}{cm^2}$)	t_i (cm)	t_t (cm)	S	G ($\frac{N}{mm}$)	ϵ_c
1	COMB 1	134/0	1292/447	0/089	2	20	6/250	1	2/488
1	COMB 2	134/0	1292/446	0/089	2	20	6/250	1	2/488
1	COMB 3	134/0	1491/269	0/082	2	20	6/250	1	2/157
1	COMB 4	134/0	1292/447	0/089	2	20	6/250	1	2/488
1	COMB 5	134/0	1732/649	0/077	2	20	6/250	1	1/856
1	COMB 6	134/0	1732/647	0/077	2	20	6/250	1	1/856
1	COMB 7	134/0	1732/647	0/077	2	20	6/250	1	1/856
1	COMB 8	134/0	1732/649	0/077	2	20	6/250	1	1/856
1	D+L	134/0	1963/495	0/068	2	20	6/250	1	1/638
1	D+0.5 L	134/0	1963/495	0/0682	2	20	6/2500	1	1/6379

∇ کرنش برشی ناشی از تغییر مکان‌های طراحی لرزه‌ای (ϵ_s)

$$\epsilon_s = \frac{d_{Ed}}{t_t}$$

$$d_{Ed} = \sqrt{d_{Edx}^2 + d_{Edy}^2}$$

$$t_t = \sum t_i$$

ABUT	COMB	d_{Ed} (cm)	t_t (cm)	ϵ_s
1	COMB 1	0/657	20	0/679511
1	COMB 2	-0/657	20	0/679511
1	COMB 3	5/8E-05	20	0/475102
1	COMB 4	-0/657	20	0/679511
1	COMB 5	2/189	20	0/231177
1	COMB 6	2/189	20	0/231178
1	COMB 7	-2/189	20	0/231178
1	COMB 8	-2/189	20	0/231177
1	D+L	0	20	0
1	D+0.5 L	0	20	0

▽ کرنش برشی ناشی از دوران زاویه‌ای (ϵ_α)

← نشیمنگاه‌های مستطیلی

که α_x و α_y دوران زاویه‌ای در طول ابعاد b_x و b_y الاستومر می‌باشند.

$$\epsilon_\alpha = \frac{(b_x^2 \alpha_x + b_y^2 \alpha_y)}{2 t_i t_t}$$

← نشیمنگاه‌های دایره‌ای

$$\epsilon_\alpha = \frac{D^2 \alpha}{2 t_i t_t}$$

$$\alpha = \sqrt{\alpha_x^2 + \alpha_y^2}$$

ABUT	COMB	t_i (cm)	t_t (cm)	α_x	α_y	α	ϵ_α
1	COMB 1	2	20	0	0/000906	0/000906	0/028
1	COMB 2	2	20	0	0/000906	0/000906	0/028
1	COMB 3	2	20	0	0/000906	0/000906	0/028
1	COMB 4	2	20	0	0/000906	0/000906	0/028
1	COMB 5	2	20	0	0/000906	0/000906	0/028
1	COMB 6	2	20	0	0/000906	0/000906	0/028
1	COMB 7	2	20	0	0/000906	0/000906	0/028
1	COMB 8	2	20	0	0/000906	0/000906	0/028
1	D+L	2	20	0	0/000906	0/000906	0/028
1	D+0.5 L	2	20	0	0/000964	0/000964	0/030

▽ معیارهای طراحی نشیمنگاه‌های الاستومری معمولی

کرنش برش کل باید به رابطه $0.75 \epsilon_{bu} \leq \epsilon_{td}$ محدود شود که برای نشیمنگاه‌هایی که ضوابط تست‌های

مخصوص لرزه‌ای را ارضا می‌نمایند برابر ۵ و برای نشیمنگاه‌های لایه‌ای معمولی برابر ۴ در نظر گرفته می‌شود.

ABUT	COMB	ϵ_c	ϵ_s	ϵ_α	ϵ_{td}	ϵ_{bu}	CONTROL
1	COMB 1	2/488	0/6795	0/028	3/1961	5	OK
1	COMB 2	2/488	0/6795	0/028	3/1961	5	OK
1	COMB 3	2/157	0/4751	0/028	2/6600	5	OK
1	COMB 4	2/488	0/6795	0/028	3/1961	5	OK
1	COMB 5	1/856	0/2312	0/028	2/1156	5	OK
1	COMB 6	1/856	0/2312	0/028	2/1156	5	OK
1	COMB 7	1/856	0/2312	0/028	2/1156	5	OK
1	COMB 8	1/856	0/2312	0/028	2/1156	5	OK
1	D+L	1/638	0/0000	0/028	1/6662	5	OK
1	D+0.5 L	1/6379	0/0000	0/030	1/6680	5	OK

⊗ کنترل کرنش برشی لرزه‌ای

کرنش برش لرزه‌ای طراحی نیز می‌بایست به مقدار زیر محدود گردد:

$$\varepsilon_s \leq 2$$

این ضابطه طبق آیین‌نامه یوروکد آورده شده است و در این قسمت به دلیل ۱/۳ برابر بودن طیف آیین‌نامه یوروکد نسبت به طیف آیین‌نامه ۲۸۰۰ حد ε_s به میزان ۱/۳ برابر کمتر شده است.

$$\varepsilon_s \leq \frac{2.0}{1.3} = 1.538$$

ABUT	COMB	ε_s	CONTROL
1	COMB 1	0/6795	OK
1	COMB 2	0/6795	OK
1	COMB 3	0/4751	OK
1	COMB 4	0/6795	OK
1	COMB 5	0/2312	OK
1	COMB 6	0/2312	OK
1	COMB 7	0/2312	OK
1	COMB 8	0/2312	OK
1	D+L	0/0000	OK
1	D+0.5 L	0/0000	OK

⊗ کنترل پایداری

در کنترل پایداری الاستومر یکی از دو معیار زیر می‌بایست ارضا گردد:

$$\frac{b_{min}}{t_t} > 4 \quad \text{یا} \quad \frac{\sigma_e}{G} < \frac{2 b_{min}}{3 t_t} S_{min}$$

که در روابط بالا b_{min} و S_{min} حداقل فاکتور شکل لایه‌های نشیمنگاه و حداقل بعد الاستومر خواهند بود.

$$A_{min} = 1675 \text{ cm}^2 \quad 1675 \text{ cm}^2 = \frac{\pi D^2}{4} \quad D_{min} = 47$$

$$S_{min} = \frac{D_{min}}{3 t_t} = \frac{47}{3 \times 2} = 5.875$$

$$\frac{\sigma_e}{G} < \frac{2 b_{min}}{3 t_t} S_{min} = \frac{2 \times 47}{3 \times 2} \times 5.875 \times 10 = 92 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

$$\sigma_e < 92 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

⊗ کنترل گیرداری نشیمنگاه

همچنین گیرداری نشیمنگاه طبق روابط زیر باید کنترل گردد:

چنانچه هر دو معیار زیر تحت بدترین شرایط تلاش‌های لرزه‌ای ارضاء گردد، می‌توان انتظار داشت اصطکاک به عنوان عامل جلوگیری از لغزش در نظر گرفته شود.

$$\frac{V_{Ed}}{N_{Ed}} \leq K + \frac{K_f}{\sigma_e}$$

$$\sigma_e \geq \gamma \frac{N}{mm^2}$$

در این روابط K ، برای نشیمنگاه‌های با یک لایه الاستومر خارجی برابر ۰/۱ و برای نشیمنگاه‌های با ورق‌های فولادی و دارای پوشش‌های خارجی برابر ۰/۱۵ می‌باشد. همچنین K_f برای بتن برابر ۰/۱۶ و برای بقیه سطوح برابر ۰/۲ است. N_{Ed} و V_{Ed} نیز نیروی برشی و نیروی محوری هستند که هم‌زمان از طریق الاستومر انتقال می‌یابند. (در ترکیب بار طراحی لرزه‌ای)

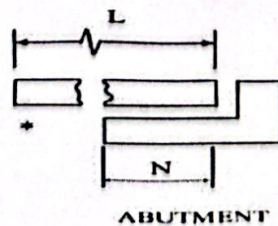
LINK ID	COMB	V2 (t)	V3 (t)	N_{Ed} (t)	$\sigma_e \left(\frac{N}{mm^2} \right)$	K	K_f	CTRL1	CTRL2
9	COMB1	19/004	0/9195	134/00	10/3679	0/5	0/6	OK	OK
9	COMB2	19/004	-0/9195	134/00	10/3679	0/5	0/6	OK	OK
9	COMB3	-13/3028	6/04E-06	134/00	8/9856	0/5	0/6	OK	OK
9	COMB4	-19/004	-0/9195	134/00	10/3679	0/5	0/6	OK	OK
9	COMB5	5/7012	3/065	134/00	7/7338	0/5	0/6	OK	OK
9	COMB6	-5/7012	3/065	134/00	7/7338	0/5	0/6	OK	OK
9	COMB7	5/7012	-3/065	134/00	7/7338	0/5	0/6	OK	OK
9	COMB8	-5/7012	-3/065	134/00	7/7338	0/5	0/6	OK	OK

⊗ کنترل حداقل طول نشیمن الاستومرها

با توجه به بند ۴،۱۲،۲ آیین‌نامه آشتو برای نواحی C, B, A حداقل طول نشیمن N برابر خواهد بود با:

$$N = (A + 0.02B + 0.08D)(1 + 0.000125 S^2) \text{ (in)}$$

که در رابطه بالا L برابر با طول عرشه از انتهای گیردار تا محل کوله‌ها خواهد بود و H ارتفاع میانگین پایه‌ها و S شیب در پلان پل خواهد بود.

برای ناحیه D با توجه به بند ۴.۱۲.۳ حداقل طول نشیمن N برابر خواهد بود با:

$$N = (4 + 1.65\Delta_{EQ})(1 + \dots + 125 S^2) > 24 \text{ in} = 600 \text{ mm}$$

که در رابطه بالا Δ_{EQ} تقاضای الاستیک سازه تحت ترکیب بار لرزه‌ای و S شیب در پلان بل خواهد بود.

که این ضابطه بعد از انتخاب نهایی ابعاد الاستومر به صورت $850 \times 750 \times 250$ (بعد از آخرین سعی و خطا) در ذیل چک شده است.

$$N = 750 > 600 \text{ mm}$$

در شروع گام اول با محدود نمودن تنش قائم در الاستومرها تحت تمامی ترکیب بارهای ذکر شده ابعاد اولیه انتخاب می‌شوند به طوری که تنش در الاستومر از ۳۰ تا ۸۰ کیلوگرم بر سانتی مترمربع محدود شود.

$$20 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2} \leq \sigma = \frac{P_{EQ}}{A} \leq 80 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

که در این رابطه P_{EQ} برابر است با نیروی محوری الاستومر تحت بحرانی‌ترین ترکیب بارهای $DL + 0.500 + EY + 0.200$ و $DL + 0.500 + EX + 0.200$.

در گام‌های بعدی نیز با رعایت بند فوق و سایر ضوابط ذکر شده برای انتخاب الاستومر سعی و خطا انجام می‌گیرد.

سختی الاستومرها در جهت طولی و عرضی از رابطه زیر بدست می‌آید.

$$K_h = \frac{GA}{t_{eff}}$$

که در رابطه بالا، G مدول برشی الاستومر، t_{eff} ضخامت موثر و A سطح مقطع الاستومر می‌باشند. مقدار مدول برشی الاستومر ۱۰ $\frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$ لحاظ شده است. برای لحاظ کردن سختی الاستومرها در جهت عرضی و طولی در مدل از رابطه بالا استفاده شده است و سختی‌ها در هر گام در مدل اصلاح می‌شوند.

تمامی محاسبات و کنترل‌ها در گام‌های مختلف انجام شده و پس از انجام سعی و خطا در نهایت ابعاد 50×20 برای هر کدام از الاستومرهای کوله و ابعاد 65×20 بدست خواهد آمد.

۲-۶ طراحی ستون‌ها

با توجه مشخصات ستون‌هایی که داریم و همچنین نیروهایی که از نرم‌افزار استخراج می‌شوند، ستون‌ها را از لحاظ خمشی و برشی و تعداد آرماتورهای مورد نیاز مورد بررسی و طراحی قرار می‌دهیم.

۱-۲-۶ طراحی خمشی ستون‌ها

⊗ تعیین رفتار پایه‌ها

آیین‌نامه آستو برای تعیین رفتار پایه‌ها در هر جهت رابطه زیر را بررسی می‌کند:

$$\frac{H}{B} < 2.5 \rightarrow \text{Shear Control}$$

$$\frac{H}{B} > 2.5 \rightarrow \text{Flexural Control}$$

در جهت عرضی و طولی:

$$\frac{H}{B} = \frac{655}{115} = 5.7 > 2.5 \rightarrow \text{Flexural Control}$$

بنابراین رفتار در هر دو جهت خمشی کنترل است.

⊗ محاسبه نسبت ALR

حداکثر نیروی محوری ناشی از ترکیب بار DL+0.5LL برابر است با:

$$P_u = 414.486 \text{ t}$$

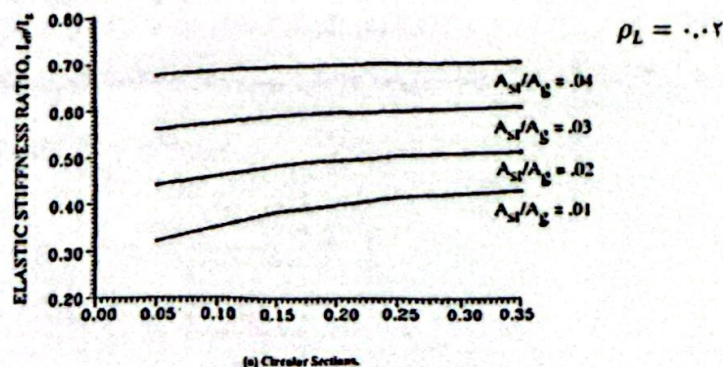
$$ALR = \frac{P_u}{A_g f_c} = \frac{414.486 \text{ t}}{\frac{\pi \times 115^2}{4} \text{ cm}^2 \times 30 \frac{\text{N}}{\text{mm}^2}} \times 100 = 0.123$$

⊗ اصلاح سختی

پس از مدل‌سازی پیل و اعمال بارهای مرده و زنده با توجه به نیروی محوری موجود در هر پایه و درصد آرماتور طولی آن سختی هر پایه با استفاده از گراف زیر اصلاح می‌شود.

$$ALR = 0.123$$

$$\frac{I_{eff}}{I_g} = 0.47$$

21	Envelope	-388/0	-263/9	-695/9	0/7	-596/0	-135/1	-213/8
22	Envelope	-250/2	256/5	695/3	0/7	-338/4	115/6	188/1
22	Envelope	-486/6	-260/9	-695/3	0/6	-828/1	-148/0	-236/6
23	Envelope	-254/6	267/2	695/8	0/7	-345/7	120/9	188/9
23	Envelope	-490/1	-262/7	-694/9	0/6	-837/2	-149/6	-237/4
24	Envelope	-392/2	270/3	695/9	0/6	-605/0	139/0	214/7
24	Envelope	-392/2	-270/3	-695/9	0/6	-605/0	-139/0	-214/7
25	Envelope	-254/6	262/7	695/8	0/7	-345/7	118/9	188/9
25	Envelope	-490/1	-267/2	-695/8	0/6	-837/2	-152/1	-237/7

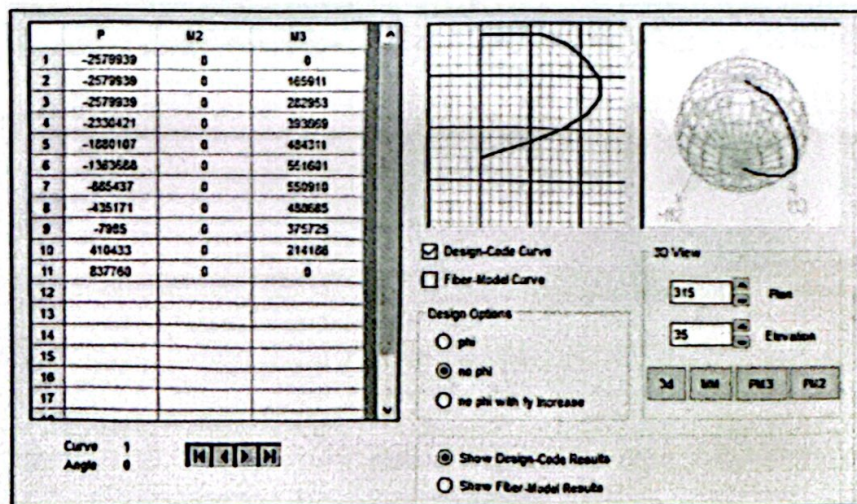
⊗ محاسبه آرماتورهای طولی

برای طراحی خمشی، ابتدا نیازمند میزان آرماتور طولی هستیم. طبق توصیه آیین‌نامه‌ها ρ_L باید بین یک تا چهار درصد باشد. همانطور که قبلاً ذکر شد در گام اول ρ_L را برابر ۲ درصد در نظر می‌گیریم. با توجه به میزان آرماتور (۲۴ آرماتور طولی با قطر ۲۰ میلی‌متر) منحنی M-P برای هر جهت استخراج می‌شود. در صورتی که تقاضاهای بدست آمده در هر جهت داخل منحنی M-P آن جهت باشد مقطع جوابگو خواهد بود.

$$\rho_L = 0.02 = \frac{A_s}{A_g} \rightarrow A_s = 0.02 \times \frac{\pi \times 115^2}{4} = 20.8 \text{ cm}^2$$

$$A_s = 20.8 \text{ cm}^2 = n \times \frac{\pi \times 20^2}{4} \rightarrow n = 24$$

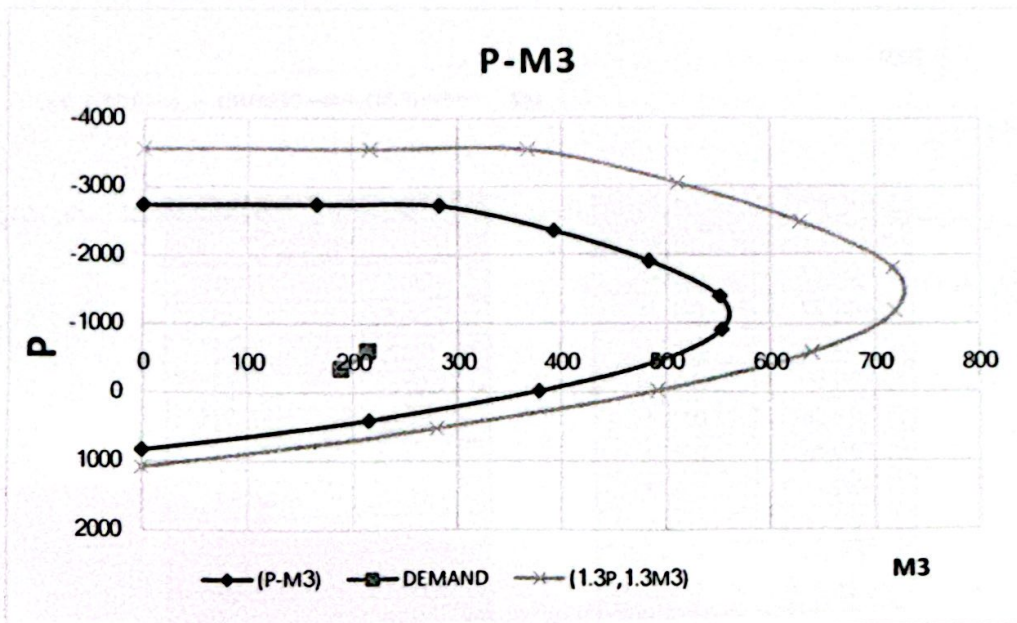
⊗ کنترل خمشی در مقطع ستون

P-M Curve		
Pn	M2	M3
-2733/00	0/00	0/00
-2733/00	0/00	166/93
-2719/00	0/00	282/37
-2338/00	0/00	392/62
-1896/00	0/00	483/43
-1390/00	0/00	551/85
-905/91	0/00	553/42
-449/49	0/00	492/06
-16/27	0/00	378/62
407/34	0/00	215/62
837/76	0/00	0/00

1.3 P-M Curve		
1.3Pn	1.3M2	1.3M3
-3552/90	0/00	0/00
-3552/90	0/00	217/01
-3534/70	0/00	367/08
-3039/40	0/00	510/41
-2464/80	0/00	628/46
-1807/00	0/00	717/41
-1177/68	0/00	719/45
-584/33	0/00	639/68
-21/15	0/00	492/20
529/54	0/00	280/30
1089/09	0/00	0/00

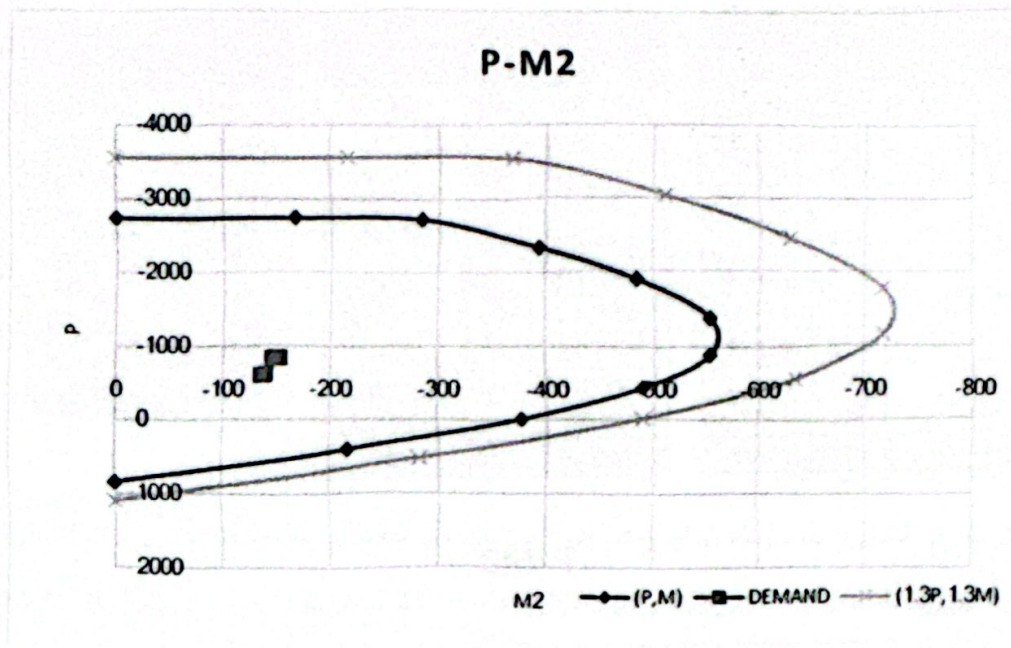
DEMAND	
P	M3
-345/67	188/94
-604/96	214/69
-345/67	188/94
-338/38	188/08
-596/05	213/80
-338/38	188/08
-345/67	188/94
-604/96	214/69
-345/67	188/94

CAPACITY		
Pn	M2	M3
-2733/0	0/0	0/0
-2733/0	0/0	0/0
-2717/0	0/0	0/0
-2335/0	0/0	0/0
-1885/0	0/0	0/0
-1368/0	0/0	0/0
-887/7	0/0	0/0
-437/2	0/0	0/0
-9/0	0/0	0/0
404/2	0/0	0/0
837/8	0/0	0/0

1.3 CAPACITY		
Pn	M2	M3
-3552/9	0/0	0/0
-3552/9	0/0	0/0
-3532/1	0/0	0/0
-3035/5	0/0	0/0
-2450/5	0/0	0/0
-1778/4	0/0	0/0
-1154/0	0/0	0/0
-568/4	0/0	0/0
-11/6	0/0	0/0
525/5	0/0	0/0
1089/1	0/0	0/0

DEMAND	
P	M2
-837/2	-149/6
-605/0	-139/0
-837/2	-152/1
-828/1	-145/5
-596/0	-135/1
-828/1	-148/0
-837/2	-149/6
-605/0	-139/0
-837/2	-152/1

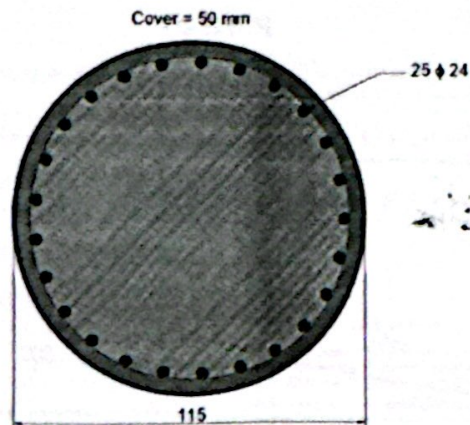
P-M3	
Pn/Ag fc	Mn/Ag fc h
-0/877	0/000
-0/877	0/008
-0/873	0/014
-0/750	0/019
-0/608	0/024
-0/446	0/027
-0/291	0/027
-0/144	0/024
-0/005	0/019
-0/877067	0/027115

P-M2	
Pn/Ag fc	Mn/Ag fc h
-0/877	0/000
-0/877	-0/008
-0/872	-0/014
-0/749	-0/019
-0/605	-0/024
-0/439	-0/027
-0/285	-0/027
-0/140	-0/024
-0/003	-0/018
-0/877067	-0/027022

با توجه به جداول و نمودارهای بالا میزان آرماتور مورد محاسبه در گام اول بالا است. بنابراین درصد آرماتور طولی در گام دوم برابر ۱ درصد (۲۵ آرماتور طولی با قطر ۲۴ میلی‌متر) در نظر گرفته می‌شود و مراحل فوق مجدداً انجام می‌شوند.

$$\rho_L = 0.01 = \frac{A_s}{A_g} \rightarrow A_s = 0.02 \times \frac{\pi \times 115^2}{4} = 1.4 \text{ cm}^2$$

$$A_s = 1.4 \text{ cm}^2 = n \times \frac{\pi \times 2.4^2}{4} \rightarrow n = 24$$

⊗ اصلاح سختی

پس از مدل سازی پل و اعمال بارهای مرده و زنده با توجه به نیروی محوری موجود در هر پایه و درصد آرماتور طولی آن سختی هر پایه با استفاده از گراف زیر اصلاح می شود.

$$ALR = -.133$$

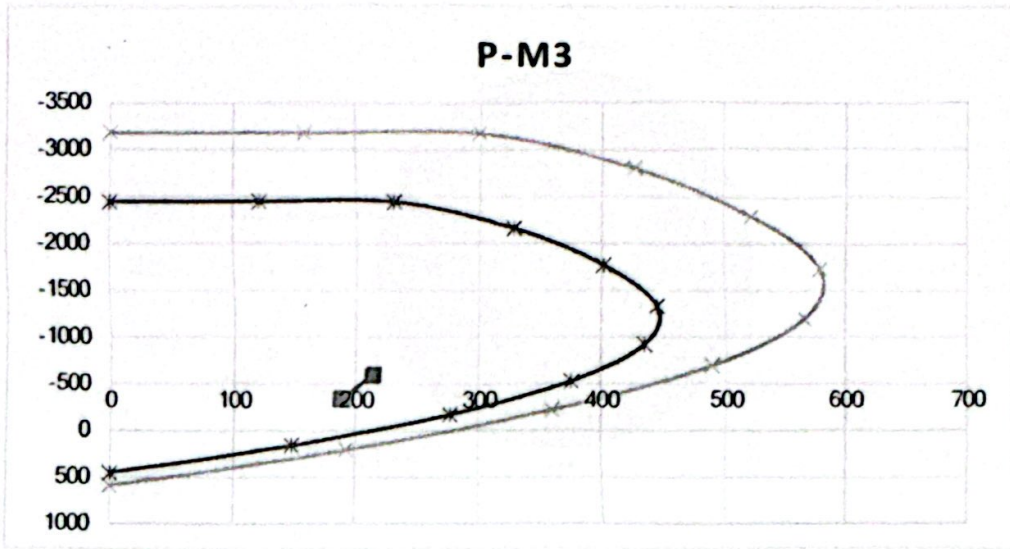
$$\rho_L = .01$$

$$\frac{I_{eff}}{I_g} = .4$$

CAPACITY		
Pn	M2	M3
-2444/00	0/00	0/00
-2444/00	0/04	122/16
-2444/00	-0/05	229/72
-2157/00	-0/39	327/88
-1764/00	-0/28	401/33
-1328/00	-0/29	445/20
-918/56	-0/04	435/12
-532/99	0/14	375/59
-171/70	1/13	276/92
157/01	0/24	148/26
452/00	0/00	0/00

1.3 CAPACITY		
1.3Pn	1.3M2	1.3M3
-3177/20	0/00	0/00
-3177/20	0/05	158/81
-3177/20	-0/06	298/63
-2804/10	-0/50	426/25
-2293/20	-0/36	521/73
-1726/40	-0/37	578/76
-1194/13	-0/05	565/66
-692/89	0/18	488/27
-223/21	1/46	360/00
204/11	0/31	192/74
587/60	0/00	0/00

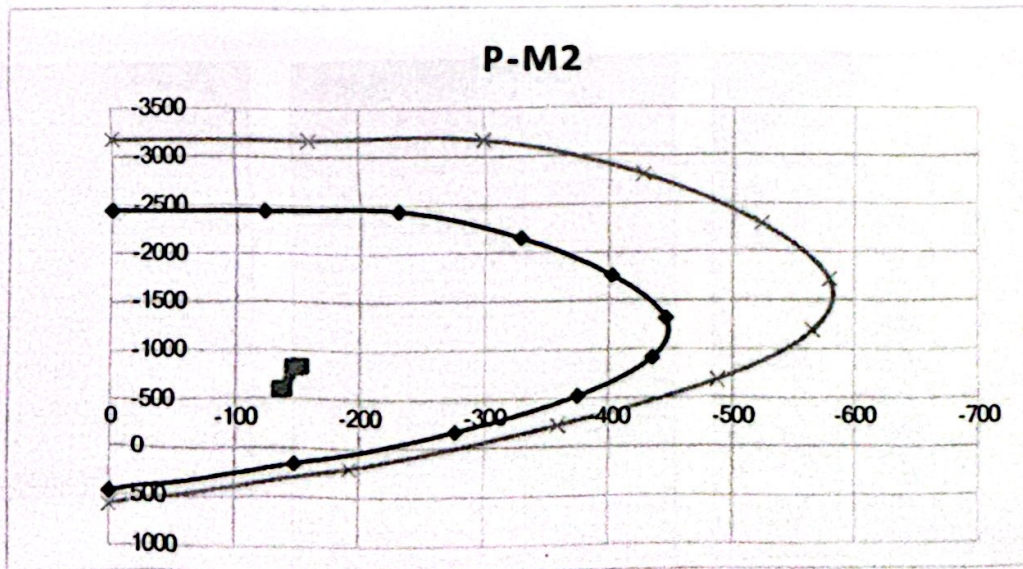
DEMAND	
P	M3
-345/67	188/94
-604/96	214/69
-345/67	188/94
-338/38	188/08
-596/05	213/80
-338/38	188/08
-345/67	188/94
-604/96	214/69
-345/67	188/94

CAPACITY		
Pn	M2	M3
-1589/0	0/0	0/0
-1589/0	-79/6	0/0
-1589/0	-149/4	0/0
-1401/0	-213/4	0/0
-1143/0	-261/5	0/0
-858/3	-289/6	0/0
-689/5	-327/6	0/0
-475/6	-337/4	0/0
-153/6	-248/7	0/0
142/2	-132/9	0/0
406/8	0/0	0/0

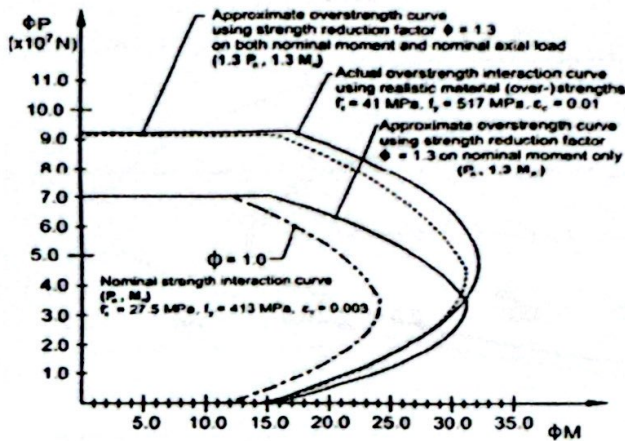
1.3 CAPACITY		
1.3Pn	M2	1.3M3
-2065/7	0/0	0/0
-2065/7	-103/5	0/0
-2065/7	-194/3	0/0
-1821/3	-277/4	0/0
-1485/9	-339/9	0/0
-1115/7	-376/4	0/0
-896/3	-425/9	0/0
-618/2	-438/6	0/0
-199/7	-323/4	0/0
184/8	-172/7	0/0
528/8	0/0	0/0

DEMAND	
P	M2
-837/2	-149/6
-605/0	-139/0
-837/2	-152/1
-828/1	-145/5
-596/0	-135/1
-828/1	-148/0
-837/2	-149/6
-605/0	-139/0
-837/2	-152/1

⊗ محاسبه لنگر پلاستیک ستون

در ادامه با توجه به نیروی محوری هر پایه و با استفاده از منحنی اندرکنش نیروی محوری و لنگر خمشی لنگر متناظر با نیروی موجود در هر پایه قرانت می‌شود و حداکثر لنگر از بین آن‌ها مشخص می‌شود. توجه شود که با ضرب کردن مقادیر نیرو و لنگر در ۱/۳ مقادیر لنگر به لنگر پلاستیک نزدیک می‌شوند.

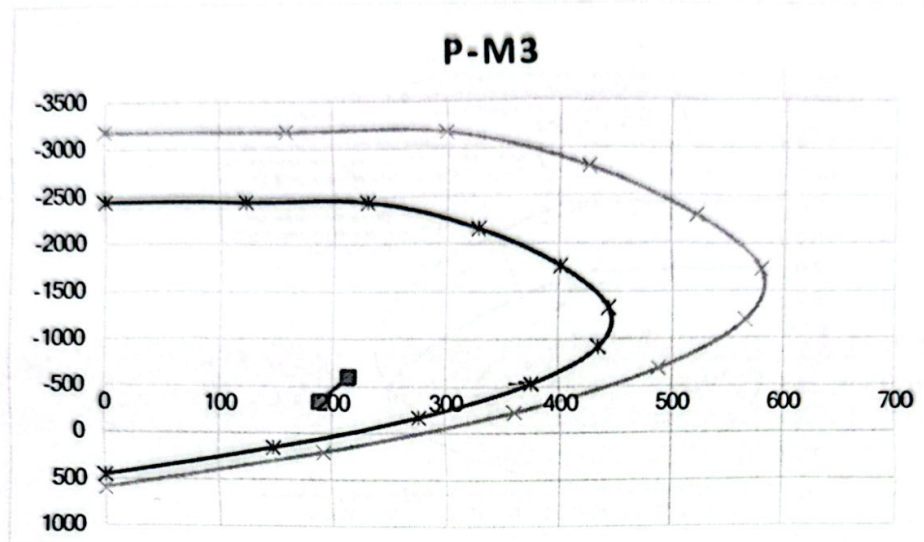

Frame	Station	COMB	$P_u (t)$	ψ	$P_E = \frac{P_u}{\psi}$
17	0	D+0.5L	-372/365	0/661003	563/3327
17	6/55	D+0.5L	-356/037	0/671483	530/224
18	0	D+0.5L	-392/183	0/648283	604/9559
18	6/55	D+0.5L	-375/855	0/658763	570/5458
19	0	D+0.5L	-372/365	0/661003	563/3329
19	6/55	D+0.5L	-356/037	0/671483	530/2242
20	0	D+0.5L	-368/412	0/663541	555/2208
20	6/55	D+0.5L	-352/083	0/674021	522/3629
21	0	D+0.5L	-388/005	0/650965	596/0464
21	6/55	D+0.5L	-371/677	0/661445	561/9169
22	0	D+0.5L	-368/412	0/663541	555/2208
22	6/55	D+0.5L	-352/083	0/674021	522/3629
23	0	D+0.5L	-372/365	0/661003	563/3327
23	6/55	D+0.5L	-356/037	0/671483	530/224
24	0	D+0.5L	-392/183	0/648283	604/9559
24	6/55	D+0.5L	-375/855	0/658763	570/5458
25	0	D+0.5L	-372/365	0/661003	563/3329
25	6/55	D+0.5L	-356/037	0/671483	530/2242

$$P_E = \frac{P_u}{\psi} = 7.04.1009 t$$

با توجه به نیروی محوری حداکثر لنگر از نمودارهای اندرکنش در هر دو جهت به دست می‌آیند و سپس با ضرب ضریب ۱/۳ به مقدار لنگر پلاستیک نزدیک می‌شوند.

$$M_{3p} = M_{2p} = 470 \text{ t.m}$$

۲-۲-۶ طراحی برشی ستون‌ها

⊗ محاسبه تقاضا در طراحی برشی در جهت طولی و عرضی

برای محاسبه V_p در هر دو جهت طولی و عرضی باید مراحل زیر طی شود. در محاسبه V_p بعد از قرار دادن بار $DL+0.5LL$ بر روی مدل و خواندن نیروها از نرم‌افزار بار محوری در بالا و پایین ستون‌ها از نرم‌افزار خوانده می‌شوند و با استفاده از نیروهای محوری بدست آمده در بالا و پایین ستون مقادیر M_p بالا و پایین ستون‌ها از منحنی $P-M$ بدست می‌آیند. در این مرحله با استفاده از مقادیر M_p در بالا و پایین هر ستون V_p برای هر ستون بدست آورده خواهد شد و بعد از این مرحله مجموع V_p ها بر روی ستون‌ها حساب خواهند شد و بر روی مدل در گام بعدی قرار داده می‌شوند و سپس تحت نیروی قرار داده شده نیروهای محوری در بالا و پایین ستون از نرم‌افزار دوباره بدست آورده خواهند شد و با نیروهای محوری بدست آمده در بالا و پایین ستون‌ها در گام اول تحت $DL+0.5LL$ جمع می‌شوند و دوباره M_p در بالا و پایین هر ستون برای بدست آوردن مجموع V_p ها خوانده می‌شوند.

پروژه بالا تا رسیدن به حداقل خطای ۵٪ در نیروهای محوری ستون‌ها ادامه پیدا خواهد کرد. لازم به ذکر است در انجام تمامی مراحل سعی و خطا، الاستومرهای طراحی شده در مدل قرار داشته و از منحنی P-M که ۱/۳ برابر شده است، در هر دو جهت برای تعیین M_p استفاده خواهد شد.

طبق توصیه آشتو برای تعیین لنگرهای پلاستیک در مناطق لرزه‌ای ۳ و ۴ و در پل‌های با اهمیت زیاد باید از مقادیر مقاومت‌های مورد انتظار استفاد گردد و نمودار P-M مورد استفاده برای تعیین لنگرهای پلاستیک در این نگاه نباید دارای مقادیر کمتری نسبت به نمودار P-M ایجاد شده با لحاظ ضریب ۱/۳ در لنگر و بار محوری نمودار P-M که با مقاومت‌های اسمی کشیده شده است، باشد.

در این پروژه به دلیل وزن کم ستون و تاثیر کم آن‌ها می‌توان از آن صرف نظر کرد و صرفاً نیروی محوری حداکثر را استخراج کرد و از فرمول زیر برش پلاستیک را مجاسبه کرد.

$$M3_p = M2_p = 470 \text{ t.m}$$

$$V_p = \frac{2M_p}{h} = 120.6 \text{ t}$$

$$V_{up} = V_{ux} = V_{uy} = \sqrt{V_{px}^2 + (0.2V_{py})^2} = 126.8 \text{ t}$$

برای محاسبه برش الاستیک ستون‌ها برش وارد بر ستون در دو جهت محاسبه می‌شود:

$$V_{Ex} = 247.8 \text{ t}$$

$$V_{Ey} = 191.7 \text{ t}$$

⊗ طراحی برشی ستون:

$$V_u = \min(V_{up}, V_{uE}) = 126.8 \text{ t}$$

$$V_n > \frac{V_u}{\phi} = \frac{126.8}{0.9} = 142 \text{ t}$$

$$V_n = V_c + V_s > 142 \text{ t}$$

$$h_c = 1.15 - 2 \times \text{cover} = 115 - 2 \times 5 = 105 \text{ cm}$$

$$s = 100 \text{ mm}$$

$$\rho_{s1} = 0.25 \left(\frac{A_g}{A_c} - 1 \right) \frac{f'_c}{f_y h} = 0.25 \left(\frac{\frac{\pi \times 115^2}{4}}{\pi \times (115 - 10)^2} - 1 \right) \frac{20}{400} = 0.007$$

$$\rho_{s2} = 0.12 \frac{f'_c}{f_y} = 0.12 \times \frac{20}{400} = 0.006$$

$$\rho_s = \max(\rho_{s1}, \rho_{s2}) = \dots \text{ for spiral}$$

$$\rho_s = \dots = \frac{A_{sp}}{D_c S} \rightarrow A_{sp} = \dots \times \frac{105 \times 10}{4} = 2.2622 \text{ cm}^2$$

$$A_{sp(req)} = 2.2622 \text{ cm}^2 = \frac{\pi \times D^2}{4} \rightarrow D > 17 \text{ mm} \rightarrow D = 20 \text{ mm}$$

$$A_{sp} = \frac{\pi \times 20^2}{4} = 314.16 \text{ mm}^2$$

$$A_v = 2A_{sp} = 2 \times \frac{\pi \times 20^2}{4} = 628.32 \text{ mm}^2$$

$$L > \max\left(D_{column}, \frac{\text{clear height of column}}{6}, 450 \text{ mm}\right) = \max\left(1150, \frac{6550}{6}, 450\right) = 1150 \text{ mm}$$

طبق بند ۵.۱۰.۱۱.۴.۱ آیین‌نامه آشتو ۲۰۰۵ در صفحه ۴۴۷ برای نواحی لرزه‌ای ۳ و ۴ حداقل آرماتورهای عرضی باید بزرگتر از مقدار A_{sh} باشد و همچنین آیین‌نامه در این بند حداکثر فاصله عمودی آرماتورهای عرضی را به ۱۰۰ میلی‌متر محدود می‌کند که در طراحی فاصله عمودی آرماتورهای عرضی ۱۰۰ میلی‌متر لحاظ شده است.

$$V_c = 0.17 \sqrt{f_c'} b_w d = 0.17 \times 1 \times \sqrt{30} \times 1150 \times 0.8 \times 1150 \times 10^{-2} = 98.5 \text{ t}$$

$$\frac{P}{A_g f_c'} = \frac{604.955}{\frac{\pi \times 1150^2}{4} \times 30} \times 10^2 = \dots \approx 0.002$$

$$\frac{V_c}{0.1} = \frac{\alpha V_c}{ALR} \rightarrow \alpha = 0.02$$

$$V_s = \frac{A_v f_{yt} d}{s} = \frac{2 \times \frac{\pi \times 20^2}{4} \times 400 \times 0.8 \times 1150}{100} \times 10^{-2} = 231.1 \text{ t}$$

$$\left(\frac{A_v}{S}\right)_{req} = \frac{\frac{V_u}{\phi} - \alpha V_c}{f_y d} = \frac{152 - 0.02 \times 98.5}{400 \times 1150 \times 0.8} = 4.77 \text{ mm}$$

$$\left(\frac{A_v}{S}\right)_{min} = \max\left(\frac{0.62 \sqrt{f_c'} b_w}{f_{yt}}, \frac{0.25 b_w}{f_{yt}}\right) < \left(\frac{A_v}{S}\right)_{req}$$

$$\left(\frac{A_v}{S}\right)_{min} = \max\left(\frac{0.62 \times \sqrt{30} \times 1150}{400} = 0.976, \frac{0.25 \times 1150}{400} = 1.006\right) = 1.006 \text{ mm} < \left(\frac{A_v}{S}\right)_{req}$$

$$S_{req} = \frac{A_v}{\left(\frac{A_v}{S}\right)_{req}} = \frac{2 \times \frac{\pi \times 20^2}{4}}{4.77} = 157 \text{ mm} \rightarrow S = 100 \text{ mm}$$

$$S_{max} < \min\left(\frac{h_{min}}{f}, f d_l, 15 \cdot 00\right) = \min\left(\frac{115}{f}, f \times 24 = 14400, 15 \cdot 00\right) = 144 \text{ mm}$$

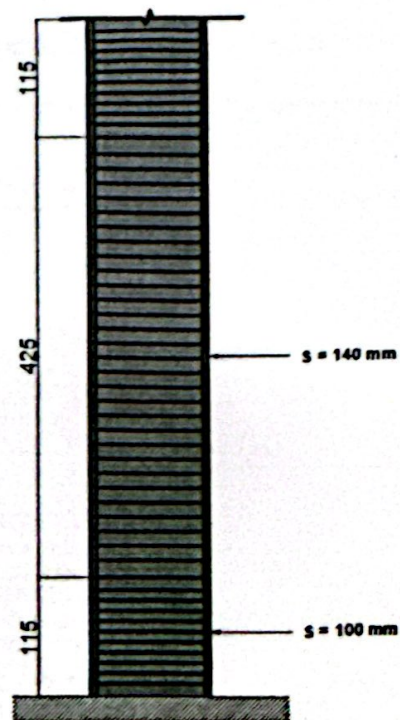
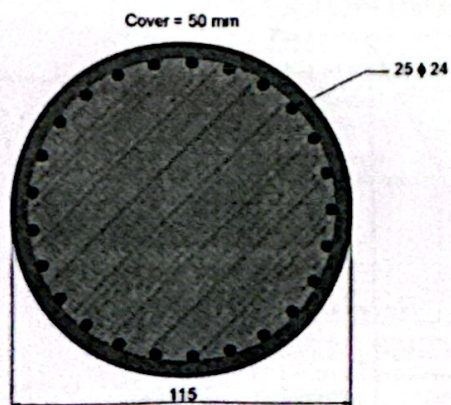
$$V_s > 2V_c \rightarrow S_{max} = \min\left(\frac{d}{f}, 2 \cdot \cdot \text{ mm}\right) = \min\left(\frac{115}{f} = 22 \cdot 00, 2 \cdot \cdot \text{ mm}\right) = 22 \cdot \text{ mm}$$

$$V_s < 2V_c \rightarrow S_{max} = \min\left(\frac{d}{f}, 6 \cdot \cdot \text{ mm}\right)$$

$$V_s < fV_c \rightarrow 221.1 < f \times 98.5 = 294 \text{ OK}$$

$$V_u < \Delta V_c \rightarrow 152 < \Delta \times 98.5 = 492.5 \text{ OK}$$

$$\rho_s = \cdot \cdot \cdot 9 > \cdot \cdot \cdot 25 \text{ OK}$$

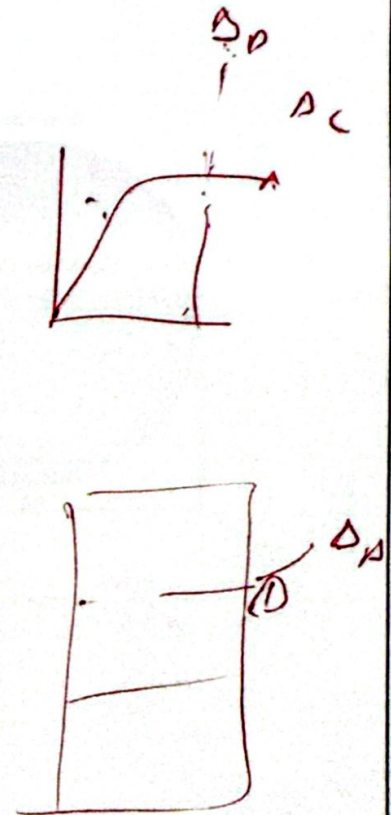
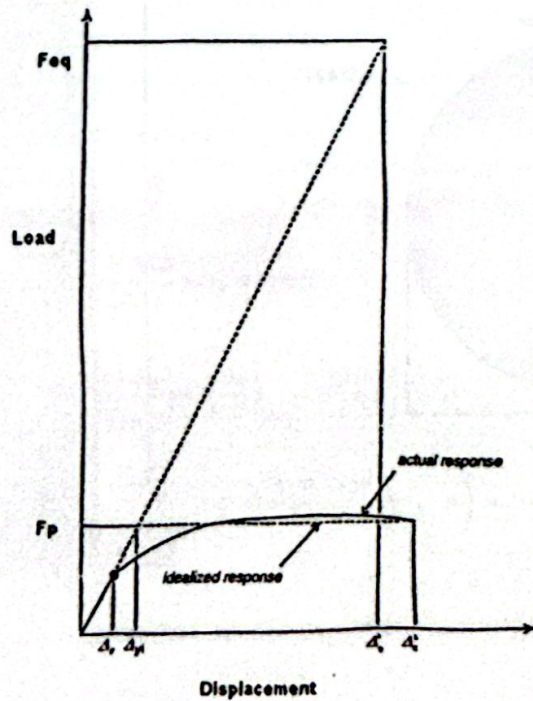

v.

فصل هفتم: طراحی بر اساس تغییر مکان (Displacement Based Design)

۱-۷ مقدمه

در طراحی به این روش معیار کنترل تغییر مکان است. برای بررسی ضوابط و روابط از آیین‌نامه‌های Caltrans و AASHTO استفاده می‌شود. در آیین‌نامه آشتو پل‌ها با احتمال رخداد ۷ درصد در ۷۵ سال برای سطح عملکرد ایمنی جانی طراحی می‌شوند. در این سطح عملکرد انتظار می‌رود فروریزش رخ ندهد اما آسیب جدی و قطع بهره‌برداری محتمل است. در این رویکرد سه روش طراحی وجود دارد. یکی از این سه روش، طراحی بر اساس زیرسازه شکل‌پذیر و روسازه الاستیک است که بر اساس دو شرط شکل‌پذیری بزرگتر مساوی ۴ و $\Delta_D < \Delta_C$ شکل رفته است. در شکل زیر طراحی به این روش نشان داده شده است. در واقع هدف طراحی این است که مطمئن شویم ستون شکل‌پذیری کافی را فراهم کند و تلاش شکل‌پذیر خمش ستون باشد و احتمال رخداد سایر مدهای خرابی حداقل شود (البته تلاش شکل‌پذیر عضو نباید ظرفیت باربری ثقلی سازه را به خطر بیندازد). دلیل این امر امکان شناسایی سریع آسیب و تعمیر آن است. برای جلوگیری از آسیب پی، عرشه و گره‌های اتصال طراحی ظرفیتی برای این اعضا صورت می‌گیرد (به جز شمع ستون‌ها). همچنین باید سیستم و المان‌های مقاوم لرزه‌بر مجاز (ERE, ERS) مناسبی جهت انتقال نیروهای زلزله در راستای هدف طراحی انتخاب شود.

پس دو نوع المان تحت عنوان المان‌های دارای رفتار نیرو کنترل و المان‌های تغییرشکل کنترل در سازه وجود دارند. المان‌های نیروکنترل المان‌هایی هستند که نیرو رفتار آن‌ها را در هنگام شکست کنترل می‌کند. اما در المان‌های تغییرشکل کنترل در لحظه شکست تغییرشکل اندازه‌گیری و کنترل می‌شود.

۲-۷ ضوابط طراحی بر اساس آشتو

آشتو ساختگاه‌ها را بر اساس سرعت موج برشی خاک و ضریب نفوذ استاندارد و شتاب از A تا F طبقه‌بندی می‌کند. با توجه به لرزه‌خیزی مناطق ایران از ضوابط مناطق C و D استفاده می‌شود. مناطق C و D هر دو نیازمند ERS مشخص، آنالیز، کنترل $P - \Delta$ ، کنترل طول نشیمن، طراحی ظرفیتی اعضای غیر شکل‌پذیر هستند ولی هر یک جزئیات بندی (Detailing) خاص خود را دارند. در ناحیه C امکان کنترل ظرفیت جابجایی به صورت ضمنی وجود دارد ولی ناحیه D نیازمند آنالیز پوش‌آور است. نوع آنالیز به نوع پل وابسته است و از جداول زیر انتخاب می‌شود. به پل‌هایی که کمتر از ۷ دهانه داشته باشند و تغییر غیر معمول در وزن، سختی و هندسه آن‌ها رخ ندهد پل‌های متعارف (Regular Bridge) می‌گویند. با توجه به جداول در این پروژه از آنالیز استاتیکی معادل استفاده شده است.

Table 4.2-3 Regular Bridge Requirements.

Parameter	Value				
	2	3	4	5	6
Number of Spans	2	3	4	5	6
Maximum subtended angle (curved bridge)	90°	90°	90°	90°	90°
Maximum span length ratio from span-to-span	3	2	2	1.5	1.5
Maximum bent/pier stiffness ratio from span-to-span (excluding abutments)	-	4	4	3	2

Seismic Design Category	Regular Bridges with 2 through 6 Spans	Not Regular Bridges with 2 or more Spans
A	Not required	Not required
B, C, or D	Use Procedure 1 or 2	Use Procedure 2

Procedure Number	Description	Article
1	Equivalent Static	5.4.2
2	Elastic Dynamic Analysis	5.4.3
3	Non-linear Time History	5.4.4

معیار منظمی در روش‌های تغییر مکانی:

$$\frac{T_i}{T_j} \geq 0.7 \rightarrow \text{بر بود قاب سخت‌تر به قاب نرم‌تر}$$

$$\frac{k_i}{k_j} \geq 0.5 \rightarrow \text{سختی مؤثر کم‌تر به سختی مؤثر بیشتر در یک قاب}$$

در مناطق B، C و D تقاضای تغییر مکانی یعنی Δ_D در دو جهت طولی و عرضی پل محاسبه می‌شوند و سپس با توجه به اثر ۱۰۰-۳۰ و رابطه SRSS ترکیب می‌شوند. تغییر مکانی (Δ_D) کل جابجایی لرزه‌ای نقطه‌ای خاص از سازه است که شامل تغییر مکان پی (Δ_f)، تغییر مکان اعضای الاستیک مثل سرستون (Δ_b) و تغییر مکان الاستیک و پلاستیک اعضای شکل‌پذیر (Δ_y, Δ_{pd}) می‌باشد.

Δ_D بدست آمده از آنالیز خطی در هر دو جهت طولی و عرضی پل باید در ضریب R_d ضرب شود تا تقاضای تغییر مکانی طراحی بدست آید.

$$T^* = 1.25 T_s = 1.25 \times 0.5 = 0.625 s$$

$$\text{for } \frac{T^*}{T} > 1 \rightarrow R_d = \left(1 - \frac{1}{R}\right) \frac{T^*}{T} + \frac{1}{R} \geq 1$$

$$\text{for } \frac{T^*}{T} \leq 1 \rightarrow R_d = 1$$

$$T_x = 1.39 s \rightarrow \frac{T^*}{T} = \frac{0.625}{1.39} = 0.45 < 1 \rightarrow R_{dx} = 1$$

$$T_y = 0.88 s \rightarrow \frac{T^*}{T} = \frac{0.625}{0.88} = 0.71 < 1 \rightarrow R_{dy} = 1$$

در روابط بالا R حداکثر شکل‌پذیری مورد انتظار سازه است که برای ناحیه B برابر ۲، برای ناحیه C برابر ۳ و برای ناحیه D برابر μ_D است.

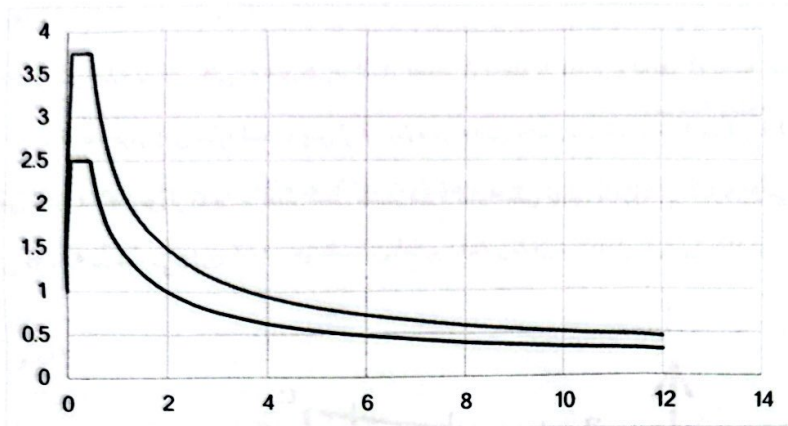
۷-۳ تحلیل خطی و محاسبه تقاضای تغییر مکانی

برای محاسبه تقاضا با توجه به اینکه آیین‌نامه‌های AASHTO و Caltrans زلزله MCE را ملاک محاسبه تقاضای خود قرار می‌دهند. بنابراین برای محاسبه تقاضا طبق توصیه ASCE طیف آیین‌نامه را $1/3$ برابر می‌کنیم که تقریباً برابر زلزله MCE می‌شود.

$$S_{a1...} = (0.3 \sim 0.5) S_{a1ve}$$

$$S_{a1...} = (1.2 \sim 1.3) S_{a1ve}$$

$$S_{a1ve} = 1.5 S_{a1ve}$$

برای محاسبه تقاضا از آنالیز خطی بر روی طیف $1/3$ برابر شده استفاده می‌شود و برای لحاظ نمودن اثرات $P-\Delta$ روی تقاضا یک الگو بار غیرخطی شامل $DL+0.5LL$ با عنوان P -Delta در مدل ایجاد شده است و این الگو در الگو بار مودال (در محاسبه سختی آن) لحاظ شده است.

پس از اعمال موارد فوق در مدل الاستیک تقاضاها به صورت زیر بدست آمدند:

• در جهت طولی :

$$\Delta_{DX} = \Delta_{DX_{Ex}} + 0.3 \Delta_{DX_{Ey}} = 21.7 + 0.3 \times 1.7 \times 10^{-7} = 21.8 \text{ cm}$$

• در جهت عرضی :

$$\Delta_{DY} = \Delta_{DY_{Ey}} + 0.3 \Delta_{DY_{Ex}} = 7.8 + 0.3 \times 0.000968 = 7.9 \text{ cm}$$

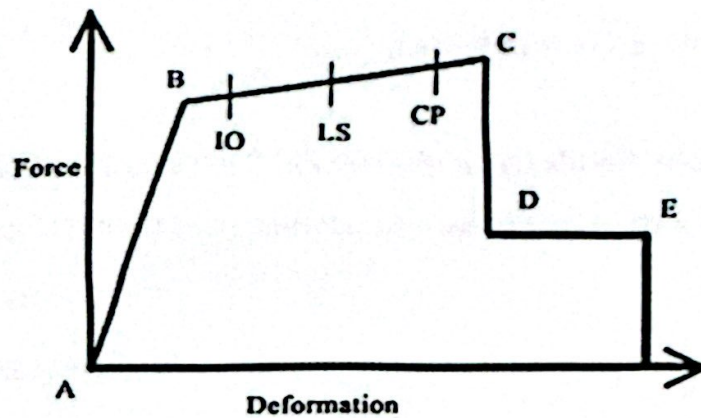
۴-۷ تحلیل استاتیکی غیرخطی (پوش آور) و محاسبه ظرفیت تغییرمکانی

۱-۴-۷ کلیات

تحلیل بارافزون یا Pushover یک تحلیل استاتیکی غیرخطی سازه است تحت بارهای جانبی افزایش یابنده و تعیین نمودار بار-تغییرمکان یا منحنی ظرفیت سازه. معمولاً از مقادیر برش پایه و تغییرمکان جانبی نقطه مرجع برای رسم این نمودار استفاده

می‌شود. تغییر مکان هدف در نقطه مرجع اعمال می‌شود. به عبارتی از طریق اعمال تغییر شکل در سازه نیرو در سازه ایجاد می‌شود و سختی سازه کاهش می‌یابد. در تغییر مکان‌های کوچک رفتار سازه الاستیک می‌ماند. در تغییر شکل‌های بزرگ سازه رفتار غیرخطی پیدا می‌کند. پس برای بررسی رفتار غیرخطی سازه باید با ضوابط مربوطه تغییر مکان هدف را بدست آورد و به سازه اعمال کرد.

منحنی نیرو-تغییر مکان سازه به طور کلی به صورت زیر است. لحظه A لحظه بارگذاری و لحظه B لحظه غیرخطی شدن رفتار سازه است. لحظه C لحظه فروریزش سازه است و پس از آن سازه بار جانبی تحمل نمی‌کند و ظرفیت آن به D می‌رسد که فقط می‌تواند بار نقلی تحمل کند. پس از مدتی با تغییر شکل بیشتر سازه گسیختگی نهایی یا فروپاشی سازه رخ می‌دهد. عملکردهای آیین‌نامه‌ای بین B و C تعریف می‌شوند.

در ساختمانی‌ها مطابق ۲۸۰۰ از تحلیل پوش‌آور در سازه‌هایی می‌توان استفاده کرد که در آن‌ها اثر مودهای بالاتر عمده نباشد. برای تعیین این موضوع ضروری است سازه دو بار تحلیل دینامیکی طیفی شود. بار اول تنها مود اول سازه در نظر گرفته شده و در بار دوم تمام مودهای نوسانی که مجموع جرم موثر آن‌ها حداقل ۹۰ درصد جرم کل سازه است باید در نظر گرفته شود. در صورتی که نتایج تحلیل دوم نشان دهد نیروی برشی در طبقه‌های بیش از ۳۰ درصد نیروی برشی حاصل از تحلیل اول بزرگتر است، این امر به معنی عمده بودن اثر مودهای بالای سازه است. برای کنترل این بند با قرار دادن Maximum number of mode در Modal بر روی عدد یک، برش پایه وارد بر سازه در جهت طولی و عرضی پل از نرم‌افزار خوانده می‌شود. سپس تعداد مودها را افزایش می‌دهیم. در افزایش تعداد مودهای سازه، تعداد باید طوری انتخاب شود که مجموع جرم مشارکت مودها به ۹۰ درصد جرم کل برسد (تقریباً ۲ برابر تعداد طبقات در ساختمانی‌ها). اختلاف برش پایه‌های جدید با برش پایه مود اول باید کمتر از ۳۰ درصد باشد.

در پل‌ها مطابق بند ۲-۲-۱-۵ نشریه ۴۶۳ تعداد مودهای نوسان باید حداقل سه برابر تعداد دهانه‌های پل و حداکثر ۲۵ مد در نظر گرفته شود و تعداد آن از رابطه زیر محاسبه می‌شود. بنابراین در این پروژه تعداد حداقل مود ۱۲ است و کنترل بند بالا معنا ندارد. پس می‌توان از روش تحلیل پوش‌آور استفاده کرد.

$$24 = (2 - \text{تعداد دهانه}) + 12 = \text{تعداد مودهای نوسان}$$

۲-۴-۷ تغییرمکان هدف

در تحلیل پوش‌آور تغییرشکل متناظر با مود اول سازه مدنظر است چرا که همه اعضا در یک جهت تغییرشکل می‌دهند و می‌توان آن تغییرشکل هدف را اعمال کرد. رابطه تغییرمکان هدف بر اساس استاندارد ۲۸۰۰ به صورت زیر است:

$$\delta_i = C.C_1 S_a \frac{T_e^{\gamma}}{4\pi^2} g$$

$$T_e = T_i \sqrt{\frac{K_i}{K_e}}$$

در روابط فوق T_e زمان تناوب اصلی موثر سازه، T_i زمان تناوب اصلی ارتجاعی سازه (با تحلیل مدل سازه با فرض رفتار خطی بدست می‌آید)، K_i سختی جانبی ارتجاعی سازه در جهت مورد نظر (شیب خط مماس بر منحنی ظرفیت واقعی سازه در مبدا) و K_e سختی جانبی موثر سازه در جهت مورد نظر (شیب خط مماس بر منحنی ظرفیت دو خطی شده سازه در مبدا) است. با توجه به تفاوت کم T_e و T_i ابتدا این دو مساوی در نظر گرفته می‌شوند سپس اصلاح خواهد شد.

$$T_{ix} = 1.4 S \rightarrow B = (S + 1) \left(\frac{T_i}{T} \right)^{\gamma} = 1.264$$

$$T_{iy} = 0.87 S \rightarrow B = (S + 1) \left(\frac{T_i}{T} \right)^{\gamma} = 1.715$$

$$S_{ax} = AB = 1.3 \times 0.35 \times 1.264 = 0.57512$$

$$S_{ay} = AB = 1.3 \times 0.35 \times 1.715 = 0.78$$

ضریب C_1 از جدول نشریه ۳۶۰ بدست می‌آید و برابر ۱ در نظر گرفته می‌شود.

ضریب C_2 در ابتدای تحلیل یک فرض می‌شود و سپس اصلاح خواهد شد.

تعییرمکان هدف اولیه:

$$\delta_{ix} = C.C_1 S_a \frac{T_e^{\gamma}}{4\pi^2} g = 0.57512 \times \frac{1.4^{\gamma}}{4\pi^2} \times 1.81 = 0.28 \text{ m}$$

$$\delta_{iy} = C_c C_1 S_a \frac{T_e^2}{4\pi^2} g = 0.78 \times \frac{0.88^2}{4\pi^2} \times 9.81 = 0.14 \text{ m}$$

با یک بار تحلیل سازه T_e در راستای طولی برابر $1/7$ بدست می‌آید.

$$\delta_{ix} = C_c C_1 S_a \frac{T_e^2}{4\pi^2} g = 0.57512 \times \frac{1.7^2}{4\pi^2} \times 9.81 = 0.42 \text{ m}$$

$$\delta_{iy} = C_c C_1 S_a \frac{T_e^2}{4\pi^2} g = 0.78 \times \frac{0.88^2}{4\pi^2} \times 9.81 = 0.14 \text{ m}$$

۳-۴-۷ تعریف مشخصات غیر خطی

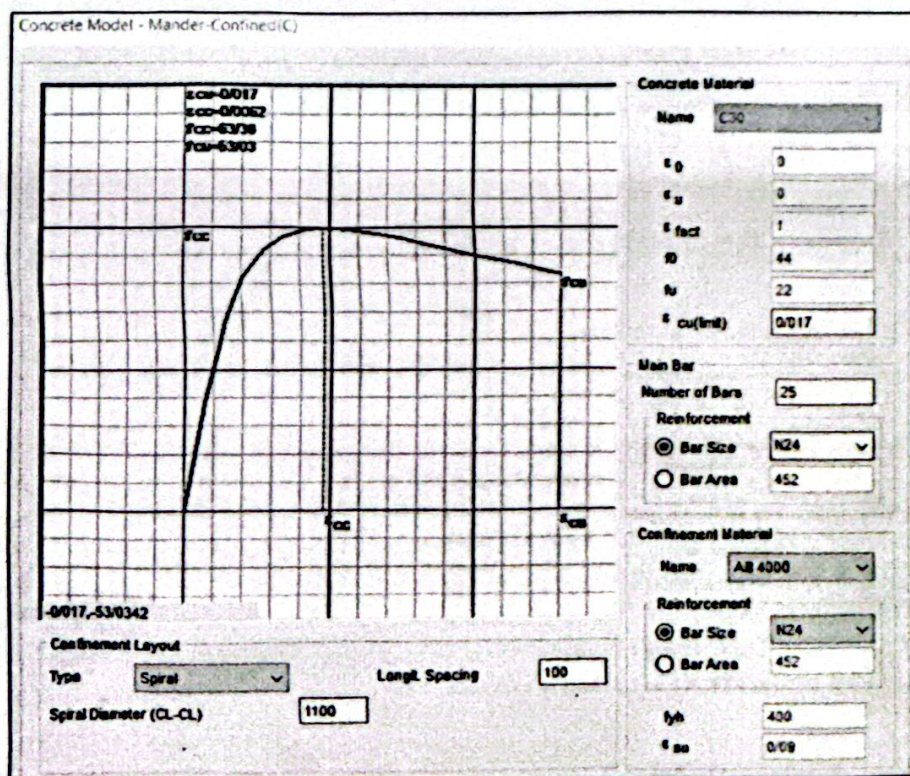
✓ منحنی رفتاری مصالح

• مصالح بتنی:

مطابق بند ۸.۴.۴ آستو منحنی تنش کرنش بتن با استفاده از مدل Mander و مقادیر کرنش‌های زیر و همچنین در نظر گرفتن ناحیه کششی، منحنی رفتاری مصالح بتنی مطابق شکل زیر تعیین شده است.

unconfined compressive strain at the max compressive stress: $\epsilon_{co} = 0.002$

ultimate unconfined compression strain : $\epsilon_{sp} = 0.005$

با توجه به منحنی‌های بالا مشخصات بتن محصورشده بدست می‌آید:

$$f_{cc} = 63.28 \text{ Mp}$$

$$f_{cu} = 53.02 \text{ Mpa}$$

$$\text{confined compressive strain} : \epsilon_{cc} = 0.005618$$

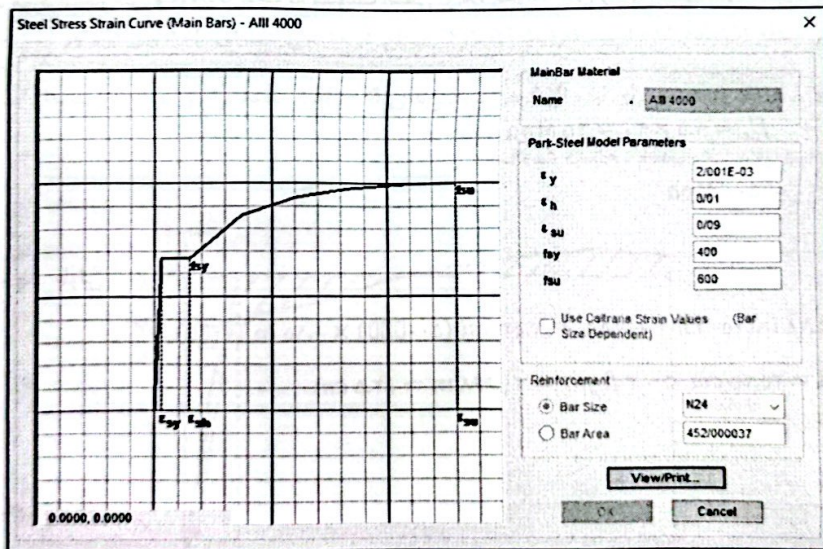
$$\text{ultimate compressive strain} : \epsilon_{cu} = 0.0225$$

• مصالح فولادی:

برای تعیین رفتار آرماتور مدل Park استفاده شده است. با توجه به جدول ۸،۴،۲،۱ آشتو مقادیر زیر استخراج شده و منحنی رفتار فولاد به صورت زیر تعریف می‌شود.

$$f_y = 400 \text{ Mpa}, f_{ye} = 500 \text{ Mpa}, f_u = 600 \text{ Mpa}$$

$$\epsilon_{ye} = 0.002, \quad \epsilon_{sh} = 0.01, \quad \epsilon_{su} = 0.09$$

✓ مدل غیرخطی ستون

در نرم‌افزار SAP با استفاده از مفاصل پلاستیک رفتار غیرخطی مصالح تعریف می‌شوند. محل مفصل پلاستیک بر اساس نوع نیرو و شرایط تکیه‌گاهی عضو متفاوت است. همچنین تلاشی از عضو که انتظار می‌رود باعث خرابی شود باید مشخص

شود. در نرم افزار می توان برای المان های مقاوم جانبی مشخصات مفصل پلاستیک را به صورت اتوماتیک بر اساس مشخصات آیین نامه FEMA356 اختصاص داد ولی ترجیح داده می شود مشخصات مفصل به صورت دستی محاسبه و اعمال شوند. مدل غیرخطی در جهت طولی به دلیل رفتار طرهای ستون، با یک مفصل در پایین ستون مدل می شود. این مفصل در فاصله های برابر با نصف طول مفصل پلاستیک لحاظ می گردند. برای ایجاد مدل غیرخطی در جهت عرضی دو مفصل در پایین و بالای ستون مدل می شود.

✓ طول مفصل پلاستیک

طول مفصل پلاستیک طبق آیین نامه Caltrans و AASHTO از رابطه ی زیر بدست می آید:

$$\text{AASHTO} : L_p = 0.08 L + 0.15 f_{ye} d_{bl} \geq 0.2 f_{ye} d_{bl}$$

$$\text{Caltrans} : L_p = 0.08 L + \xi f_y d_b \geq 0.044 f_{ye} d_b \quad , \quad \xi = 0.026$$

برای محاسبه مشخصات و منحنی رفتاری مفصل پلاستیک از مقاومت مورد انتظار استفاده می شود بنابراین برای محاسبه مقاومت مورد انتظار بتن و فولاد با توجه به مقاومت اسمی آن ها، مقاومت بتن را در ۱/۵ و مقاومت فولاد را در ۱/۲۵ ضرب می کنیم.

$$f'_{ce} > 1.3 f'_c \rightarrow f'_{ce} = 1.5 \times 30 = 45 \text{ Mpa}$$

$$f_{ye} = 1.25 \times 400 = 500 \text{ Mpa}$$

• در جهت طولی

$$L_p = 0.08 \times 45.28 \text{ in} (150 \text{ cm}) + 0.15 \times 72.52 \text{ ksi} (50000) \times 0.95 \text{ in} (2400)$$

$$L_p = 12.957 \text{ in} = 32.85 \text{ cm} < 0.2 f_{ye} d_b = 20.668 \text{ in} = 52.5 \text{ cm}$$

$$L_p = 52.5 \text{ cm}$$

• در جهت عرضی

$$L_p = 0.08 \times \frac{45.28}{\gamma} \text{ in} + 0.15 \times 72.52 \text{ ksi} \times 0.95 \text{ in} = 12.145 \text{ in} = 30.85 \text{ cm}$$

$$L_p = 30.85 \text{ cm} > 0.2 f_{ye} d_b = 20.668 \text{ in} = 52.5 \text{ cm}$$

$$L_p = 30.85 \text{ cm}$$

Assign Frame Hinges

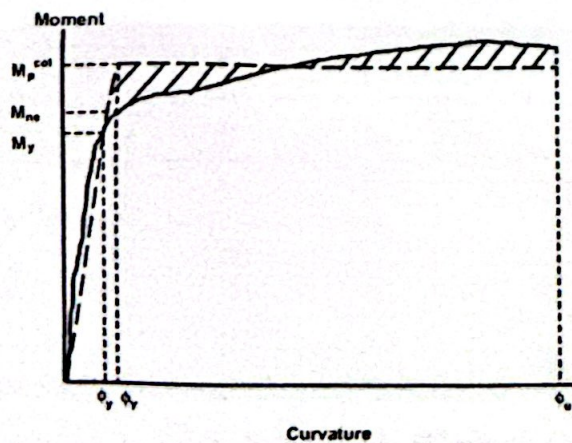
Frame Hinge Assignment Data

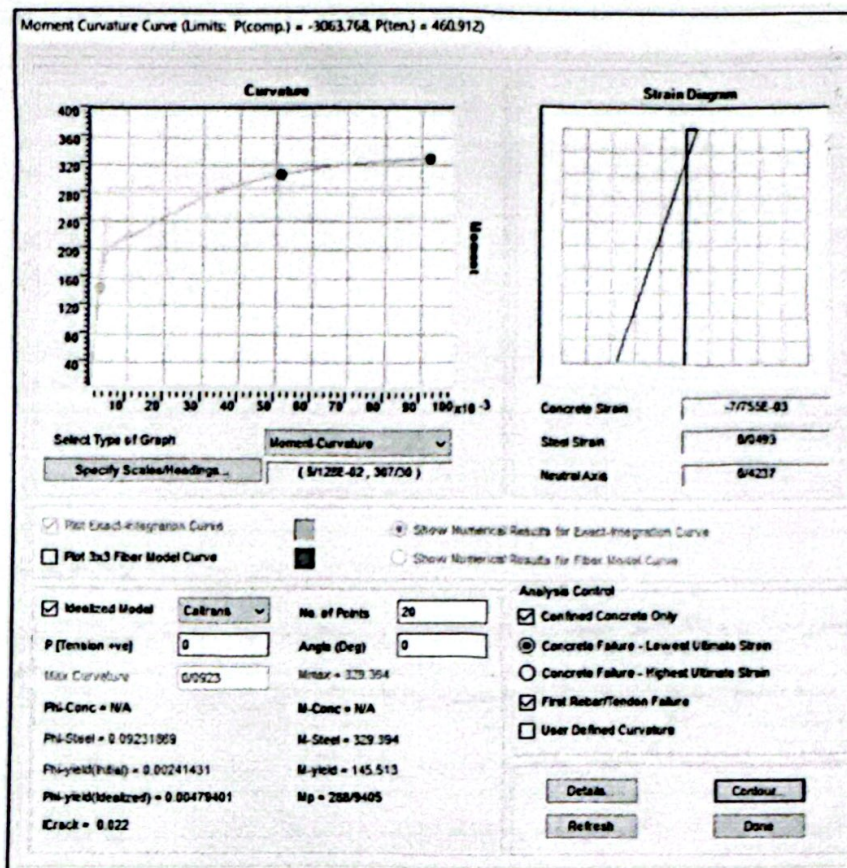
Hinge Property	Location Type	Relative Distance	Absolute Distance m
FH1	Distance From J End Offset		15/425
FH1	Distance From I End Offset		26/25
FH1	Distance From J End Offset		15/425

Add Hinge...
Modify Hinge...
Delete Hinge

✓ منحنی رفتاری مقاطع:

ظرفیت خمشی پلاستیک مقطع بتنی شکل پذیر توسط منحنی رفتاری مقطع $(M - \phi)$ و بر اساس مشخصات موردانتظار مصالح بدست می آید. منحنی رفتاری مقطع $(M - \phi)$ به مشخصات آرماتور طولی و عرضی وابسته است که از نتایج طراحی بر اساس تغییرمکان بدست آمده است. بنابراین از ۲۵ عدد آرماتور طولی با قطر ۲۴ میلی متر و آرماتور عرضی با قطر ۲۰ میلی متر در مقطع استفاده شده است. ظرفیت الاستیک مقطع در منحنی نقطه‌ای که اولین آرماتور تسلیم شود در نظر می‌گیرند. لازم به ذکر است که برای ایده آل کردن منحنی‌های $M - \phi$ از قاعده برابری سطح زیر نمودار استفاده می‌کنیم و سپس ظرفیت پلاستیک مقطع محاسبه شده است.

مشخصات مفصل پلاستیک ✓

برای تعیین مشخصات مفصل پلاستیک از منحنی $M - \theta$ استفاده می‌گردد. که برای تعیین این منحنی به مشخصات مدل منحنی رفتاری مصالح و منحنی رفتاری مقطع نیاز است. بدین منظور از نرم‌افزارهای KSU و SAP از قسمت Section Designer می‌توان استفاده نمود. که در این پروژه از مدل SAP استفاده شده است. در نهایت با استفاده از نرم‌افزار Excel منحنی‌های دو خطی ایده‌آل شده بدست آمدند.

$$\theta_y = \varphi_y \times \frac{L}{r}$$

$$\text{for } \theta > \theta_y \rightarrow \theta = \theta_y + (\varphi - \varphi_y) \times L$$

L : فاصله تا نقطه‌ی عطف که در این پروژه در راستای طولی برابر ۶۵۵ سانتی‌متر و در راستای عرضی برابر ۲۳۰ سانتی‌متر در نظر گرفته می‌شود.

در نرم افزار مقادیر φ_y ، φ_u و M_p تحت نسبت های بار محوری متفاوت با توجه به ظرفیت مقطع ستون استخراج می شود.

$P(t)$	φ_y	φ_u	M_p
$P_n = 0$	0.00479	0.0923	288.94
$0.1P_n = -244/4$	0.0046	0.08771	387.5
$0.2P_n = -723/2$	0.0046	0.0622	545
$0.6P_n = -1466/4$	0.0051	0.044	730
$0.9P_n = -2199.6$	0.0053	0.0347	846.6
$P_n = +452$	0.014	0.0849	78

سپس با روابط بالا θ_y و θ_u در هر راستا محاسبه می شوند:

• در راستای طولی

$P(t)$	θ_y	θ_u	$\theta_u - \theta_y$
$P_n = 0$	0.010458	0.056401	0.045943
$0.1P_n = -244/4$	0.010043	0.053678	0.043635
$0.2P_n = -723/2$	0.010043	0.040283	0.03024
$0.6P_n = -1466/4$	0.011135	0.031558	0.020423
$0.9P_n = -2199.6$	0.011572	0.027007	0.015435
$P_n = +452$	0.030567	0.067789	0.037223

• در راستای عرضی

$P(t)$	θ_y	θ_u	$\theta_u - \theta_y$
$P_n = 0$	0.00522908 3	0.03222591 8	0.02699683 5
$0.1P_n = -244/4$	0.00502166 7	0.03066243 1	0.02564076 5
$0.2P_n = -723/2$	0.00502166 7	0.02279126 7	0.0177696
$0.6P_n = -1466/4$	0.0055675	0.01756815	0.01200065
$0.9P_n = -2199.6$	0.00578583 3	0.01485573 3	0.0090699
$P_n = +452$	0.01528333 3	0.03715598 3	0.02187265

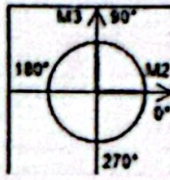
با توجه به اینکه رفتار غیرخطی فقط در قسمت مفصل پلاستیک (به دلیل لحاظ شدن تغییر شکل و رفتار الاستیک توسط ستون)

در نرم افزار از کاربر گرفته می شود، داده های ورودی به نرم افزار در قسمت پلاستیک به صورت $\frac{\theta}{M_y}$ و $\frac{\theta}{M_y}$ است. بدین منظور در

منوی Define در قسمت Section Properties وارد پنجره‌ی Hinge Properties می‌شویم. با توجه موارد ذکر شده در بالا و مدل چند خطی شده $M - \theta$ می‌توان نمودار $M - \theta$ مربوط به مفصل را ترسیم نمود. با توجه به اندرکنش نیروی محوری و لنگر خمشی در راستای طولی و عرضی پل مشخصات مفصل به صورت زیر تعریف می‌شود:

Symmetry Condition

Moment Rotation Dependence is Circular
 Moment Rotation Dependence is Doubly Symmetric about M2 and M3
 Moment Rotation Dependence has No Symmetry

Requirements for Specified Symmetry Condition

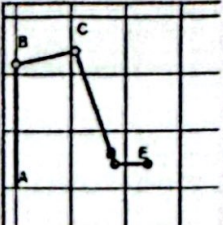
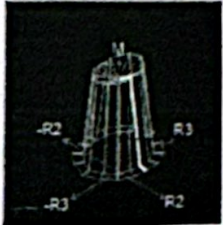
- Specify curves at angles of 0° and 90°.
- If desired, specify additional intermediate curves where: 0° < curve angle < 90°.

Moment Rotation Data for FH1 - Interacting P-M2-M3

Edit

Select Curve: Axial Force: -733/2, Angle: 0/

Point	Moment/Yield Mom	Rotation/SF
A	0/	0/
B	1/	0/
C	1/1	0/0178
D	0/2	0/03
E	0/2	0/04

Current Curve - Curve #5
Force #3; Angle #1

3-D Surface
Axial Force = -733/2

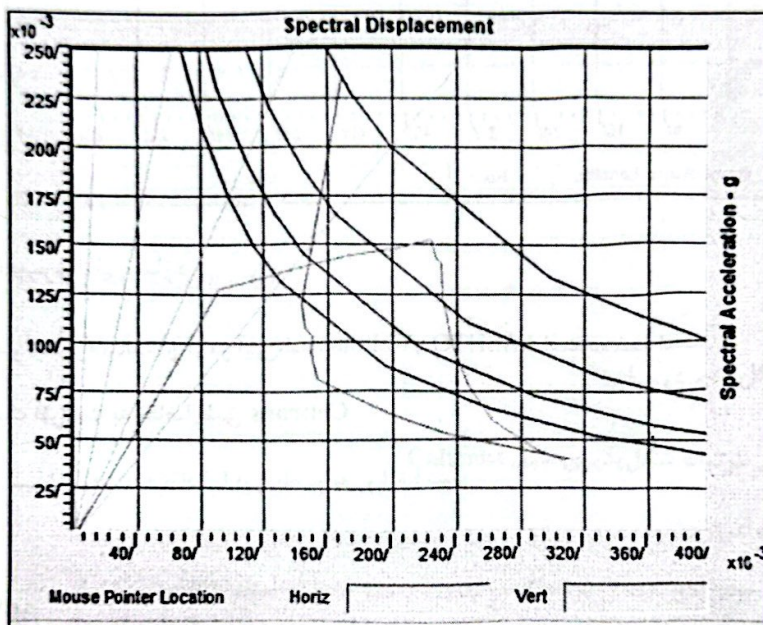
۴-۴-۷ پوش سازه (Pushover)

پس از وارد کردن مشخصات مصالح و مفاصل پلاستیک، برای محاسبه ظرفیت سازه از آنالیز پوش آور استفاده می‌شود. برای اعمال پوش دقیق‌تر، سازه را به صورت یکنواخت جرمی پوش می‌کنیم. بدین منظور در نرم‌افزار SAP یک الگو بار غیرخطی $D + 0.5 \square$ برای لحاظ نمودن اثر $P - \Delta$ و برای پوش سازه یک الگوی بار با پوش یکنواخت (ACCEL) برای هر جهت با شرایط اولیه (Initial Condition) الگوی بار غیرخطی $D + 0.5 \square$ تعریف شده است. لازم به ذکر است طبق آیین‌نامه Caltrans و AASHTO ممان اینرسی مؤثر بر حسب بار محوری و میزان آرمانتور طولی با استفاده از نمودار $0.4/g$ در نظر گرفته شده است.

برای مشاهده و مقایسه اثر $P - \Delta$ ، آنالیز یکبار بدون لحاظ نمودن اثر $P - \Delta$ و بار دیگر با لحاظ نمودن اثر $P - \Delta$ انجام می‌دهیم و در نهایت نمودار پوش سازه از منوی Display در قسمت Show Static Pushover Curve قابل مشاهده است. نکته قابل توجه این است که این آنالیز تا شروع ناپایداری سازه (رسیدن همزمان مفصل تختانی ستون‌ها به ماکزیمم ظرفیت دوران پلاستیک) و جاهت دارد (موارد ذکر شده برای جهت عرضی و یکبار برای جهت طولی انجام شده‌اند).

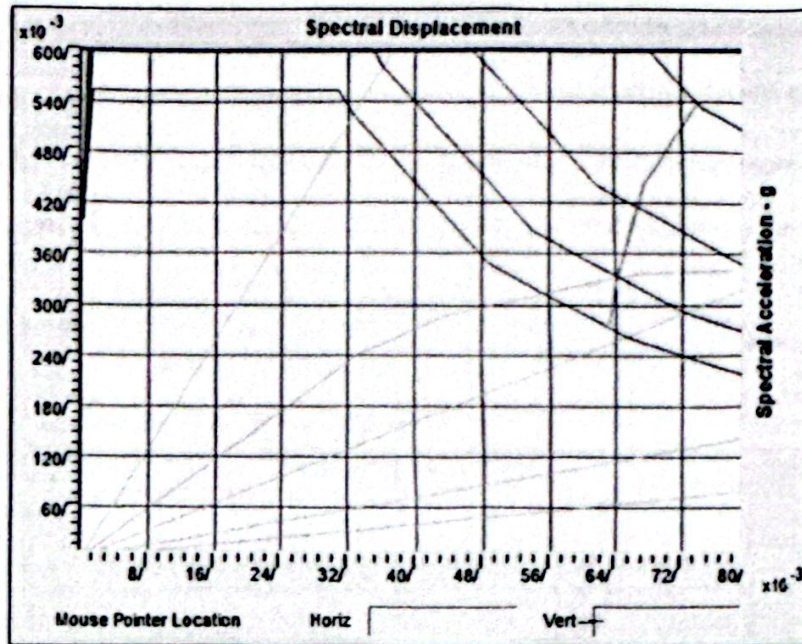
• در راستای طولی

$$\Delta_C = 22.5 \text{ cm}$$

• در راستای عرضی

$$\Delta_C = 8 \text{ cm}$$

۵-۷ کنترل تغییر مکانی سازه

برای کنترل سازه و اعضا و اتصالات آن از دو آیین نامه Caltrans و AASHTO استفاده شده است.

← کنترل نسبت ظرفیت به تقاضا طبق Caltrans

برای کنترل نسبت ظرفیت به تقاضا باید رابطه رو به رو ارضا شود:

$$\Delta_D \leq \Delta_C$$

در جهت طولی

$$\Delta_{Dx} \leq \Delta_{Cx} \rightarrow 21.8 \text{ cm} < 22.5 \text{ cm} \text{ OK}$$

در جهت عرضی

$$\Delta_{Dy} \leq \Delta_{Cy} \rightarrow 7.8 \text{ cm} < 8 \text{ cm} \text{ OK}$$

← کنترل نسبت ظرفیت به تقاضا طبق AASHTO

برای کنترل نسبت ظرفیت به تقاضا باید رابطه رو به رو ارضا شود:

$$C_1 \times \Delta_D \leq \Delta_C$$

○ ضریب افزایش تقاضای الاستیک (C_1)

تقاضاهای محاسبه شده در هر جهت از آنالیز الاستیک با فرض پیوند غالب جهت مربوطه بیشتر از $1.25 \times \Delta_C$ است. بنابراین در صورتی که سازه در محدوده کمتر از این پیوند قرار بگیرد بایستی تقاضاها را افزایش داد. برای بدست آوردن پیوند غالب

باید مود غالب را بدست آورد. بدین منظور پس از تحلیل مودال، پس از بررسی مشارکت جرمی، مودی مود غالب در هر جهت است که بیشترین مشارکت جرمی را در آن جهت داشته باشد.

$$T > 1.25 \text{ s} \rightarrow C_1 = 1.0$$

$$T < 1.25 \text{ s} \rightarrow C_1 = \left(1 - \frac{1}{\mu_D}\right) \times \frac{1.25 \text{ s}}{T} + \frac{1}{\mu_D}$$

در رابطه فوق حداکثر شکل پذیری آیین نامه ای است که برای پایه های تک ستون برابر ۵ برای دیوار در جهت ضعیف برابر ۵ و پایه های چند ستون برابر ۶ و دیوار در جهت قوی برابر ۱ است.

بررسی بریود سازه در جهت طولی و عرضی

$$T_S = 0.5 \quad T_y = 0.65 \text{ s} \quad T_x = 1.28 \text{ s}$$

$$T_x, T_y > 1.25 \text{ s} = 0.625 \rightarrow C_1 = 1.0$$

$$C_1 \Delta_{Dx} \leq \Delta_{Cx} \rightarrow 21.1 \text{ cm} < 22.5 \text{ cm} \text{ OK}$$

$$C_1 \Delta_{Dy} \leq \Delta_{Cy} \rightarrow 7.1 \text{ cm} < 8 \text{ cm} \text{ OK}$$

۶-۷ کنترل شکل پذیری سازه

← کنترل حداقل ظرفیت شکل پذیری طبق Caltrans

کنترل ضابطه برای ستون:

به دلیل کوچک بودن طول مفصل پلاستیک در مقایسه با طول تا نقطه عطف رابطه زیر برقرار است:

$$\Delta_c = \Delta_y^{col} + \Delta_p$$

$$\Delta_y^{col} = \frac{L^r}{r} \varphi_y$$

$$\theta_p = L_p \varphi_p$$

$$\varphi_p = \varphi_u - \varphi_y$$

$$\Delta_p = \theta_p \times \left(L - \frac{L_p}{r}\right)$$

$$\mu_{\Delta c} = \frac{\Delta_{uc}}{\Delta_y}$$

	طولی	عرضی
φ_y	0.0046	0.0046
φ_u	0.0622	0.0622

φ_p	0.0576	0.0576
L_p	0.525	0.3085
θ_p	0.03024	0.01777
Δ_p	0.190134	0.055454
Δ_y^{col}	0.065784	0.016446
Δ_c	0.255918	0.0719
$\mu_{\Delta c}$	3.890285	4.371921
	OK	OK

← کنترل حداکثر تقاضای شکل پذیری طبق Caltrans

آیین نامه Caltrans برای کنترل سختی از روابط زیر استفاده می کند:

$$\mu_{\Delta D} \leq 4.0 \rightarrow \text{for Single Column}$$

$$\mu_{\Delta D} \leq 5.0 \rightarrow \text{for Multi Column}$$

$$\mu_{\Delta D} \leq 5.0 \rightarrow \text{for Pier Wall (Weak Direction)}$$

$$\mu_{\Delta D} \leq 5.0 \rightarrow \text{for Pier Wall (Strong Direction)}$$

در این حالت تغییرمکان جاری شدن کل ستون از جمع تغییرمکان جاری شدن مفاصل بدست می آید. آیین نامه Caltrans برای محاسبه تقاضای شکل پذیری رابطه زیر را بیان می کند.

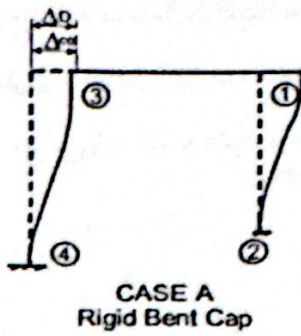
در راستای طولی

$$\mu_{\Delta D} = \frac{\Delta_D}{\Delta_y} = \frac{21.8}{7.0784} = 3.1 < 4.0 \quad \text{for Single Column}$$

در راستای عرضی

$$\mu_{\Delta D} = \frac{\Delta_D}{\Delta_y} = \frac{7.8}{1.6446 + 1.6446} = 2.37 < 5.0 \quad \text{for Multi Column}$$

$$\Delta_y = \left(\varphi_y \times \frac{L^3}{r}\right)_{TOP} + \left(\varphi_y \times \frac{L^3}{r}\right)_{BOT} = (\theta_y \times L)_{TOP} + (\theta_y \times L)_{BOT}$$

کنترل حداکثر تقاضای شکل پذیری طبق AASHTO

این نامه AASHTO برای کنترل سختی از روابط زیر استفاده می کند:

$$\mu_{\Delta D} \leq 5.0 \rightarrow \text{for Single Column}$$

$$\mu_{\Delta D} \leq 1.0 \rightarrow \text{for Multi Column}$$

$$\mu_{\Delta D} \leq 5.0 \rightarrow \text{for Pier Wall (Weak Direction)}$$

$$\mu_{\Delta D} \leq 1.0 \rightarrow \text{for Pier Wall (Strong Direction)}$$

این نامه AASHTO برای هر قسمت از ستون تا نقطه عطف با توجه به رابطه زیر (به نوعی برای هر مفصل). روابط فوق را

کنترل می کند. این نامه آشتو برای محاسبه تقاضای شکل پذیری رابطه زیر را بیان می کند:

$$\mu_{\Delta C} = \frac{\Delta_{ud}}{\Delta_y} = 1 + \frac{\Delta_{pd}}{\Delta_y}$$

$$\Delta_y = \phi_y \times \frac{L^r}{r} = \theta_y \times L$$

$$\Delta_{pd} = \theta_{pd} \times \left(L - \frac{L_p}{r} \right)$$

L : فاصله تا نقطه‌ی عطف

θ_{pd} : مقدار ظرفیت دوران پلاستیک ستون در تغییرشکل تقاضا

برای محاسبه دوران پلاستیک تقاضا، بایستی سازه را تا حد تقاضا پوش نمود. بدین منظور مراحل حل در آنالیز پوش‌آور به نحوی در نظر گرفته می‌شود که بتوان به تقاضا در یکی از مراحل این آنالیز رسید. سپس در مرحله‌ی تقاضا مقدار دوران پلاستیک برای هر مفصل از منوی Show Hinge Result بدست می‌آید لازم به ذکر است که در گام تقاضا در آنالیز پوش‌آور، طول تا نقطه عطف از روی نمودار لنگر بدست می‌آید.

۷-۷ کنترل $P - \Delta$

کنترل اثر $P - \Delta$ طبق Caltrans

طبق این آیین‌نامه برای محدود کردن کاهش مقاومت تحت اثر $P - \Delta$ باید از رابطه‌ی زیر استفاده نمود:

$$P_{dl} \times \Delta_r \leq 0.2 M_p$$

Δ_r تغییر مکان نسبی تقاضا تا نقطه‌ی عطف

Δ_r در جهت طولی برابر با کل تقاضا در این جهت است. بنابراین:

$$485.02 \times 0.218 = 105.72 \leq 0.2 \times 545 = 109 \quad OK$$

Δ_r در جهت عرضی بطور تقریبی برابر با نصف تقاضای ستون در این جهت است. بنابراین:

$$485.02 \times \frac{0.78}{2} = 18.91 \leq 0.2 \times 545 = 109 \quad OK$$

کنترل اثر $P - \Delta$ طبق AASHTO

طبق این آیین‌نامه برای محدود کردن کاهش مقاومت تحت اثر $P - \Delta$ باید از رابطه‌ی زیر استفاده نمود:

$$P_{dl} \times \Delta_r \leq 0.25 M_p$$

چون حد بالایی بزرگتر است، نیازی به بررسی ندارد.

۸-۷ کنترل حداقل و حداکثر آرماتور طولی و قطر آن

کنترل حداقل و حداکثر آرماتور طولی طبق Caltrans

$$1\% \leq \rho = 1 \leq 4\% \rightarrow \text{for Column}$$

کنترل حداقل و حداکثر آرماتور طولی طبق AASHTO

$$1\% \leq \rho = 1 \leq 4\%$$

کنترل قطر آرماتور طولی ستون طبق Caltrans

$$d_{bl} \leq \begin{cases} 25\sqrt{f'_c} \frac{L_b}{f_{ye}} \rightarrow (in, psi) \\ 2.1\sqrt{f'_c} \frac{L_b}{f_{ye}} \rightarrow (mm, Mpa) \end{cases}$$

$$L_b = L - 0.5 D_c = \frac{655}{2} - 0.5 \times 115 = 270.0 \text{ mm}$$

$$2.1\sqrt{f'_c} \frac{L_b}{f_{ye}} = 2.1\sqrt{30} \frac{270.0}{500} = 35.500 \quad d_{bl} = 24 \text{ mm} \leq 35.5 \text{ mm} \quad OK$$

L : فاصله نقطه‌ی عطف تا محل حداکثر لنگر که در کوچک‌ترین حالت ممکن در رابطه‌ی بالا قرار داده شده است
 D_c : قطر ستون می‌باشد که در اینجا در جهت اطمینان بعد بزرگ‌تر ستون قرار داده شده است.

۷-۹ طراحی و کنترل آرماتورهای برشی طبق AASHTO

به دلیل ستون بودن پایه‌ها در هر دو جهت طولی و عرضی از ضوابط بند ۸.۶ آیین‌نامه آشتو در طراحی برشی ستون‌ها در جهت طولی و عرضی استفاده می‌شود.

طراحی برشی پایه‌ها در محل مفصل پلاستیک در جهت طولی و عرضی:

در طراحی در این قسمت از مقاومت‌های اسمی مصالح بهره برده می‌شود و تمامی واحدها (in, kip) خواهند بود.

$$\phi V_n \geq V_u \quad ; \quad \phi = 0.85$$

$$V_n = V_c + V_s$$

$$V_u = V_{po} = \frac{2 M_{po}}{L} = \frac{2 \times 1.2 \times M_p}{L}$$

که در رابطه بالا V_{11} و V_{11} به ترتیب ظرفیت برشی اسمی مقطع (تحت مقاومت‌های اسمی مصالح) و برش نهایی طراحی هستند که برش نهایی طراحی، برش پلاستیک متناظر با لنگر پلاستیک $1/3$ برابر می‌شوند.

M_p حداکثر لنگر پلاستیک مقطع برای بار محوری موجود در نقطه تقاضای ستون خواهد بود که باید از روی مفصل $P - \Delta$ در مدل پوش‌اور خوانده شود، که در این پروژه به دلیل عدم تغییر بار محوری در هر دو جهت، M_p حداکثر لنگر پلاستیک مقطع

برای بار محوری تحت بارگذاری $D + 0.5Q$ به اضافه بار محوری آخرین سعی در قسمت Force Based (نیروی نهایی ستون‌ها بعد از قرار دادن آخرین $\sum V_p$ در قسمت اول پروژه) نظر گرفته شده است و برای بدست آوردن M_p از با مقاومت‌های مورد انتظار مصالح استفاده شده است.

• ظرفیت برشی بتن:

$$V_c = v_c \times A_e \text{ (kip)}$$

$$A_e = 0.8A_g \text{ (in}^2\text{)}$$

$$v_c = 0.022 \times \alpha' \left(1 + \frac{P_u}{2A_g} \right) \times \sqrt{f'_c} \leq \min \left\{ \begin{array}{l} 0.11\sqrt{f'_c} \rightarrow \text{(in, kip)} \\ 0.047\alpha'\sqrt{f'_c} \rightarrow \text{(in, kip)} \end{array} \right.$$

P_u : بار محوری موجود در نقطه تقاضای ستون خواهد بود که باید از مدل پوش اور در نقطه تقاضا خوانده شود که همانطور که توضیح داده شد، به دلیل عدم تغییر بار محوری در هر دو جهت، همان بار محوری در قسمت قبل قرار داده شده است، که اگر نیروی فشاری P_u باشد، V_c از رابطه بالا بدست خواهد آمد و اگر P_u کششی باشد V_c برابر صفر لحاظ خواهد شد.

α' برای مقاطع دایره‌ای با آرما توره‌ای اسپیرالی از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$\rho_s = \frac{4A_{sp}}{sD} = \frac{4 \times \frac{\pi \times r^2}{4}}{10 \times 10.5} = 0.012$$

$$\mu_{\Delta D} = 2.2 < 5.0 \quad \text{for Single Column}$$

$$\mu_{\Delta D} = 2.27 < 6.0 \quad \text{for Multi Column}$$

$$\alpha' = \frac{0.02\rho_s f_{yh}}{\mu_D} = \frac{0.02 \times 0.012 \times 58.015 \cdot 95.08}{5.0} = 0.004 < 0.3 \quad \alpha' = 0.3 \quad \text{طولی}$$

$$\alpha' = \frac{0.02\rho_s f_{yh}}{\mu_D} = \frac{0.02 \times 0.012 \times 58.015 \cdot 95.08}{6} = 0.0038 \quad \alpha' = 0.3 \quad \text{عرضی}$$

$$v_c = \alpha' \left(1 + \frac{P_u}{2A_g} \right) \times \sqrt{f'_c} = 0.0038 \left(1 + \left(\frac{485.02 \times 10^3 \text{ N}}{2 \frac{\pi \times 115.0^2}{4} \text{ mm}^2} = 0.228 \right) \right) \times \sqrt{4.35} = 0.8$$

$$V_c = v_c \times A_e = 0.8 \times 0.8A_g = 0.8 \times 0.8 \times \frac{\pi \times 45.28^2}{4} = 1020 \text{ kip} = 467 \text{ t}$$

• ظرفیت برشی فولاد:

برای مقاومت برشی اسمی فولاد برای مقاطع دایره‌ای از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$V_s = \frac{\pi}{2} \left(\frac{n A_{sp} f_{yh} d}{s} \right) = \frac{\pi}{2} \left(\frac{\frac{\pi \times 0.79^2}{4} \times 58 \times 41.34}{3.94} \right) = 468 \text{ kip} = 213 \text{ t}$$

$$V_s = 213 \text{ t} > 0.25 A_e \sqrt{f'_c} = 0.25 \times 0.8 \times \frac{\pi \times 115.0^2}{4} \times \sqrt{3.0} \times 1.0^{-2} = 113.7 \text{ t}$$

$$V_s = 113.7 \text{ t}$$

• ظرفیت برشی مقطع:

$$V_n = V_c + V_s = 58.0 \text{ t}$$

$$\phi V_n \geq V_u ; \phi = 0.85$$

$$V_u = V_{po} = \frac{2 M_{po}}{L} = \frac{2 \times 1.2 \times 545}{6.55} = 199.6 \text{ t}$$

$$\phi V_n = 0.85 \times 58.0 = 493 \text{ t} \geq V_u = 199.6 \text{ t}$$

• حداقل آرماتور برشی ستون‌ها:

آیین‌نامه آشتو کمترین مقدار آرماتور برشی برای مقاطع دایره‌ای را برای ناحیه‌ی D به مقدار زیر محدود کرده است:

$$\rho_w \geq 0.005$$

$$\rho_s \geq 0.005$$

۷-۱۰ کنترل حداقل طول نشیمن الاستومر

طبق آیین‌نامه AASHTO، حداقل طول نشیمن برابر است با:

$$N \geq (1 + 0.02L + 0.08L)(1 + 0.000125 S^2) \quad (in)$$

L: طول عرشه از انتهای گیردار تا محل کوله‌ها

H: ارتفاع میانگین پایه‌ها

S: شیب در پلان

برای ناحیه‌ی D با توجه به آیین‌نامه، برای حداقل طول نشیمن داریم:

$$N \geq (4 + 1.65 \Delta_{EQ})(1 + 0.000125 S^2) > 24 \quad (in)$$

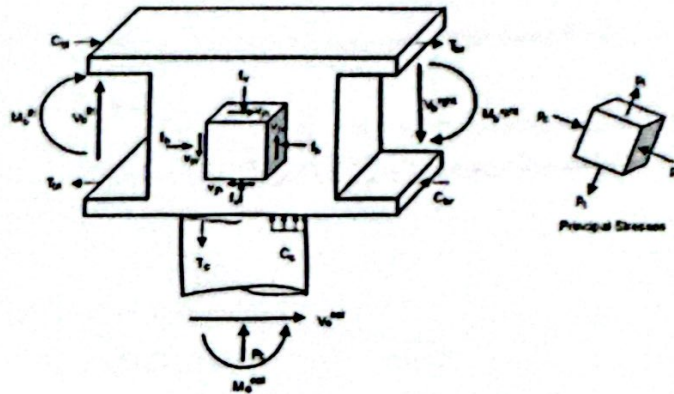
Δ_{EQ} : تقاضای الاستیک سازه تحت ترکیب بار لرزه‌ای

۷-۱۱ کنترل گره اتصال

• کنترل گره اتصال طبق Caltrans

اتصالات باید برای انتقال نیروهای حداکثر ایجاد شده بر اثر رسیدن ستون به ظرفیت M_{po} طراحی شوند. برای کنترل باید تنش‌های اصلی در گره اتصال با روابط ذیل کنترل گردد. برای تعیین تنش‌های اصلی و کنترل روابط ذیل بایستی به شکل زیر عمل کنیم.

$$\begin{cases} P_c \leq 0.25 f'_c & (Mpa) \\ P_t \leq 1.0 \sqrt{f'_c} & (Mpa) \end{cases}$$

$$\begin{cases} B_{cap} = 1.8 \text{ m} \\ D_c = 1.15 \text{ m} \\ D_s = 1.3 \text{ m} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} d_c = D_c - 2(\text{Cover}) = 1.15 - 2 \times 0.05 = 1.05 \text{ m} \\ L_{ac} = D_c - 20 = 115 - 20 = 95 \text{ cm} \end{cases}$$

D_c : بعد ستون در جهت خمش

D_s : ضخامت عرشه

L_{ac} : طول آرماتور ستون در داخل سرستون

$$L_{ac} = 950 \text{ mm} \geq 24d_{bl} = 576 \text{ mm} \quad OK$$

$$B_{cap} = 1.8 \text{ m} > D_c + 0.60 = 1.75 \quad OK$$

$$A_{jh} = (D_c + D_s)B_{cap} = (1.15 + 1.3) \times 1.8 = 4.41 \text{ m}^2$$

$$A_{jv} = L_{ac} B_{cap} = 0.95 \times 1.8 = 1.71 \text{ m}^2$$

$$M_o = 1.2M_p = 1.2 \times 545 = 654 \text{ t.m}$$

$$T_c = \frac{M_o}{\frac{Y}{\lambda} d_c} = \frac{654}{\frac{Y \times 1.05}{\lambda}} = 711.84 t$$

$$\begin{cases} P_c = 485.02 t \\ T_c = 711.84 t \\ P_b = 71 t \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} v_{jv} = \frac{T_c}{A_{jv}} = 416.2 \frac{t}{m^2} \\ f_v = \frac{P_c}{A_{jh}} = 110 \frac{t}{m^2} \\ f_h = \frac{P_b}{B_{cap} D_c} = 34.3 \frac{t}{m^2} \end{cases}$$

$$\begin{cases} P_c = \frac{f_v + f_h}{2} + \sqrt{\left(\frac{f_h - f_v}{2}\right)^2 + v_{jv}^2} = 474.7 \frac{t}{m^2} = 4.47 Mpa < 7.5 Mpa \quad OK \\ P_t = \left| \frac{f_v + f_h}{2} - \sqrt{\left(\frac{f_h - f_v}{2}\right)^2 + v_{jv}^2} \right| = 345.85 \frac{t}{m^2} = 3.46 Mpa < 5.5 Mpa \quad OK \end{cases}$$

• کنترل گره اتصال طبق AASHTO

در آیین‌نامه آشتو حد تنش‌های اصلی کششی و فشاری به شکل زیر داده شده است و سایر روابط نیز در محاسبه تنش‌ها مانند قبل خواهند بود، به دلیل بالاتر بودن حد این ضوابط نسبت به آیین‌نامه Caltrans نیازی به کنترل نخواهد بود.

$$\begin{cases} P_c \leq 0.25 f'_c \\ P_t \leq 0.28 \sqrt{f'_c} \end{cases}$$

• قرار دادن حداقل آرماتور برشی در گره اتصال طبق Caltrans

با توجه به آیین‌نامه اگر میزان تنش کششی اصلی در گره اتصال کمتر از مقدار زیر باشد، احتیاج به قرار دادن آرماتور اضافی در داخل گره اتصال نخواهد بود، و ادامه پیدا کردن آرماتورهای برشی ستون به داخل سرستون کافی خواهد بود.

$$P_t = 3.46 Mpa > 0.29 \sqrt{f'_c} = 1.58 Mpa$$

همچنین میزان حجم آرماتورهای عرضی که داخل سرستون ادامه پیدا خواهند کرد باید بیشتر از مقدار زیر قرار داده شود:

$$\rho_{smin} \geq \frac{0.29 \sqrt{f'_c}}{f_{yh}} = \frac{1.58}{400} = 0.004$$

$$\rho_s = \frac{0.4 A_{st}}{L_{ac}} = \frac{0.4 \times (\pi \times 1.05 \times 2)}{95^2} = 0.029 > 0.004 \quad OK$$

